

Strategia rozwoju polskiego budownictwa

Referat dr. inż. Andrzeja Bratkowskiego - Podsekretarza Stanu ds. Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa w Ministerstwie Infrastruktury, na temat perspektyw rozwoju mieszkalnictwa w Polsce. Minister zastanawia się - jaką przyjąć strategię, a w ślad za nią konkretne rozwiązania, które tereny i według jakiego klucza przeznaczyć pod budowę nowych mieszkań, jak skorelować ogólnopolską politykę mieszkaniową z planami lokalnymi i jak w konsekwencji tych działań osiągnąć satysfakcjonujący, europejski poziom jednej z ważniejszych dziedzin gospodarki.

Przekraczanie uprawnień budowlanych

W dwóch artykułach poświęconych temu problemowi prezentujemy prawne uwarunkowania uzyskiwania i nieprawidłowego wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. O skutkach przekraczania uprawnień i odpowiedzialności karnej za naruszenie prawa oraz postępowaniu rzeczników odpowiedzialności zawodowej pisze radca prawny Krzysztof Zając na stronach 6/7, natomiast o przypadkach przekroczeń zakresu uprawnień podczas sporządzania dokumentacji projektowej i w trakcie realizacji obiektów, stwierdzonych przez organy nadzoru budowlanego podczas kontroli przeprowadzonej wśród osób zrzeszonych w warmińsko-mazurskiej izbie architektów i izbie inżynierów budownictwa czytamy na stronach 8/9.

Inżynier Kontraktu

W drugim odcinku tego cyklu przedstawiamy formalne wymagania, jakie spełniać musi pełna dokumentacja przetargowa Kontraktu oraz zasady opracowywania poszczególnych jej części.

SAMORZĄD ZAWODOWY

- 2 ▶ Europeizowanie polskiego mieszkalnictwa - wyzwaniem pokoleniowym
- 6 ▶ Skutki przekroczenia uprawnień projektowych
- 8 ▶ Przekraczanie uprawnień budowlanych i ich następstwa
- 10 ▶ Strona internetowa PIIB
- 11 ▶ Samorząd Ludzi Związanych z Budownictwem Warmińsko-Mazurska OIIB

UBEZPIECZENIE OC

- 15 ▶ Ubezpieczenia indywidualne dla członków Izby

INŻYNIER W UNII

- 17 ▶ Inżynier Kontraktu (2) Dokumentacja przetargowa
- 22 ▶ Pojęcia i skróty w języku angielskim

PRAWO

- 25 ▶ Skuteczna eliminacja barier inwestycyjnych
- 31 ▶ Kalendarium

RYNEK

- 35 ▶ Krynica 2004
- 36 ▶ Polski Cement
- 38 ▶ Terminarz wydarzeń Projekt budowlany - Vademecum Projektanta i Inwestora
- 39 ▶ Prasa branżowa

Inżynier
budownictwa

Wydawca: Wydawnictwo PIIB sp. z o.o.
00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14a
tel.: (0-22) 336 13 41, www.piib.org.pl
e-mail: biuro@inzynier.waw.pl
Prezes Zarządu: Tadeusz Nawracaj
Redaktor naczelna: Barbara Mikulicz-Traczyk
Sekretarz redakcji: Aleksandra Lemańska
Korekta: Małgorzata Kozłowska
Druk: Drukarnia Prasowa S.A.
al. J. Piłsudskiego 82, 92-202 Łódź
tel.: (0-42) 675-61-00
Skład/Biuro Reklamy: Fabryka Promocji
tel.: (0-22) 448-57-56

Nakład: 91 800 egz.

Poniższe wystąpienie będzie tematem dyskusji na tegorocznej konferencji spalskiej (11-13 października), której tematem będą „Szanse rozwoju mieszkalnictwa w Polsce po przystąpieniu do Unii Europejskiej”. Tekst referatu zamieszczony został również w materiałach konferencyjnych.

Europeizowanie polskiego mieszkalnictwa - wyzwaniem pokoleniowym

Wracając do administracji po ponad dziesięciu latach, wypada mi wytłumaczyć, po co. Otóż po tych dziesięciu latach w kraju, który wygląda zupełnie inaczej, w sprawach którymi się zajmowałem, nic się nie zmieniło.

Mieszkalnictwo, jak to się w języku urzędowym nazywa, wiąże się niemal wyłącznie z finansami. Wciąż jakieś trudne wybory. Kłopotliwe politycznie: czy to, czym dysponujemy lub będziemy w przewidywalnej przyszłości dysponować, najpierw przeznaczyć na edukację, czy na zdrowie, czy na kulturę, czy na komunikację itd. I gdzieś tam w kolejce potrzeby mieszkaniowe. Bez próby zrozumienia istoty problemu i minimum dobrej woli, która powinna być deklarowana bez niedomówień, z przełożeniem na konkrety. W kierunkowych, ale i stanowiących dokumentach władz publicznych.

Dobrą ku temu okazją mogłyby być przygotowywane gminne strategie mieszkaniowe. W wielu miastach polskich już takie są. Już zresztą samo ich opracowywanie pozwoliło z pewnością uświadomić sobie, jak złożony jest problem mieszkaniowy, ile niesie wielostronnych uwarunkowań, gdy próbuje się go praktycznie rozstrzygać. Już kiedy chce się skonkretyzować cel, umiejscowić w czasie i przestrzeni to ku czemu wieść ma przyjęta strategia, co rusz pojawiają się dylematy, i to w dosłownym znaczeniu, jako (wg Kopalińskiego) „kłopotliwe sytuacje wymagające trudnego wyboru między dwiema przykrymi możliwościami”: czy wziąć pod uwagę cel dalekosiężny, oparty na wizji przyszłych potrzeb życia wielopokoleniowej wspólnoty mieszkańców miasta, czy raczej z góry przykroić zamiary do sił (środków) dzisiaj dostępnych? Czyli po prostu: „mierz siłę na zamiary, nie zamiar według sił” albo „tak krawiec kraje, jak mu materii staje”.

Wszystkie chyba strategie mieszkaniowe gmin (oprócz tych niewielu, które swoją strategię rozwoju od

początku wiązały z odrodzeniem wartości urbanistycznych), wybrały podejście zbliżone raczej do tej drugiej opcji. Zliczano realnie siły własne gminy i możliwe posiłki z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego, określano, jak racjonalizować gospodarkę swoimi zasobami, na tej podstawie „mierzone zamiary” na bieżącą i ewentualnie na następną kadencję władz samorządowych. W ten sposób zamiast oczekiwanych strategii, wytyczających długoterminowe, perspektywiczne kierunki lokalnej polityki mieszkaniowej dla danych ośrodków miejskich jako całości, w przewadze rodziły się racjonalne, choć na ogół ograniczone tylko do ekonomiki i finansów, relatywnie zaś krótkoterminowe, taktyczne w istocie plany rozwoju gminnej gospodarki mieszkaniowej. Też oczywiście potrzebne. Tyle że społeczne zamówienie dla gminnych strategii mieszkaniowych, tu i teraz, w polskich miastach i na początku wieku, jest w treści znacznie szersze, ambitniejsze i bardziej dalekosiężne...

Kiedy mierzy się zamiar według sił, nie ma nawet miejsca na wybór - między politycznym wizjonerstwem i przyziemnym pragmatyzmem, a więc między strategią i taktyką. Bo strategia to polityka dalekosiężna, za którą wcale nie muszą stać posiadane dzisiaj środki. Ale taktyka, jeśli ma się jakąś strategię, to konkretny dla danych warunków i w najbliższym czasie, odcinkowy plan realizacji tej dalekosiężnej wizji strategicznej. Strategia bez rozwinięcia taktycznego jest pusta, a taktyka, jeśli się jej nie podporządkuje strategicznym celom, jest błędzeniem po omacku. Proszę wybaczyć wojskowy język. Wybór między strategią a taktyką okazuje się

tu pozorny, czego niestety wielu autorów gminnych strategii nie dostrzegło lub z czysto praktycznych względów nie chciało uwzględnić. Zapominając, że w sprawach mieszkaniowych każda rodzina musi myśleć „strategicznie”.

Po zatwierdzeniu przykrojonej taktycznie strategii mieszkaniowej gminy, za cenę jasności na temat wydatków „do jutra”, mieszkańcy miasta może dowiedzą się czegoś - jak władza publiczna chce doprowadzić do tego, by wszyscy mieli jakiś dach nad głową, choć i to nie jest pewne. Ale nie uzyskają informacji o charakterze dla nich strategicznym. Nie dowiedzą się przede wszystkim, jak będzie wyglądać cała ich przestrzeń życiowa w mieście i jego okolicy, w ich miasteczku czy osadzie wiejskiej? Czy zmieni się ogólny standard zamieszkiwania, a jeśli tak, to na lepsze czy może na gorsze? Te dane zaś są przecież ważnymi przesłankami w kształtowaniu ich własnych, rodzinnych strategii mieszkaniowych, w ich życiowych strategiach dla młodszych i starszych dzieci czy seniorów rodzin, np. wymagających opieki. A przecież wszyscy członkowie wspólnoty samorządowej mają prawo do swojego indywidualnego wyboru. Czy pozostaną na miejscu z miłości i przywiązania do swojej macierzystej miejscowości, czy też z poczuciem skazania na przymusowe osiedlenie? Czy przypadkiem już dzisiaj ci młodszy i dynamiczniejsi, nie zagłosują nogami i nie będą uciekać ze swej rodzinnej miejscowości, gdzie indziej szukając już nie tylko samego mieszkania, ale w ogóle bardziej przyjaznego ludziom środowiska zamieszkiwania?

Takie chyba podejście władz publicznych, o doraźnie zawężonym, inżyniersko-księgowym widzeniu problematyki mieszkaniowej, w ogóle

jest jakimś *signum temporis* naszych czasów. Trudno zresztą mieć o to pretensje do gmin, które w ramach swoich możliwości na ogół robią, co mogą. Więcej pretensji kierować można do władz państwa, które z reguły wolą zajmować się rozwiązaniami bieżącymi i o horyzoncie taktycznym, kwestie strategiczne odsuwając na margines, aż zupełnie umykają ich uwadze. Na szczytach władzy, gdyby nie coroczne przepychanki podatkowe i stałe trudności z osiągnięciem równowagi budżetowej, nawet pies z kulawą nogą nie poświęciłby uwagi tematyce mieszkaniowej.

Mieszkalnictwo, jako problem strategiczny dla całego państwa, do niedawna nie było nawet dostrzegane, gdy była mowa o naszych ambicjach europejskich. Argumenty zaś dotyczące polskiej kwestii mieszkaniowej - mimo rozpaczliwego wręcz naszego dysparytetu mieszkaniowego na tle innych krajów zachodnioeuropejskich - nawiązujące do naszych aspiracji unijnych, jeszcze niedawno temu traktowane były jako politycznie niepoprawne, bo mogły pono stać się wodą na młyn kogoś lub czegoś w rodzaju „lepperszmu mieszkaniowego”, jak to określał Aleksander Paszyński. A chodziło i chodzi przecież tylko i aż o to, że wchodząc w wiek XXI i przystępując do Unii Europejskiej mamy ledwie te nasze 300 mieszkań na 1000 mieszkańców. Pomińmy w tym momencie - z jak miernym poziomem wyposażenia mieszkań w wodę, kanalizację, gaz i inne zdobycze cywilizacji, oraz z jak strasznie ubogą i zaniedbaną infrastrukturą komunikacyjną itp. itd. Nasza urbanizacja i dorobek mieszkaniowy w ogóle same w sobie zawierają ogromne dysproporcje. Np. około 1/4 miast polskich nie ma bowiem nawet 215 mieszkań na 1000 mieszkańców, a zaledwie też 1/4 ma liczbę mieszkań na 1000 mieszkańców większą od średniej krajowej. Ten historycznie osiągnięty w Polsce poziom zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych postrzegają sami nasi rodacy jako, delikatnie mówiąc, niezadawalający, by nie wyrazić się dosadniej.

Co ważniejsze, większość krajów

zrzeszonych w Unii Europejskiej legitymuje się stanem posiadania mieszkań na 1000 mieszkańców większym od Polski co najmniej o 1/3 i nawet o połowę, a powierzchni mieszkalnej per capita nawet około dwukrotnie większym. Gdybyśmy więc chcieli dogonić je, choćby tylko statystycznie (bez zwracania już uwagi na wielkość i standard), musielibyśmy, i to zaraz, zwiększyć swój stan posiadania o 4 do 6 mln mieszkań. Gdyby nas nawet było na to stać - a byłby to wydatek rzędu wielu bilionów - kłopot w tym, że mieszkań niestety nie da się gdzieś tam wyprodukować, przywieźć i postawić do sprzedaży w jakimś sklepie. Trzeba je budować od początku do końca w miastach i osiedlach, tu, na polskiej ziemi, w konkretnych miejscach. Dziś nieokreślonych.

Być może odsuwają na bok myśl o strategii prognozy demograficznej, wedle których czeka nas śladowy zaledwie przyrost naturalny; do 2020 roku, a być może nawet do 2050 roku, nie przekroczymy 40 milionów ludności. Nikt nie mówi, że stan mieszkalnictwa radykalnie ogranicza rozrodczość, a gdyby społeczeństwo, jak w końcu XVIII w., uznało dzieci za obowiązek patriotyczny, sytuacja mogłaby się radykalnie zmienić... Kapiący powoli przyrost liczby mieszkań i tak nie wpływa istotnie na rozwiązywanie problemu, mieszkania są za małe i jest ich za mało. Tak czy siak, potrzeba nowej jakości i trzeba zdecydowanie przyspieszyć budownictwo mieszkaniowe. Tymczasem, nawet najszybciej rozwijającym się krajom udawało się dotąd budować 10-15 mieszkań rocznie na 1000 mieszkańców - jak Francja i Niemcy tuż po wojnie - co by u nas musiało oznaczać 400-500 tys. nowych mieszkań rocznie przez nie mniej niż 10 lat. Przy obecnym poziomie startu zabrałoby to 20-25 lat, czyli połowę całego produkcyjnego życia jednego pokolenia bądź np. pięć, sześć cykli wymiany wybieralnych władz publicznych.

Dysponując tak bardzo przybliżonym tylko szacunkiem potrzeb mieszkaniowych, wypadłoby ustalić sobie jako strategiczny zamiar - czy naprawdę

chcemy tę Europę doganiać! Jeśli nie, to znaczy, że świadomie decydujemy się na rolę europejskiego skansenu mieszkaniowego. Jeśli tak, to przed nami stoi najważniejsza decyzja strategiczna - kiedy? Wiadomo, że bez względu na rozmiar środków finansowych, możliwych do przeznaczenia na to, na pewno nie wcześniej niż w 2020 roku. Niedawne prognozy przyrostu produktu narodowego brutto, czyli wzrostu siły ekonomicznej naszej gospodarki, w ogóle nie uwzględniają możliwego napędu tego przyrostu, jakim jest budownictwo mieszkaniowe. Przy dzisiejszym trybie przyrostu, nawet z pełną determinacją wszystkich zainteresowanych, chyba dopiero po 2030 roku mamy szansę względnie dorównać Europie i zyskać poczucie, że wreszcie mieszkamy na takim samym poziomie, jak inni, od lat żyjący we wspólnym domu europejskim.

Z całą konsekwencją mówię tu o „wspólnym” domu europejskim, bo przecież już samo przystąpienie do Unii oznacza swobodę wyboru kraju osiedlenia. Znana zaś ze szkoły powszechnej zasada naczyń połączonych przemawia za hipotezą, że jeśli u nas będzie trudniej, a tam łatwiej uzyskać mieszkanie, jeśli u nas gorzej, a tam lepiej się będzie mieszkać, to w najbliższych dwudziestu, trzydziestu latach prawdopodobne jest pojawienie się dodatkowej emigracji, już nie zarobkowej, ale mieszkaniowej. Gdyby tak rzecz się miała potoczyć, wtedy oczywiście opuszczałyby kraj nie najsłabsze rodziny, lecz młode, najsilniejsze psychicznie i fizycznie, dobrze wykształcone, znające języki obce, najlepiej zawodowo przygotowane itd.

Nie warto nikogo przekonywać, że nie jest to perspektywa dla Polski korzystna. Lecz nie jest też korzystna dla krajów unijnych, które nie mają co prawda problemów mieszkaniowych, ale mają swoje problemy z własnym bezrobociem. Innymi słowy, w ich interesie również jest jak najszybsze podniesienie polskiego mieszkalnictwa do poziomu porównywalnego z resztą Europy. Nie wiemy, czy można w tym względzie spodziewać się jakiejś

pomocy, ale trudno też twierdzić, że wielostronnie korzystnym było pominięcie kwestii naszego niedorozwoju mieszkaniowego w negocjacjach przedakcesyjnych. Tym bardziej, że już od dawna na Zachodzie wyrażane były obawy, czy aby przyjęcie Polski do Unii nie zachwieje i tak mało zrównoważonym jej bilansem rynków pracy - będziemy wszak mieć ok. 10 proc. udział w całej ludności zamieszkującej w granicach Unii Europejskiej.

Prawdopodobnie te, a także i inne motywy niemniejszej wagi, sprawiły, że w długookresowej strategii rozwoju POLSKA 2025 (opracowanej w roku 2000), problematyka mieszkalnictwa znalazła już swoje miejsce. Niewielkie, bo niewielkie, ale zawsze. Istotne jednak, że wreszcie wypłynął taki dokument autorstwa liczącego się organu rządowego, który jak przystało na strategię, w jakiejś mierze pozwala na określenie pożądanej wizji Polski za 25 lat, w tym również naszej Polski mieszkaniowej.

Wyzwaniem najbliższego 25-lecia jest radykalne zwiększenie efektów budownictwa mieszkaniowego (...), by każda rodzina miała własne mieszkanie. Przy rozwijaniu budownictwa mieszkaniowego w Polsce, nie ma łatwych rozwiązań. Stan zrównania liczby mieszkań z liczbą gospodarstw domowych osiągnęlibyśmy pod warunkiem przeznaczania na budownictwo mieszkaniowe w okresie do 2025 r. około 7 proc. produktu krajowego brutto, przy założeniu, że będzie on rósł w tempie co najmniej 5 proc. rocznie. Doprowadziłoby to do uzyskania średniego w Europie standardu ok. 35 m² powierzchni użytkowej mieszkania per capita, przy zasiedleniu przeciętnym mieszkań przez 2,6 - 2,7 osoby oraz nasyceniu mieszkaniami na poziomie 374 na 1 tys. ludności...

Naczelnymi więc zadaniami miałyby być: zwiększenie intensywności budownictwa mieszkaniowego do poziomu sięgającego 5 mieszkań na 1 tys. ludności w pierwszej dekadzie bieżącego stulecia i do 19 mieszkań rocznie w latach następnych, a także zrównanie liczby mieszkań z liczbą gospodarstw domowych, co w pro-

ekologicznie uzupełnionej wersji tejże strategii zostało dodatkowo poszerzone o: wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju w budownictwie, a w szczególności zmniejszenie energochłonności, materiałochłonności i „przestrzeniochłonności” budownictwa.

Autorzy, czyli Rządowe Centrum Studiów Strategicznych przy współpracy Ministerstwa Środowiska, przyjmowali więc jako konieczny, przynajmniej w kontekście europejskim, przyrost zasobu mieszkaniowego rządu 3 mln. mieszkań, co jednak za cel społecznie zaledwie minimalny, i to już do 2020 roku, uznaje również w swym ostrzegawczym memoriale PAN-owski Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus”, który wielkość optymalnego przyrostu w tym czasie ocenia na ok. 5 mln. mieszkań.

Rozbieżność tych ocen, i wyżej podanych tu liczb przyrostu 4-6 mln. mieszkań w perspektywie 2025-2030 roku, związana jest chyba z różnym podejściem do szacunku naszych niedoborów mieszkaniowych. Wyniki RCSS i PAN oparte są na bilansie potrzeb ujmującym liczbę gospodarstw domowych (przy założeniu, że liczba samodzielnych mieszkań nie może być mniejsza niż gospodarstw domowych) oraz przewidywane ubytki w posiadanym dzisiaj zasobie mieszkaniowym.

Podporządkowane są bowiem kryteriom ilościowym, o charakterze głównie socjalnym, nie biorą pod uwagę istotnych wymagań ustrojowych, a przecież państwo demokratyczne musi zapewnić obywatelom nieskrępowaną wolność wyboru miejsca zamieszkania oraz równość szans w dostępie do mieszkania, jak to formułowaliśmy w 1992 r. w „Nowym Ładzie Mieszkaniowym”. Prawdopodobnie nie uwzględniają więc potrzeb wynikających z przemieszczania się ludności (ruchy migracyjne) oraz koniecznej nadwyżki podaży rynkowej mieszkań wolnych (w istocie „pustostanów”) i oferowanych do natychmiastowej sprzedaży lub wynajęcia. Pomijają w ten sposób dwa podstawowe wyznaczniki spraw-

ności i ekonomicznej efektywności mieszkalnictwa we współczesnej gospodarce rynkowej - pierwszy z nich decyduje o mobilności na rynku pracy, a drugi w ogóle o zdrowym konkurencyjnie rynku mieszkaniowym. Podnosi to jednak rozmiar ogólnie w Polsce potrzebnego przyrostu mieszkań o rząd 20 proc.

Zostawiając jednak w spokoju strategię rozwoju kraju z jej mieszkaniowymi dylematami, zwróćmy uwagę, jak to się przestrzennie przekłada na polskie miasta i strategię mieszkaniową ich samorządów terytorialnych. Bo tak czy tak, prędzej czy później, gdzie trzeba będzie wybudować tę nową mieszkaniową masę rządu 1/3-1/2 całego dzisiejszego zasobu mieszkaniowego Polski. Autorzy, już tu przywoływanej, ekologicznej strategii trwałego i zrównoważonego rozwoju wręcz zakładają zmniejszenie „przestrzeniochłonności” budownictwa mieszkaniowego. To chyba jednak przejaw dość jednostronnego podejścia do problemu współżycia przyrody z człowiekiem. Trudno przecież wspominać, że dzisiaj nikt nie wykazuje większego zainteresowania koniecznością zwiększenia np. ogólnodostępnych terenów zieleni miejskiej, nic nie słychać o tym, by w jakimś mieście zakładano nowe parki itp. Za to w granicach administracyjnych miast utrzymuje się rygorystyczną ochronę np. użytków rolnych, „zdrowych” upraw w śródmiejskich i przydrożnych ogródkach działkowych itd.

W ogóle co najmniej niezręcznością, żeby nie wyrazić się dosadniej, jest w polskiej sytuacji mieszkaniowej przeciwstawianie potrzeb przestrzennych rozwoju mieszkalnictwa potrzebom zachowania dzisiejszych „użytków ekologicznych” w nienaruszonej postaci, i to bez względu na ich rzeczywiste wartości przyrodnicze. Z pewnością nie tędy wiedzie droga do wypracowania jakiegoś racjonalnego kompromisu; potrzebny jest nam rozwój trwały, a zarazem zrównoważony - między środowiskiem przyrodniczym a mieszkalnym środowiskiem Polaków, tak, by dało się podtrzymać życie ludzkie na terenie i w klimacie

kraju, określonym również na przeszłość przez granice Rzeczypospolitej. Mimo wszystko nie uda się chyba potrzebnych wielkości nowego budownictwa mieszkaniowego wciśnąć między zabudowę istniejącą. Gdybyśmy nawet zdecydowali się na tak wielką intensyfikację wykorzystania obecnych terenów osiedleńczych, to już dziś trzeba o tym myśleć i rzecz przygotowywać. Pytanie bowiem, jak dalece można jeszcze zagęścić nasze miasta i osiedla, biorąc pod uwagę zdrowie psychiczne i higienę życia ludzkiego oraz na wydolność dzisiejszej infrastruktury miejskiej (ciekawe, że pytania - gdzie? - w ogóle nie postawili sobie twórcy opracowania RCSS, przyjętego przez Sejm, pt. „Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju”, Warszawa, październik 1999).

Wydaje się, że nie tylko bardziej realne, ale i rozsądniejsze, a także konieczne będzie przeznaczenie jednak pod zabudowę mieszkaniową terenów wykorzystywanych obecnie w inny sposób. To zaś oznaczałoby zapotrzebowanie na około 200 tys. hektarów uzbrojonych gruntów, być może w części przemysłowych i powojkowych, ale w części pewnie jeszcze teraz rolniczych.

Już dzisiaj należałoby więc sobie odpowiedzieć, gdzie te hektary nowej zabudowy mieszkaniowej będą położone. Czy będziemy je chcieli pomieścić w dzisiejszych granicach administracyjnych gmin miejskich? A może na terenie miasteczek i gmin podmiejskich, leżących w obszarach metropolitalnego oddziaływania wielkich miast? A może w ogóle zdecydujemy się na dekoncentrację mieszkalnictwa po mniejszych miastach, miasteczkach i osiedlach wiejskich - z odpowiednim dojazdem? A może - mając świadomość wchodzenia w postindustrialną fazę naszej cywilizacji - skierujemy nowe budownictwo mieszkaniowe także w rejony atrakcyjne np. krajobrazowo lub klimatycznie? Jeśli i tu, i tu, i tam jeszcze - to w jakich gdzie proporcjach? Do tego dorzucić trzeba moc następnych pytań związanych bezpośrednio z rozwojem substancji

mieszkaniowej, a dotyczących różnorodności obiektów i urządzeń ogólnomiejskich oraz nowych jakościowo problemów komunikacyjnych, w ogóle rozbudowy i modernizacji całej infrastruktury technicznej kraju itp.

Samo przygotowanie tej skali operacji pochłoniąć musi wiele czasu i wysiłku. Pomyślmy tylko, co by się działo, gdybyśmy już dzisiaj jakimś cudem stali się nagle zamożni i już obecnie mogli z tego tytułu chcieć szybko doganiać Europę. Byłaby przecież plajta na całej linii, bowiem żadne polskie miasto nie jest dziś przygotowane do ewentualnego przyjęcia boomu budownictwa mieszkaniowego.

Do stolicy w ostatnich latach spłynęło trochę pieniędzy, i co? - wokół zakorkowanego samochodami śródmieścia - o dziurawej zabudowie wydłużającej się ze stałych mieszkańców, w której tylko ze względów prestiżowych wspięło się do góry trochę budynków biurowych - spontanicznie wyrasta zurbanizowany obwarunek „zagonowej” architektury mieszkaniowej i przemysłowo-usługowej. Nikt w Warszawie nie panuje nad całościowym układem zagospodarowania przestrzennego ani nad gospodarką gruntami budowlanymi. W śródmieściu działki skomunalizowane od 1946 roku są żywiołowo plombowane, zaś w gminach obrzeżnych, gdzie działki mają kształt i wymiary zagonów dawnych upraw rolnych, a teraz są prywatnie sprzedawane bez żadnych scaleń i reparcelacji, następuje wymuszone zagospodarowanie działek, kształtujące „zagonową” architekturę zespołów obiektów budowlanych. Nikt nie wie gdzie przestrzeń miejska, choćby jako konstytucyjnej stolicy państwa, zaczyna się i gdzie kończy. Być może „warszawski powiat ziemski” nie jest tu najlepszym przykładem, być może w niektórych innych miastach polskich jest trochę lub nawet znacznie lepiej. Nie zmienia to jednak faktu, że do ewentualnego wybuchu hossy w budownictwie mieszkaniowym - ani polskie miasta i miasteczka, ani sieć osiedleńcza kraju w całości - jesteśmy zupełnie nie przygotowani.

W tym kontekście nie można przechodzić do porządku dziennego nad strategiami gminnymi, które z uwagi na dzisiejsze trudności, na obecne niedostatki finansów publicznych i niedobory prywatnych, ograniczają się do stawiania celów minimalistycznych w postaci zapewnienia byle dachu nad głową, co nie wytrzymuje porównań nawet z normatywnymi standardami krajowymi, nie mówiąc już o standardach europejskich. Nie można ponadto komponować strategii mieszkaniowych w oderwaniu lub bez oparcia na makroregionalnych i lokalnych planach (studiach) zagospodarowania przestrzennego. Strategie mieszkaniowe nie mogą także operować na terenach wyizolowanych i przestrzennie, i funkcjonalnie, i ludnościowo, czyli swe oddziaływanie zamykać w sztucznie nieprzekraczalnych granicach administracyjnych gmin, powiatów lub województw.

To przyszłościowe wyzwanie, ta wizja europeizowania polskiego mieszkalnictwa - na którą, choć w sposób odroczony, ale przecież perspektywicznie jesteśmy skazani - musi wreszcie stać się tematem, którym już dzisiaj, wyprzedzająco, trzeba się zająć na poważnie i wszechstronnie, w odniesieniu do ekonomii i przestrzeni całego kraju i całej jego sieci osiedleńczej. Często zarzucamy krótkowzroczność naszym poprzednikom. Czy jednak to się musi powtarzać co pokolenie? Czy nasi następcy także będą musieli pomstować na nas? Że sił nam dzisiaj może brakować, można zrozumieć, że nie starcza nam niestety także wyobraźni, trudno usprawiedliwić...

Tych, którzy czytali lub słyszeli podobne lub te same słowa ponad dziesięć lat temu, czy kilka lat temu, proszę o wybaczenie, że się powtarzam, ale wynika to z mego przekonania, że chyba tym razem uda się nam jednak coś zrobić. A przynajmniej - wspólnie pomyśleć.

▷ DR INŻ. ANDRZEJ BRATKOWSKI

W latach 1992-93 Minister Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, obecnie - od sierpnia br. - Podsekretarz Stanu ds. Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa w Ministerstwie Infrastruktury

Skutki przekroczenia uprawnień projektowych

▼

Odpowiedzialności karnej podlega ten, kto wykonuje samodzielnie funkcję techniczną w budownictwie, nie posiadając odpowiednich uprawnień budowlanych lub prawa wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie

W jednej z okręgowych izb inżynierów budownictwa lawinowo rośnie liczba wniosków o wszczęcie postępowania w trybie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie dotyczących przekroczenia przez członków izby uprawnień budowlanych do projektowania. Sytuacja ta jest efektem kontroli prawidłowości wydawania w latach ubiegłych pozwoleń na budowę. W toku kontroli wykryto wiele decyzji wydanych na podstawie projektów budowlanych sporządzonych przez osoby nieposiadające odpowiednich uprawnień. Dotyczy to w szczególności techników i osób posiadających uprawnienia do projektowania w ograniczonym zakresie. Wnioski trafiają do izby, a ich rozpatrywanie powoduje wiele praktycznych problemów.

Okręgowi Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej zobowiązani są rozpatrywać sprawy skierowane przez organy nadzoru budowlanego w trybie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, dotyczące czynów popełnionych przed dniem 1 stycznia 2003 r.

Warunkiem rozpatrywania sprawy z tego okresu przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej jest członkostwo obwinionego w izbie w dacie orzekania oraz nieupłynięcie terminów określonych w art. 100 Prawa budowlanego.

Zgodnie z tym przepisem nie można wszcząć postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie po upływie 6 miesięcy od dnia powzięcia przez organy nadzoru budowlanego wiadomości o popełnieniu czynu, powodującego tę odpowiedzialność i nie później niż po upływie 3 lat od dnia zakończenia robót budowlanych albo zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego.

Rzecznik powinien wszcząć postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej i jeżeli stwierdzi przekroczenie terminu z art. 100 Prawa budowlanego lub brak członkostwa obwinionego w izbie w dacie orzekania, umorzyć postępowanie. Jeżeli obwiniony jest członkiem izby i do przedawnienia nie doszło, to Rzecznik powinien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, a w konsekwencji

skierować do sądu dyscyplinarnego wniosek o ukaranie.

W razie stwierdzenia niebudzącego wątpliwości rzecznika podejrzenia wykonania projektu budowlanego bez wymaganych uprawnień, rzecznik powinien skierować do prokuratury wniosek o wszczęcie postępowania karnego z art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo budowlane i zawiesić postępowanie z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie do czasu zakończenia postępowania karnego.

Zgodnie z tym przepisem podlega odpowiedzialności karnej ten, kto wykonuje samodzielnie funkcję techniczną w budownictwie, nie posiadając odpowiednich uprawnień budowlanych lub prawa wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

Dopiero stwierdzenie w postępowaniu karnym popełnienia przestępstwa z art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo budowlane, umożliwi podjęcie przez Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej postępowania i skierowanie do sądu dyscyplinarnego wniosku o ukaranie na podstawie art. 95 pkt 1 w związku z art. 91 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego.

Ten tryb postępowania powoduje, że ciężar postępowania wyjaśniającego spoczywa na rzeczniku, a izba ponosi jego koszty.

W tym kontekście wskazać należy, że obowiązek poinformowania prokuratora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ciąży także, w pierwszej kolejności, na organie nadzoru budowlanego, który stwierdził w toku wykonywania czynności urzędowych fakt przekroczenia uprawnień budowlanych. To nie samorząd zawodowy, a organ nadzoru budowlanego jako pierwszy otrzymuje informację o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, i zobowiązany jest poinformować o tym organy ścigania. Od obowiązku tego organy nadzoru budowlanego nie mogą się zwolnić, składając wniosek do izby o wszczęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie. Organ nadzoru budowlanego zobowiązany jest bowiem do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego i przekazania do izby kompletnego wniosku o ukaranie. Obowiązek ten wprost wynika z przepisu art. 97 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo

budowlane. Zgodnie z tym przepisem postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie wszczyna się na wniosek organu nadzoru budowlanego, właściwego dla miejsca popełnienia czynu lub stwierdzającego popełnienie czynu, **złożony po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego**. Wniosek powinien zawierać określenie zarzucanego czynu, **uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie dowodów**. Dowodem na popełnienie przestępstwa z art. 91 ust.1 pkt 2 ustawy - Prawo budowlane jest stwierdzenie winy w postępowaniu karnym (wyrok sądu karnego lub postanowienie o warunkowym umorzeniu postępowania). Dopiero uzyskanie takiego dowodu, umożliwia niebudzące wątpliwości ukaranie członka izby w postępowaniu zawodowym z tytułu popełnienia przestępstwa z art. 91 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego. Stosownie do przepisu art. 95 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane odpowiedzialności zawodowej w budownictwie podlegają osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, które dopuściły się występku lub wykroczeń, określonych ustawą. Dopiero stwierdzenie w postępowaniu karnym popełnienia takiego czynu, umożliwia wydanie orzeczenia w postępowaniu w sprawach odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.

Rzecznik otrzymując niekompletny wniosek organu nadzoru budowlanego, może zwrócić się do tego organu o jego uzupełnienie przez dołączenie odpowiedniego orzeczenia karnego. Aby je uzyskać, organ nadzoru budowlanego musi zaś skierować sprawę do prokuratury.

Rzecznik powinien wydać jednocześnie postanowienie o zawieszeniu postępowania do czasu rozstrzygnięcia sprawy karnej.

Przyjęcie takiego trybu postępowania zwalniałoby izbę od obowiązku kierowania do prokuratury wniosków dotyczących członków izby i zabezpieczałoby izbę przed ponoszeniem kosztów postępowania oraz zarzutem nieuzasadnionej ochrony członków naruszających przepisy prawa i zakres posiadanych uprawnień.

Mając powyższe na względzie, rzecznik może:

- 1) wszcząć postępowanie wyjaśniające,
- 2) skierować do organu nadzoru budowlanego wnioski o uzupełnienie postępowania wyjaśniającego w zakresie dostarczenia orzeczenia winy członka izby w postępowaniu karnym,
- 3) zawiesić postępowanie,
- 4) po zakończeniu spraw karnych i uzyskaniu stosownych orzeczeń od nadzoru budowlanego podjąć zawieszony postępowanie

i skierować wnioski o ukaranie do sądu dyscyplinarnego.

Oczywiście możliwe jest także osobiste, bez współpracy z nadzorem budowlanym, działanie Okręgowego Rzecznika, który w takiej sytuacji powinien:

- 1) wszcząć postępowanie,
 - 2) skierować wnioski do prokuratury,
 - 3) zawiesić postępowanie,
 - 4) po zakończeniu spraw karnych skierować wnioski o ukaranie do sądu dyscyplinarnego.
- Sytuacje faktyczne w poszczególnych sprawach indywidualnych mogą powodować konieczność lub możliwość odmiennego trybu postępowania. Opisany sposób postępowania dotyczy także czynów popełnionych przez osoby posiadające uprawnienia budowlane po 1 stycznia 2003 r. Na marginesie należy stwierdzić, iż wykonywanie projektów bez posiadanych uprawnień lub z ich przekroczeniem, niesie ze sobą ryzyko odpowiedzialności za szkody majątkowe spowodowane wadami tak sporządzonego projektu. Należy podkreślić, że ubezpieczenie OC członków izby nie obejmuje czynów popełnionych z przekroczeniem posiadanych uprawnień budowlanych. W razie szkody członek izby będzie odpowiadał całym swoim majątkiem bez możliwości skorzystania z ubezpieczenia OC. Konsekwencją ukarania za wykonanie projektu bez posiadanych uprawnień lub z ich przekroczeniem może być utrata prawa wykonywania zawodu (orzekana przez sąd w postępowaniu karnym), a także utrata posiadanych uprawnień budowlanych (orzekana przez sąd dyscyplinarny w postępowaniu zawodowym) a ponadto utrata członkostwa w izbie (orzekana przez sąd dyscyplinarny w postępowaniu dyscyplinarnym). Jeden czyn może więc prowadzić do trzykrotnego ukarania w trzech rodzajach odpowiedzialności. Sytuacja ta wpływa także na ocenę środowiska inżynierów w społeczeństwie. Wystarczy wskazać, że konsekwencją zakwestionowania projektu jest stwierdzenie nieważności decyzji o pozwoleniu na budowę. Konsekwencji takiej sytuacji inżynierom budownictwa tłumaczyć nie potrzeba.

Jak wytłumaczyć to inwestorom, którzy w dobrej wierze zapłacili profesjonalście, powierzając mu z reguły dorobek całego życia? Czy warto ryzykować utratę twarzy, zawodowej renomy, a nawet możliwości wykonywania zawodu, przekraczając posiadane uprawnienia?

► KRZYSZTOF ZAJĄC

Radca prawny Krajowej Rady PIIB

▼

Jeden czyn -
wykonanie projektu
bez posiadanych
uprawnień
lub z ich
przekroczeniem -
może prowadzić
do trzykrotnego
ukarania
w trzech rodzajach
odpowiedzialności

Przekraczanie uprawnień budowlanych i ich następstwa

▼
 Nieznajomość
 obowiązujących
 przepisów jest
 podstawową
 przyczyną
 przekroczenia
 zakresu uprawnień

Uprawnienia budowlane nadawane są po stwierdzeniu posiadania odpowiedniego wykształcenia technicznego, praktyki zawodowej oraz znajomości przepisów prawnych i technicznych wymaganych do wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w danej specjalności.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane za samodzielną funkcję techniczną w budownictwie uważa się działalność związaną z koniecznością samodzielnej, fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień architektonicznych i technicznych oraz techniczno-organizacyjnych, a w szczególności działalność obejmującą:

- ▶ projektowanie, sprawdzanie projektów architektoniczno-budowlanych i sprawowanie nadzoru autorskiego,
- ▶ kierowanie budową lub robotami budowlanymi,
- ▶ kierowanie wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzór i kontrolę techniczną wytwarzania tych elementów,
- ▶ wykonywanie nadzoru inwestorskiego,
- ▶ sprawowanie kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych,
- ▶ rzeczoznawstwo budowlane.

Podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji w budownictwie - oprócz uprawnień budowlanych - stanowi zaświadczenie o przynależności do właściwego samorządu zawodowego potwierdzające, że posiadacz tego zaświadczenia jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej na wypadek ewentualnych szkód, jakie mogą wyniknąć w czasie wykonywania funkcji określonej w decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych.

Przepisy Prawa budowlanego wymagają, aby na każdym etapie procesu budowlanego samodzielne funkcje techniczne pełnione były przez osoby posiadające odpowiednie dla zakresu robót uprawnienia budowlane.

Wielokrotne zmiany przepisów Prawa budowlanego i rozporządzeń o samodzielnych funkcjach technicznych w budownictwie spowodowały, że zakresy uprawnień, pomimo tej samej specjalności są różne.

Dlatego też zakres posiadanych uprawnień należy interpretować w oparciu o przepisy stanowiące podstawę ich nadania, a nie przepisy aktualnie obowiązujące.

Nieznajomość tych przepisów przez posiadacza uprawnień jest jedną z głównych przyczyn przekroczenia ich zakresu przy wykonywaniu samodzielnych funkcji.

Inną przyczyną jest przyzwolenie czy też niedopełnianie obowiązków przez organy właściwe do badania zgodności uprawnień budowlanych z wymaganiami określonymi dla danej funkcji technicznej.

Przeprowadzane przez organy nadzoru budowlanego kontrole wskazują na częste przypadki przekroczenia zakresów posiadanych uprawnień budowlanych, zarówno podczas sporządzania dokumentacji projektowej, jak i w trakcie realizacji obiektów, mimo że decyzja o nadaniu uprawnień budowlanych (lub stwierdzenie przygotowania zawodowego) określa specjalność i zakres, w jakim samodzielna funkcja może być wykonywana. Proceder przekroczenia zakresu uprawnień budowlanych stwierdzono zarówno wśród osób zrzeszonych w izbie architektów, jak i izbie inżynierów budownictwa.

Osoby, których dotyczą zarzuty przekroczenia uprawnień, niejednokrotnie zgłaszają się do Izby, oczekując przy tym ochrony z jej strony. Członkowie podnoszą, że na podstawie zakwestionowanych obecnie uprawnień wykonywano dotychczas dokumentację projektową (w zakresie innym niż zakres określony posiadanymi uprawnieniami), a organ administracji zatwierdzał projekt budowlany i wydawał pozwolenie na budowę.

Otóż, wydaje się koniecznym przypomnienie, że zgodnie z art. 8 ustawy z 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. nr 5, poz. 42 ze zm.) - do zadań samorządu zawodowego należy m.in.

reprezentowanie i ochrona interesów zawodowych swoich członków, ale również sprawowanie nadzoru nad należytym i sumiennym wykonywaniem przez nich zawodu, a także współdziałanie z organami administracji rządowej, organami samorządu terytorialnego i innymi samorządami zawodowymi. Z określonych dla Izby zadań wynika jednoznacznie, że członek Izby ma prawo oczekiwać ochrony ze strony samorządu zawodowego, ale wyłącznie w granicach obowiązującego prawa.

Zgodnie z art. 41 pkt 1 ustawy o samorządach zawodowych - członek Izby zobowiązany jest do przestrzegania przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązujących przepisów oraz zasad wiedzy technicznej lub urbanistycznej.

Za zawinione naruszenie powyższego obowiązku - członek Izby podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej zagrożonej karą upomnienia, nagany, zawieszenia w prawach członka na okres do 2 lat lub skreślenia z listy członków Izby, a tym samym pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

Jesteśmy świadomi, że zapisy upoważnień stosowane w decyzjach o nadaniu uprawnień budowlanych przyznawanych na podstawie przepisów kolejnych ustaw Prawa budowlanego - w niektórych przypadkach - są nieprecyzyjne i mogą budzić wątpliwości. Wątpliwości te wymagają wyjaśnień w porozumieniu z organami wyższego szczebla w celu ujednoczenia interpretacji zakresu uprawnień dla całego kraju.

W zdecydowanej jednak większości - decyzje o nadaniu uprawnień budowlanych zawierają precyzyjnie sformułowane zapisy upoważnień, a przekraczanie zakresów uprawnień powoduje odpowiedzialność karną określoną w art. 91 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego - **kto wykonuje samodzielną funkcję techniczną w budownictwie, nie posiadając odpowiednich uprawnień budowlanych lub prawa wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.**

Należy podkreślić, że głównym powodem przypomnienia powyższych przepisów dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnej są następstwa, jakie mogą wynikać z faktu naruszenia prawa, w tym - wy-

konywania zawodu bez posiadania odpowiednich uprawnień.

Powodem niniejszej publikacji jest również troska o dobre imię Izby i jej członków, jednocześnie ochrona interesów inwestora. Często jest nim osoba fizyczna, która zlecając wykonanie projektu, a następnie budowy domu oczekuje zachowania wszelkich zasad wiedzy technicznej, również bezpieczeństwa i estetyki.

Tymczasem, konsekwencją realizacji obiektu w oparciu o projekt budowlany wykonany przez nieuprawnione osoby może być unieważnienie decyzji o pozwoleniu na budowę, a wybudowany obiekt - w niekorzystnych uwarunkowaniach - może być uznany za samowolę budowlaną. Legalizacja samowoli budowlanej - jednoznacznie określona przepisami Prawa budowlanego - prowadzi do poniesienia znacznych kosztów finansowych przez inwestora.

Podobnie jest w przypadku, kiedy nieuprawnione osoby podejmują się wykonywania samodzielnych funkcji technicznych podczas budowy obiektu budowlanego, narażając inwestora na koszty związane z doprowadzeniem inwestycji do stanu odpowiadającego wymaganiom obowiązujących przepisów i warunków technicznych, siebie natomiast na konsekwencje wynikające z odpowiedzialności cywilnej, dyscyplinarnej i karnej.

Z uwagi na powyższe problemy dotyczące zarówno członków Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Architektów, jak i Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa - uznaliśmy za celowe podjęcie przez obie izby wspólnych działań.

Uzgodniono zorganizowanie spotkania przedstawicieli organów obu izb z przedstawicielami organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego w celu podjęcia wspólnych działań eliminujących zjawisko wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie przez nieuprawnione osoby, a tym samym potrzebę podejmowania postępowań z tytułu odpowiedzialności zawodowej, dyscyplinarnej czy karnej.

mgr inż. arch. Piotr M. Rożen
Przewodniczący Rady W-MOIA

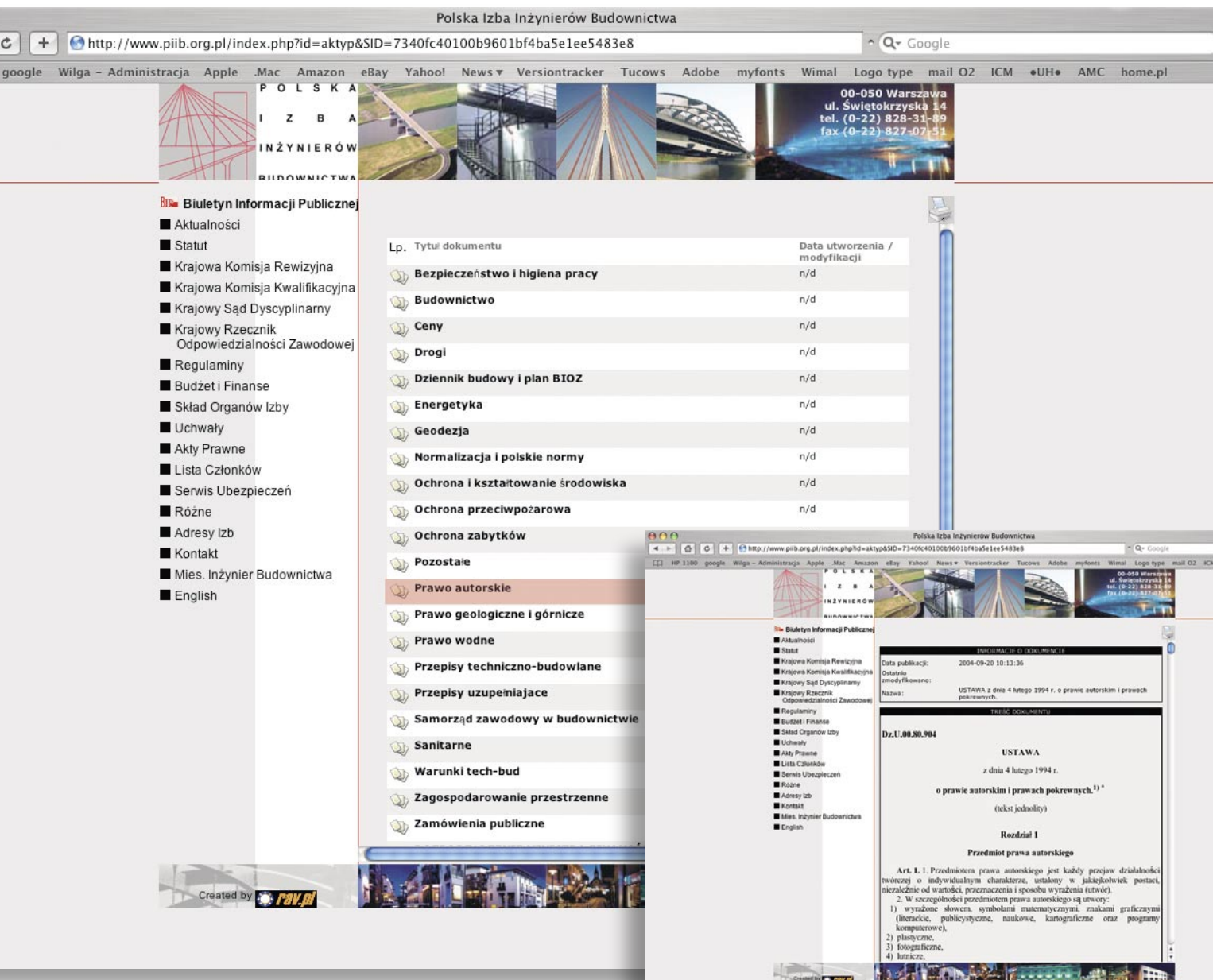
mgr inż. Zdzisław Binerowski
Przewodniczący Rady W-MOIB

▷ MGR INŻ. ARCH. PIOTR M. ROŻEN
Przewodniczący Rady W-MOIA

▷ MGR INŻ. ZDZISŁAW BINEROWSKI
Przewodniczący Rady W-MOIB

Zapraszamy na stronę internetową Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, na której pod hasłem AKTY PRAWNE, dostępne są wszystkie, aktualizowane na bieżąco ustawy i rozporządzenia nie tylko z szeroko pojętego obszaru budownictwa, ale i dziedzin pokrewnych niezbędnych przy wykonywaniu pracy w każdej specjalności inżynierskiej. Użytkownicy strony mają swobodny dostęp do każdego dokumentu i łatwość przeszukiwania zasobów, dodatkową informacją usprawniającą poszukiwanie właściwego aktu normatywnego jest umieszczenie przy poszczególnych pozycjach na liście zagadnień – skrótu n/d, który oznacza „nowy dokument”, a wkrótce zamiast skrótu pojawiać się będą daty modyfikacji danej informacji. Marzeniem moim jest, żeby z taką łatwością można było uzyskać dostęp do Polskich Norm, niestety Polski Komitet Normalizacji podchodzi do sprawy upublicznienia swoich zasobów zbyt komercyjnie. Myślę zatem, że pierwszym etapem będzie udostępnienie tych norm w bibliotekach technicznych, znajdujących się w siedzibach okręgowych izb inżynierów. Jest to nasze najbliższe zadanie.

mgr inż. Andrzej Orczykowski
Dyrektor Krajowego Biura PIIB

The screenshot shows the website of the Polish Association of Building Engineers (PIIB). The main content area displays a table of documents with the following columns: 'Lp.' (number), 'Tytuł dokumentu' (document title), and 'Data utworzenia / modyfikacji' (creation/modification date). The table lists various categories such as 'Bezpieczeństwo i higiena pracy', 'Budownictwo', 'Ceny', 'Drogi', 'Dziennik budowy i plan BIOZ', 'Energetyka', 'Geodezja', 'Normalizacja i polskie normy', 'Ochrona i kształtowanie środowiska', 'Ochrona przeciwpożarowa', 'Ochrona zabytków', 'Pozostałe', 'Prawo autorskie', 'Prawo geologiczne i górnictwo', 'Prawo wodne', 'Przepisy techniczno-budowlane', 'Przepisy uzupełniające', 'Samorząd zawodowy w budownictwie', 'Sanitarne', 'Warunki tech-bud', 'Zagospodarowanie przestrzenne', and 'Zamówienia publiczne'. The 'Prawo autorskie' category is highlighted.

Below the table, a detailed view of a document is shown. The document is titled 'USTAWA z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych'. It includes the following text:

INFORMACJE O DOKUMENCIE
Data publikacji: 2004-09-20 10:13:36
Ostatnio zmodyfikowano:
Nazwa: USTAWA z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Tytuł dokumentu
Dz.U.00.80.904

USTAWA
z dnia 4 lutego 1994 r.
o prawie autorskim i prawach pokrewnych.¹⁾
(tekst jednolity)

Rozdział 1
Przedmiot prawa autorskiego

Art. 1. 1. Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (tzw. dzieło).
2. W szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory:
1) wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi (literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe),
2) plastyczne,
3) fotograficzne,
4) lutowe.

Samorząd Ludzi Związanych z Budownictwem Warmińsko-Mazurska OIIB

W niniejszym artykule chcielibyśmy przybliżyć działalność naszego samorządu zawodowego nie jako definicji organu powołanego ustawą z 15 grudnia 2000 r. „O samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów” i odbieranego niejednokrotnie jako „przymusowego”, lecz instytucji zrzeszającej środowisko „Ludzi Związanych z Budownictwem”, mających współpracować i wspierać się jako kolektywna grupa zawodowa. Spróbujemy również odpowiedzieć na pytanie, wielokrotnie zadawane przez członków Izby: „Jakie zadania, oprócz pobierania składek członkowskich, spełnia Izba?”. Być może informacje zawarte w statucie i regulaminach nie przedstawiają w praktyczny sposób zakresu i możliwości, jakie przed członkami otwiera samorząd, dlatego pragniemy przybliżyć strukturę oraz charakterystykę działania W-MOIIB, powołanej z myślą i w trosce o profesjonalizm pracy inżynierów i techników budownictwa.

Przewodniczący rady reprezentuje radę izby i kieruje jej pracami. Sprawuje bezpośredni nadzór i koordynuje pracę biura. Reprezentuje na zewnątrz W-MOIIB. Pełni pośredni nadzór nad działalnością organów statutowych i pozastatutowych W-MOIIB. Współpracuje ze stowarzyszeniami naukowo-technicznymi oraz pokrewnymi Izbami, z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim i szkołami średnimi oraz z organami Izby Krajowej. Przygotowuje izbę do działania w ramach struktur europejskich. Realizuje Uchwały Zjazdów Sprawozdawczych. Współpracuje z organami administracji państwowej i samorządu terytorialnego.

Sekretarz rady odpowiada za wykonanie uchwał rady i jej prezydium. Sekretarz odpowiada przed radą za całokształt prac biura i jego agend oraz zgłasza przewodniczącemu rady wnioski w tym zakresie.

Do obowiązków sekretarza należy ponadto:

- 1) redagowanie protokołów z posiedzeń rady i jej prezydium oraz projektów uchwał,
- 2) sprawowanie nadzoru nad prowadzeniem obowiązkowych rejestrów i list członków izby,
- 3) zajmowanie się bieżącą korespondencją,

- 4) nadzorowanie sprawozdawczości rady,
- 5) redagowanie komunikatów, informacji i ogłoszeń rady,
- 6) zajmowanie się skargami i wnioskami oraz innymi sprawami zlecanymi przez przewodniczącego,
- 7) przedstawianie do zatwierdzenia przez radę uchwał prezydium,
- 8) informowanie rady o ważniejszych pracach i decyzjach prezydium,
- 9) przygotowanie projektów planów pracy i sprawozdań z działalności rady i jej prezydium,
- 10) nadzorowanie terminowego przesyłania uchwał do wiadomości Krajowej Rady Izby.

Skarbnik odpowiada za gospodarkę finansowo-budżetową rady, a w szczególności:

- 1) przygotowuje projekt preliminarza budżetowego,
- 2) opracowuje analizy i sprawozdania z wykonania budżetu i przedstawia je na posiedzeniach rady,
- 3) nadzoruje księgowość, rachunkowość i sprawozdawczość finansową izby,
- 4) wykonuje wszelkie czynności związane z zarządzaniem majątkiem izby,
- 5) kieruje egzekwowaniem wierzytelności, zgłasza wnioski o ich umorzenie,
- 6) odpowiada za prawidłowość wydawanych zaświadczeń o przynależności do izby,
- 7) przestrzega zachowania tajemnicy służbowej,
- 8) odpowiada za estetyczny wygląd swojego stanowiska pracy i zajmowanego pomieszczenia,
- 9) kontroluje działalność gospodarczą, inwestycyjną i remontową izby,
- 10) sprawuje nadzór nad bieżącym regulowaniem składek członkowskich i ubezpieczeniowych oraz rozliczeń z Krajową Izbą w tym zakresie,
- 11) przedkłada radzie izby wnioski o zawieszenie w prawach członkowskich oraz o skreślenie z listy członków okręgowej izby, w związku z zaleganiem w opłacaniu składek członkowskich.

Do obowiązków **dyrektora biura** należy przede wszystkim osobiste wykonywanie następujących czynności:

- 1) planowanie i organizowanie pracy biura, w tym wnioskowanie o zatrudnianie i zwalnianie

Samorząd W-MOIIB
współpracuje
i wspiera się jako
grupa zawodowa

W-MOIIB

funkcjonuje

dzięki swoim

Członkom, dlatego

profesjonalnie

i odpowiedzialnie

realizuje stawiane

przed biurem izby

zadania

nie pracowników oraz opracowywanie podziału czynności podległych mu pracowników, przy przestrzeganiu zasady równomiernego obciążenia obowiązkami poszczególnych osób,

- 2) przedstawianie sekretarzowi W-MOIIB wniosków dotyczących wynagradzania i dyscyplinowania pracowników,
- 3) sporządzanie planów urlopów i zapewnianie zastępstwa pracowników nieobecnych,
- 4) prowadzenie akt pracowniczych pracowników biura,
- 5) wykonywanie wobec pracowników biura obowiązków pracodawcy,
- 6) bieżące sprawdzanie prawidłowości prowadzonych prac, kontrolowanie poszczególnych czynności wykonywanych przez pracowników,
- 7) stwarzanie pracownikom możliwości stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 8) umieszczanie informacji w BIP oraz przygotowanie stron www, umieszczanie bieżących informacji o pracy samorządu na stronach internetowych W-MOIIB.

Do obowiązków dyrektora biura należy również sprawowanie osobistego nadzoru nad pracą biura, w szczególności w zakresie następujących czynności:

- 1) prowadzenia akt organów W-MOIIB,
- 2) sprawdzania odpowiednio wcześniej przed terminem posiedzenia Rady W-MOIIB oraz jej Prezydium, czy materiały informacyjne o wyznaczonym posiedzeniu zostały doręczone wszystkim jego uczestnikom,
- 3) przekazywania do biura KIIIB uchwał podjętych przez Prezydium i Radę Izby,
- 4) wprowadzania danych do ewidencji prowadzonych przez W-MOIIB,
- 5) sporządzania pism wzywających do zapłaty składek oraz innych wierzytelności wobec W-MOIIB, jak również występowanie w sprawie egzekucji tych należności,
- 6) załatwiania spraw i problemów zgłaszanych przez członków W-MOIIB, leżących w gestii biura,
- 7) przyjmowania interesantów i udzielania im informacji (w uzasadnionych przypadkach na piśmie),
- 8) wydawania odpisów dokumentów i zaświadczeń,
- 9) udostępniania pieczęci W-MOIIB oraz osobisty nadzór nad ich wykorzystywaniem,
- 10) prowadzenia podręcznego zbioru aktów prawnych dotyczących W-MOIIB,
- 11) archiwizowania dokumentów,
- 12) monitorowania terminarzy spotkań i prac legislacyjnych związanych z ochroną własności intelektualnej,
- 13) wykonywania przez W-MOIIB obowiązków

ciężących na niej wobec organów i instytucji państwowych,

- 14) zapewniania obsługi księgowej i kasowej,
- 15) zaopatrywania biura w materiały i środki techniczne oraz czuwanie nad racjonalnym ich używaniem,
- 16) dbania o zachowanie stosownego wystroju wnętrza biura,
- 17) administrowania lokalem i majątkiem ruchomym samorządu,
- 18) szczególny nadzór nad ewidencją członków izby oraz ewidencją osób posiadających statut zawieszonych, skreślonych itp.

Ponadto dyrektor biura odpowiada za:

- 1) obsługę Rady i jej Prezydium, Komisji Rewizyjnej, Komisji Kwalifikacyjnej, Sądu Dyscyplinarnego, Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej;
 - przygotowywanie organizacyjne i lokalowe posiedzeń,
 - przygotowywanie materiałów i informacji,
 - czuwanie nad zleconymi sprawami,
 - prowadzenie akt,
- 2) obsługę członków W-MOIIB, udzielanie im pomocy w załatwianiu spraw samorządowych,
- 3) prowadzenie list i ewidencji określonych w przepisach szczególnych.

Księgowość

Stosownie do przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 2 maja 1991 r. (Dz. U. nr 40, poz. 174) w sprawie praw i obowiązków głównych księgowych do zakresu czynności biura należy:

- 1) Prowadzenie rachunkowości W-MOIIB zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 2) Prowadzenie gospodarki finansowej W-MOIIB zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami.
- 3) Analiza wykorzystania środków finansowych przydzielonych z budżetu i innych będących do dyspozycji jednostki.
- 4) Prowadzenie dokumentów finansowych i operacji gospodarczych stanowiących przedmiot księgowania.
- 5) Przygotowanie listy płac wynagrodzeń i zasiłków z ubezpieczenia społecznego.
- 6) Sporządzanie deklaracji do ZUS-u i US.
- 7) Opracowywanie projektów przepisów wewnętrznych dotyczących prowadzenia rachunkowości (plan kont, wykaz stosowanych ksiąg rachunkowych, zasady prowadzenia i rozliczania inwentaryzacji).
- 8) Przygotowanie danych do opracowania prowidzium i projektu budżetu na rok następny.
- 9) Opracowywanie zbiorczych sprawozdań finansowych z wykonania budżetu i ich analiz.

- 10) Prowadzenie i bieżąca kontrola wyciągów bankowych z rachunków wydatków budżetowych.
- 11) Prowadzenie księgi inwentarzowej środków trwałych, naliczanie umorzeń środków trwałych oraz okresowego przeszacowania ich wartości.
- 12) Dekretacja dowodów finansowych.
- 13) Inicjowanie i stosowanie nowych metod i form pracy.
- 14) Gromadzenie obowiązujących przepisów prawnych niezbędnych do realizacji zadań W-MOIIB.
- 15) Stwarzanie właściwej atmosfery pracy i współżycia koleżeńkiego.
- 16) Zabezpieczenie:
 - tajemnicy państwowej i służbowej
 - właściwego klasyfikowania spraw i przechowywania akt.
- 17) Referowanie stanu spraw w W-MOIIB bezpośrednio przełożonemu.
- 18) Uczestnictwo w naradach, konferencjach i odprawach, na których omawiane są sprawy wchodzące w zakres działania.
- 19) Prowadzenie akt osobowych oraz spraw kadrowych W-MOIIB.
- 20) Wykonywanie innych czynności zleconych do bezpośredniego wykonania przez sekretarza W-MOIIB.

Ewidencja członków

I. Zakres obowiązków

- organizuje pracę na swoim stanowisku, a w szczególności:
 - 1) Prowadzi elektroniczną bazę danych członków Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.
 - 2) Prowadzi teczki osobowe członków izby i zabezpiecza je.
 - 3) Przyjmuje wpłaty wpisowego i składek od członków izby.
 - 4) Wydaje zaświadczenia o przynależności do izby oraz prowadzi rejestr wydawanych zaświadczeń.
 - 5) Przygotowuje do wysyłki i wysyła pocztą wychodzącą.
 - 6) Odbiera pocztę przychodzącą i rejestruje ją.
 - 7) Prowadzi rejestr wysyłanych z korespondencją znaczków pocztowych.
 - 8) Prowadzi korespondencję z członkami izby w sprawie wpisu na listę i ewentualnych przeniesień do izb właściwych według ich miejsca zamieszkania.
 - 9) Sprawdza przychodzącą do biura pocztę elektroniczną.
 - 10) Wysyła pocztą elektroniczną.
 - 11) Przekazuje osobie odpowiedzialnej za stronę internetową dane do aktualizacji lub umieszczenia na stronie internetowej.

- 12) Wyjaśnia z Biurem Krajowym wszystkie nieścisłości dotyczące ewidencji członków izby.
- 13) Prowadzi rejestr zaświadczeń przekazywanych do biura terenowego w Elblągu.
- 14) Sporządza miesięczne raporty kasowe.
- 15) Prowadzi rejestr delegacji.
- 16) Przygotowuje zapotrzebowania na materiały biurowe i po uzyskaniu akceptacji realizuje je.
- 17) Wykonuje inne prace związane z prowadzeniem sekretariatu i inne polecenia przełożonych.

II. Zakres odpowiedzialności:

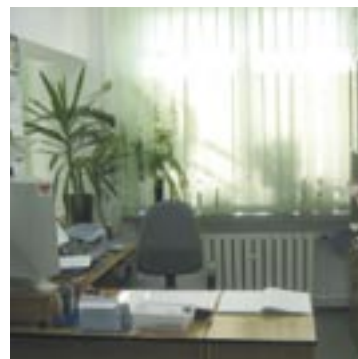
- 1) Przyjmuje pełną odpowiedzialność za rozliczenia finansowe przyjmowanych wpłat członkowskich.
- 2) Odpowiada za aktualizację elektronicznej bazy danych.
- 3) Odpowiada za archiwizację dokumentów członków izby (wnioski o wpis na listę, dowody wpłaty, korespondencja z członkami izby).
- 4) Odpowiada za prawidłowość wydawanych zaświadczeń o przynależności do izby.
- 5) Przestrzega zachowania tajemnicy służbowej.
- 6) Odpowiada za estetykę stanowiska pracy. Należy wspomnieć, że w połowie czerwca br. został uruchomiony zintegrowany program ewidencji, który pozwala w szybki sposób wydać zaświadczenie.

Jest to rozbudowana dla potrzeb W-MOIIB wersja programu rejestrującego opłaty przelewane na PIIB, umożliwiający jednoczesny podgląd salda kwoty wniesionej na ubezpieczenie OC i KR PIIB. Podstawową zaletą programu jest to, że po zarejestrowaniu kwoty składki półrocznej lub rocznej, czy to z przelewu czy z wpłaty gotówkowej, program automatycznie przygotowuje zaświadczenie do druku z uwzględnieniem kolejnego numeru zaświadczenia oraz przyporządkowuje kolejny okres ważności, przy jednoczesnym zarejestrowaniu zaświadczenia w rejestrze, który w postaci raportu dziennego zostaje na zakończenie programu wydrukowywany, tworząc papierową bazę wydanych zaświadczeń, jako dodatkowe zabezpieczenie na wypadek utraty danych informatycznych.

Uprawnienia budowlane. Obsługa organów statutowych

Stanowisko jest bezpośrednio podległe dyrektorowi biura.

- 1) Przyjmuje, rejestruje i wydaje dokumenty potrzebne do uzyskania uprawnień budowlanych i uprawnień rzeczoznawcy budowlanego.
- 2) Zabezpiecza dane osobowe członków izby w ramach dokumentacji związanej z uprawnieniami budowlanymi i uprawnieniami rzeczoznawcy budowlanego.
- 3) Organizuje oraz zabezpiecza obsługę sta-

tutowych organów izby (Rady, Prezydium, Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, Sądu Dyscyplinarnego oraz Komisji Kwalifikacyjnej).

4) Kompletuje akty prawne dotyczące działalności statutowych organów izby.

5) Współpracuje z radcą prawnym w sprawach przez niego prowadzonych.

6) Załatwia bieżącą korespondencję w zakresie swoich obowiązków, w uzgodnieniu z dyrektorem biura.

7) Przekazuje niezbędne informacje i materiały do terenowych biur izby.

8) Wykonuje inne czynności zlecone przez dyrektora biura.

„Od początku kadencji w W-MOIIB, czyli od 1.01.2004 r. do chwili obecnej stawiam sobie cele do zrealizowania. I tak na przykład pierwszym podstawowym zadaniem była naprawa systemu ewidencji składek członkowskich i wydawania zaświadczeń. Temat został rozwiązany, uważam, że z powodzeniem (Na dzień dzisiejszy funkcjonuje opisany powyżej program).

Kolejnym wyzwaniem była koordynacja działań związanych z przygotowaniem II Zjazdu Sprawozdawczego W-MOIIB. Relacja z przebiegu obrad została opisana w nr 6 niniejszego miesięcznika. Zachęcamy do przeczytania.

Z przygotowaniem do II Zjazdu zbiegł się czas zmiany siedziby izby. Co prawda niedaleko, bo z III na II piętro, ale przystosowanie pomieszczeń po PZU w dosyć krótkim czasie, zważywszy na równoległość zadań, stanowiło niewielkie wyzwanie. Z perspektywy czasu powiodło się jedno i drugie. Zjazd według krążących opinii wypadł pozytywnie, a i biuro zostało oddane na czas w dosyć przyzwoitej formie.

Ale powtarzam, nie byłoby to wszystko możliwe bez oddanej pomocy wszystkich bez wyjątku pracowników biura i oczywiście bez votum zaufania dla naszych prac ze strony Przewodniczącego, Sekretarza i członków Rady, którzy to z aprobatą pilnie obserwowali realizowane zadania.

W dniach 25-29 maja 2004 r. odbyła się III edycja egzaminów na Uprawnienia Budowlane przeprowadzona przez W-MOIIB, a następnie 16 czerwca 2004 r. przeprowadzono inaugurację wręczenia uzyskanych uprawnień dla osób, które uzyskały pozytywne wyniki ze wspomnianych egzaminów. O tym wydarzeniu pisaliśmy w wydaniu 5 niniejszego miesięcznika.

Muszę powiedzieć, że żyjąc sprawami Naszego samorządu, z prawdziwą przyjemnością piszę na łamach naszego rodzimego czasopisma, jakim jest Inżynier Budownictwa, o sprawach dotyczących W-MOIIB. Nie omieszkać również z każdego wydarzenia przy-

gotować relacji w postaci przedstawienia wydarzeń na tablicy ogłoszeń w Naszej siedzibie, do której serdecznie zapraszamy.

Z całą stanowczością muszę stwierdzić, że pracownicy biura, z którymi mam zaszczyt pracować, wykonują nałożone przez izbę obowiązki z należytą starannością i pieczołowitością, a rzec by można, że nie obowiązki, bo określenie to kojarzy się z czymś, do czego człowiek jest zmuszany, ale z przyjemnością, gdy widzę ile poświęcenia i zaangażowania wkładają we właściwe funkcjonowanie biura.

Pomimo dużej liczby członków, bo ponad 4300 osób, biuro w przedstawionym schemacie organizacyjnym znakomicie radzi sobie z ich obsługą, postępowaniem kwalifikacyjnym oraz obsługą komisji statutowych i pozastatutowych. Jesteśmy zespołem ludzi ambitnych i kolektywnych, potrafiących wspierać się w realizacji stawianych nam zadań i zastępując się nawzajem w sytuacjach zaistniałych konieczności. Mam nadzieję, że tak śmiało sformułowania może wypowiadać człowiek wyłącznie przekonany o swoich racjach i nie powinny one budzić niczyjej zazdrości, lecz być przykładem, że praca, jak to potocznie określa się ją „drugim domem”, powinna dawać pracownikom poczucie bezpieczeństwa i spełnienia.

Temat rozwoju izby jest bezterminowo otwarty. Wychodzimy z założenia, że nie można poprzestać na tym, co funkcjonuje w danej chwili, lecz należy konsekwentnie udoskonalać formy pracy i miejsce jej wykonywania, w celu podniesienia estetyki i profesjonalizmu obsługi poszczególnych komórek, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb naszych Członków.

Należy wyraźnie podkreślić, że funkcjonujemy dzięki Naszym Członkom i w sposób odpowiedzialny i profesjonalny oraz z prawdziwą przyjemnością realizujemy stawiane przed nami zadania, w celu Państwa zadowolenia.

Kończąc, pragnę w imieniu Przewodniczącego W-MOIIB, Sekretarza Rady, Członków Rady i Prezydium Rady W-MOIIB oraz własnym i współpracowników bardzo serdecznie podziękować za życzliwość, z którą spotykamy się na co dzień ze strony naszych Członków.

W nadziei, że kolejne lata ugruntują zasadność funkcjonującego Samorządu jeszcze raz życzymy naszym Członkom sukcesów i satysfakcji z wykonywanej pracy, a sobie na pewno, by Warmińsko-Mazurska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa spełniała wszelkie Państwa oczekiwania”.

Z pozdrowieniami dla Wszystkich Zrzeszonych w Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa

▷ INŻ. GRZEGORZ KARPA
DYREKTOR BIURA W-MOIIB

Ubezpieczenia indywidualne dla członków Izby

Z tytułu członkostwa w PIIB oraz przystąpienia do umowy generalnej obowiązkowego ubezpieczenia OC inżynierów budownictwa członkom Izby przysługują dodatkowe zniżki w ubezpieczeniach indywidualnych zawieranych z TU ALLIANZ POLSKA S.A. W bieżącym numerze „Inżyniera” chcielibyśmy poświęcić więcej miejsca szczególnie tej ofercie.

Ubezpieczenie mieszkań: „Pod własnym dachem”, „Wszystko co w domu”

W zakresie ubezpieczenia mieszkań ALLIANZ oferuje dwa produkty: ubezpieczenie „**Pod własnym dachem**”, dotyczące nieruchomości mieszkalnych oraz ubezpieczenie „**Wszystko co w domu**”, dotyczące ruchomości domowych. Interesująca jest nowa na polskim rynku możliwość zawarcia tych ubezpieczeń na okres 2 lub 3 lat, co wiąże się z oszczędnością czasu i kosztów.

Pierwsze ubezpieczenie obejmuje budynki i lokale mieszkalne, łącznie z garażem lub miejscem garażowym. Może ono dotyczyć także budynków w budowie. Ubezpieczeniem obejmuje fundamenty, izolacje, ściany zewnętrzne i wewnętrzne, tynki, stropy, schody, balkony, dachy, wszelkie instalacje, stałe elementy wykończeniowe (powłoki malarskie, okładziny podłóg, okna, drzwi, wbudowane meble), piece, kominki czy szyby. Wartość ubezpieczonego mienia może zostać określona jako odtworzeniowa lub rzeczywista (w szczególności dla budynków starszych) lub kosztorysowa – w przypadku budynków w budowie.

Ubezpieczenie można zawrzeć w kilku wariantach, w zależności od rodzaju ubezpieczonego mienia i węższego lub szerszego katalogu ubezpieczonych zdarzeń. W najszerszej opcji ubezpieczenie chroni od pożaru, uderzenia pioruna, eksplozji, implozji, uderzenia pojazdu powietrznego, huraganu i gradu, zalania, pęknięcia mrozowego, zalania przez osoby trzecie, powodzi, deszczu nawalnego, trzęsienia ziemi, obsunięcia

i zapadania ziemi, lawiny, naporu śniegu, dymu i sadzy, uderzenia pojazdu mechanicznego, fali dźwiękowej, przepięcia, kradzieży z włamaniem, rabunku, wandalizmu, celowego uszkodzenia, zamieszek wewnętrznych, stłuczenia szyb. Odszkodowanie pokryć może także koszty akcji ratowniczej, uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, rozbiórki, transportu, składowania, a nawet koszty zakwaterowania zastępczego.

Ubezpieczenie „**Wszystko co w domu**” ma podobną konstrukcję. Również można zawrzeć je na okres dłuższy niż rok i wybrać jego zakres. Obejmuje ono wszelkie ruchomości domowe znajdujące się w mieszkaniu i stanowiące własność ubezpieczającego, takie jak: meble, dywany, wykładziny, żaluzje, ubrania, książki, płyty, gotówka, sprzęt elektroniczny, RTV, AGD, biżuteria, sprzęt sportowy i turystyczny, urządzenia sanitarne, grzewcze i inne. Ubezpieczenie pokrywa szkody, jakie mogą powstać nie tylko w samym mieszkaniu, ale także w piwnicy czy garażu. Ubezpieczenie działa także w czasie przeprowadzki, rozciągając się również na nowe mieszkanie. Zakres ubezpieczonych zdarzeń jest zbliżony do wskazanego przy ubezpieczeniu nieruchomości. W najszerszym wariantcie obejmuje ono również odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków.

Wartość ubezpieczonego mienia określa ubezpieczający, szacując ją według wartości odtworzeniowej (lub rzeczywistej dla określonego mienia, m.in. sprzętu elektronicznego starszego niż 5 lat). Ubezpieczenie według

wartości odtworzeniowej gwarantuje, że wysokość wypłaconego odszkodowania pozwoli na odkupienie utraconego mienia tej samej jakości i rodzaju. Ustalenie sumy ubezpieczenia nastąpić może także na podstawie taryfikacji ubezpieczyciela dokonanej metodą wyceny powierzchniowej (metraż \times średnia suma ubezpieczenia ruchomości domowych na 1 m²).

Ważną kwestią, na jaką należy zwrócić uwagę przy zawieraniu ubezpieczenia, są wymogi ubezpieczyciela dotyczące zabezpieczeń przeciwkradzieżowych.

Wysokość składek taryfowych zależy jest od wielu czynników, w tym wybranego zakresu ubezpieczenia. Istnieje również system zniżek w składce. Należy przy tym pamiętać, że **przysługująca inżynierom zniżka w wysokości 30 proc. jest niezależna od istniejących zniżek taryfowych.**

Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków

Celem ubezpieczenia NNW jest ochrona życia i zdrowia ubezpieczonego. Gwarantuje ono wypłatę świadczeń w przypadku inwalidztwa lub śmierci ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku. Zapewnia pokrycie kosztów leczenia, chroni także przed finansowymi konsekwencjami niezdolności do pracy. Ubezpieczenie to w przypadku wyboru pełnego jego zakresu chroni przez 24 godziny na dobę, nie tylko np. podczas pracy, i działa na terenie całego świata. Ubezpieczenie NNW można zawierać zarówno w formie indywidualnej, jak i grupowej.

Zakres ubezpieczenia może być kształtowany

w zależności od potrzeb klienta. Podstawowe świadczenia obejmują: świadczenie na wypadek inwalidztwa, świadczenie na wypadek śmierci oraz powypadkowe usługi typu assistance, takie jak np. wizyty lekarza lub pielęgniarki, transport medyczny, dostarczenie leków, pomoc domowa.

Świadczenie na wypadek śmierci odpowiada połowie wysokości sumy ubezpieczenia. W przypadku uszczerbku na zdrowiu świadczenie wypłacane jest jako procent sumy ubezpieczenia odpowiadający procentowi uszczerbku na zdrowiu.

W przypadku wykupienia ubezpieczenia w szerszym zakresie możemy sobie zapewnić pokrycie kosztów leczenia szpitalnego na terenie Polski związanych z wypadkiem. Te koszty to przykładowo koszty medykamentów, protez, środków opatrunkowych, transportu, zdjęć rentgenowskich, honoraria lekarskie, czy też koszty zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

Szerszy wariant ubezpieczenia zapewnia również wypłatę świadczenia na wypadek trwałej niezdolności do pracy, pozwala także objąć polisą ryzyko zawału serca i udaru mózgu. W przypadku pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, gdy nastąpi trwała niezdolność do pracy na okres powyżej 35 dni, wypłacany jest zasiłek ambulatoryjny. Zasiłek szpitalny z kolei pokrywa koszty pobytu w szpitalu, w którym znalazł się ubezpieczony bezpośrednio po wypadku.

Należy pamiętać o tym, że można mieć kilka polis ubezpieczenia NNW. Jeżeli inżynier jest już ubezpieczony (np. przez swojego pracodawcę), to nie ma żadnych przeszkód do tego, by w przypadku wykupienia drugiego ubezpieczenia otrzymał on świadczenie z obydwu polis do wysokości przewidzianych sum ubezpieczenia. **Zniżka dla członków Izby w ubezpieczeniach NNW wynosi 10 proc.**

Globtroter – pakiet ubezpieczeń turystycznych w podróży zagranicznej

W ramach oferty dedykowanej członkom Izby znajduje się także kompleksowe ubezpieczenie turystyczne dla osób służbowo lub prywatnie wyjeżdżających za granicę. W ramach pakietu mieszczą się ubezpieczenia: kosztów leczenia i pomocy w podróży, następstw nieszczęśliwych wypadków, odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, utraty i opóźnienia dostarczenia bagażu podróznego,

kosztów odwołania uczestnictwa w imprezie turystycznej lub rezygnacji w czasie jej trwania. Ubezpieczenie może mieć charakter indywidualny, rodzinny lub grupowy. W razie potrzeby ubezpieczenie można rozszerzyć na specjalne ryzyka, takie jak zawodowe uprawianie sportu wyczynowego, ryzyko pracy zawodowej, amatorskie uprawianie narciarstwa lub amatorskie nurkowanie.

Zasadniczą częścią ubezpieczenia Globtroter jest ubezpieczenie kosztów leczenia i pomocy w podróży (assistance). Podróżny może liczyć na wiele świadczeń ze strony ubezpieczyciela w przypadku zajścia określonych zdarzeń. Wśród najważniejszych z nich wymienić można pokrycie kosztów: pomocy medycznej (transport, konsultacje, badania, zabiegi, pobyt w szpitalu), transportu ubezpieczonego do kraju, transportu zwłok w przypadku śmierci, koszty pomocy prawnej w sytuacji konfliktu z prawem (honoraria adwokackie, udzielenie pożyczki w związku z koniecznością zapłaty kaucji), kosztów poszukiwania ubezpieczonego i akcji ratunkowej (np. w górach lub na morzu). W przypadku konieczności hospitalizacji ubezpieczonego ubezpieczenie zapewnia pokrycie kosztów wizyty osoby bliskiej lub kosztów hotelu dla osoby towarzyszącej w podróży, a także kosztów opieki nad nieletnimi dziećmi oraz ich powrotu do kraju.

Usługi assistance w ramach ubezpieczenia Globtroter świadczy wyspecjalizowane centrum operacyjne, do którego należy zgłaszać się w przypadku zajścia każdej sytuacji objętej polisą. Kontakt z centrum pomocy możliwy jest w języku polskim, przez 24 godziny na dobę.

Zakres Globtrotera jest zatem bardzo szeroki. Zawarcie takiego ubezpieczenia bez wątplenia poprawia komfort i bezpieczeństwo podróży, chroniąc przed negatywnymi skutkami różnych przykrych niespodzianek.

Ubezpieczenie takie może być dobrą alternatywą do bezpłatnego leczenia przysługującego nam na terenie krajów UE na podstawie formularza turystycznego (druk E111), pobieranego w placówkach Narodowego Funduszu Zdrowia. Należy bowiem pamiętać, że katalog bezpłatnych świadczeń medycznych jest często ograniczony, co może wynikać z praw poszczególnych państw wspólnoty. W niektórych krajach UE osoby korzystające z opieki medycznej współuczestniczą w jej kosztach, a poniesiony wkład własny nie podlega refundacji. Polisy ubezpieczeniowe nie wprowadzają podobnych ograniczeń. Część kosztów

jest ponoszona od razu przez ubezpieczyciela, a klient nie musi wyłożyć środków z własnej kieszeni. Zawiera ono również inne elementy, o których wspomniano wyżej (NNW, OC, bagaż, odwołanie imprezy). Zarazem koszty takich ubezpieczeń nie są wysokie. Przykładowo, ubezpieczenie kosztów leczenia (w tym usługi assistance) na kwotę 15 000 EUR kosztuje 0,66 EUR dla jednej osoby za jeden dzień podróży. Za ubezpieczenie pakietowe kosztów leczenia na sumę 25 000 EUR, łącznie z ubezpieczeniem NNW na 2500 EUR i ubezpieczeniem OC za szkody na osobie na sumę 70 000 EUR i szkody na mieniu na sumę 7000 EUR zapłacimy 0,98 EUR za dzień. **Dodatkowo inżynierom przysługuje zniżka 10 proc.**

Wśród innych produktów ubezpieczeniowych oferowanych **członkom Izby z dodatkową zniżką jest także powszechnie zawierane obowiązkowe ubezpieczenie OC komunikacyjne (zniżka 10 proc.)**.

W celu skorzystania z tej oferty należy zwrócić się bezpośrednio do najbliższego oddziału Allianz. Lista oddziałów zakładu ubezpieczeń była opublikowana w broszurze informacyjnej o ubezpieczeniu opracowanej przez Hanza Brokers, która była załączona do „Inżyniera Budownictwa” nr 3/04. Okazanie aktualnego zaświadczenia o członkostwie w Izbie jest wystarczającą podstawą do tego, by przedstawiciel Allianz, przygotowując dla Państwa propozycję ubezpieczenia, uwzględnił w kalkulacji składki specjalną zniżkę.

► opracowanie:
MARCIN MROZIŃSKI
Hanza Brokers
Sp. z o.o.

Przypominamy, że we wszelkich kwestiach dotyczących obowiązkowego ubezpieczenia OC, w tym w sprawach związanych ze zgłaszaniem i likwidacją szkód oraz zawarciem ubezpieczeń dodatkowych, należy kontaktować się z brokerem:

Hanza Brokers Sp. z o.o.
tel. (0-58) 345-53-14, infolinia 0-801-384-666
faks (0-58) 341-89-47, hanza@hanzabrokers.com.pl

Inżynier Kontraktu (2)

W bieżącym odcinku prezentujemy wymagania, jakie musi spełniać dokumentacja przetargowa na Kontrakt oraz wpływ kadry inżynierskiej na jej przygotowanie: formułowanie klauzul o charakterze technicznym, dokonanie przedmiaru robót i kosztorysów inwestorskich. Informacje zawarte w niniejszym artykule mogą być przydatne także dla przyszłego Wykonawcy przy przygotowaniu oferty przetargowej.

Dokumentacja przetargowa

Dokumentację przetargową Kontraktu na budowę, w procedurze międzynarodowej, stanowią:

- ▶ Dokumentacja Projektowa wraz z Rysunkami,
- ▶ Szczegółowe Specyfikacje Techniczne,
- ▶ Instrukcje dla Oferentów,
- ▶ Warunki Kontraktu,
- ▶ Przedmiar Robót tzw. „Ślepy Kosztorys”.

Dokumentacja przetargowa sporządzana jest po polsku i angielsku, ale dla kontraktów współfinansowanych ze środków pomocowych Unii Europejskiej podstawowa jest wersja angielska.

Bardzo istotnym jest, aby wersja angielska była wiernym tłumaczeniem dokumentów przygotowanych w języku polskim. W przypadku jakichkolwiek różnic uznana zostanie wersja angielska, co w praktyce może być przyczyną wielu problemów już na etapie przetargu, nie mówiąc o błędach, które wraz z dokumentacją z przetargu włączone zostaną do Kontraktu po wyłonieniu Zwycięskiego Oferenta. Znane są bowiem przypadki odrzucenia ofert tylko z powodu niespełnienia jednego z kryteriów, które nie było zawarte w polskiej wersji dokumentacji przetargowej, a przez pomyłkę nie zostało wykasowane z angielskiej wersji dokumentów, uznane zostało za obowiązujące wszystkich oferentów, zarówno z kraju jak i z zagranicy. Z podobnych przyczyn autor artykułu miał kłopoty już na budowie, gdzie podstawowy personel techniczny desygnowany imiennie przez Zwycięskiego Oferenta na etapie oferty przetargowej, uwzględniał Kierownika Budowy w wersji polskiej dokumentów oraz pod pozycją „Project Manager” w wersji angielskiej Instrukcji dla Oferentów; prawidłowo powinno być „Site Manager” i w efekcie zrodziło wątpliwości co do zgłoszonej osoby Kierownika Budowy już na etapie realizacji Kontraktu.

Kadra techniczna zgłaszana w dokumentacji przetargowej powinna być zatrudniona na

Placu budowy, a odstępstwa w tym zakresie wymagają zatwierdzenia ze strony Inżyniera Kontraktu, co jest jednak źle widziane przez osoby monitorujące realizację Kontraktu. Ponadto polscy i zagraniczni oferenci nie powinni zgłaszać do kadry osób zatrudnionych już na innych kontraktach w fazie ich realizacji bądź osób, które w jakikolwiek sposób nie spełniają kryteriów: wymaganego doświadczenia ogólnego w zawodzie oraz okresu sprawowania funkcji kierownika robót. Przy zgłaszaniu kadry do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych na budowie, należy wziąć pod uwagę wymóg posiadania uprawnień budowlanych oraz przynależność do izby samorządu zawodowego w Polsce, np. Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, co ma istotne znaczenie dla osób zgłaszanych z zagranicy, które zmuszone będą uzyskać nostryfikację swoich zagranicznych uprawnień na zasadach określonych w artykule „Regulamin postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych w budownictwie w Polsce osób z państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej” („Inżynier Budownictwa” nr 4/2004 r., s. 4). Na etapie oceny ofert w procedurze przetargowej uprawnienia te nie są wymagane.

Dokumentacja Projektowa wraz z Rysunkami

W dokumentacji przetargowej zamieszcza się uproszczoną dokumentację techniczną, koncentrując się na Rysunkach, które wykonywane są w formacie A3 i przedstawiają dokładnie przebieg liniowy budowy – jak w przypadku dróg - wraz z przekrojami poprzecznymi. Dla kadry inżynierskiej rysunek konstrukcyjny jest bardziej przemawiający niż słowny opis.

W ogłoszeniu o przetargu podawana jest też informacja o możliwości wglądu do pełnej dokumentacji budowlanej i wykonawczej, we wskazanym miejscu i czasie w siedzibie Zamawiającego, co pozwala Oferentowi na dokładne zapoznanie się z zakresem Robót

**Udział Inżyniera
w przygotowaniu
dokumentacji
przetargowej
usprawnia
procedury
przetargowe
oraz późniejsze
prowadzenie
Kontraktu**

przewidzianych Kontraktem. W przypadku wątpliwości bądź stwierdzonych błędów w dokumentacji technicznej Kontraktu i przedmiarze Robót, Oferent ma prawo zadać pytania Zamawiającemu - w terminie do 21 dni przed upływem terminu składania ofert - na co Zamawiający zobowiązany jest do udzielenia odpowiedzi najpóźniej na 11 dni przed upływem terminu składania ofert.

Szczegółowe Specyfikacje Techniczne

Informacje na temat tego dokumentu znalazły się w poprzedniej publikacji, ale dla ich uzupełnienia należy zwrócić uwagę na bardzo dokładne precyzowanie wymagań co do materiałów i technologii robót oraz sprzętu przewidzianego do tych robót.

Ponieważ w praktyce projektant dysponuje wzorcowymi opracowaniami Szczegółowych Specyfikacji Technicznych, dlatego powinien uważnie przeczytać ww. specyfikację (SST) i wyeliminować lub doprecyzować elementy, które będą właściwe dla przeprowadzenia budowy. Stanowisko projektanta w tej kwestii powinno być jednoznaczne, albowiem tworzenie niedomówień będzie wykorzystane później przez Wykonawcę. Wykonawca przed przystąpieniem do realizacji Kontraktu dokładnie analizuje całość dokumentacji Kontraktu, często korzystając z usług wyspecjalizowanych w tej branży fachowców, także z dziedziny prawa, pod kątem wypunktowania pomyłek, błędów i niedomówień, aby wykorzystać tę wiedzę w dochodzeniu swoich interesów. Dlatego bardzo istotne jest precyzyjne określenie w SST wszystkich płatności mieszczących się w cenie jednostkowej każdego asortymentu robót, co uwzględniane jest w pozycji „Podstawa Płatności” zamieszczanej na końcu każdego rozdziału SST opisującego asortyment robót. W przypadku niedokładnego opisu elementów cenotwórczych składających się na cenę jednostkową obmiaru, sprowadzonego w praktyce do jednostek miary: szt., mb, m², m³ itp., należy liczyć się z żądaniami Wykonawcy w zakresie dodatkowych kosztów, co dla Inżyniera może stanowić problem i może grozić postępowaniem arbitrażowym.

Instrukcje dla Oferentów

W dokumencie tym zamieszcza się:

- ▶ Instrukcje dla Oferentów,
- ▶ Formularz Oferty Przetargowej wraz z załącznikiem,
- ▶ Formularz Gwarancji Przetargowej,
- ▶ Kwestionariusze,

- ▶ Słowniczek Terminów i Zwrotów,
- ▶ Tabelę Kryteriów Formalnych i Technicznych.

W instrukcji zamieszcza się dane związane z wymogami kwalifikacyjnymi Oferenta i ewentualnego podwykonawcy świadczącego więcej niż 10 proc. robót na Kontrakcie. Ponadto wymienia się dokumenty, jakie

Oferent musi dostarczyć, takie jak:

- ▶ kopie aktualnych dokumentów określających status prawny Oferenta i miejsce jego rejestracji,
- ▶ prawne umocowanie przedstawicieli firmy upoważnionych do podpisywania oferty,
- ▶ dowody bankowe świadczące o dostępie do linii kredytowej w wysokości przewidzianej w materiałach przetargowych z wyraźnym zaznaczeniem, iż kredyt ten stanowi wyłącznie zabezpieczenie danego Kontraktu,
- ▶ sprawozdanie finansowe działalności firmy za ostatnie 3 lata, poświadczone przez biegłego rewidenta,
- ▶ informację o kwalifikacjach technicznych Oferenta obejmującą: prezentację personelu firmy, kadre, którą proponuje się zatrudnić na Kontrakcie, z opisem przebiegu kariery zawodowej i posiadanych uprawnień budowlanych,
- ▶ wykaz sprzętu do realizacji Kontraktu, z którego powinna wynikać możliwość Oferenta do wykonania robót,
- ▶ listę materiałów i innych dostaw, które Oferent zamierza użyć w robotach, z podaniem kraju pochodzenia (musi to być kraj Unii Europejskiej),
- ▶ Harmonogram Robót, tzw. „uwolniony”, przypisany do miesięcy w pojęciu czasowym, a nie konkretnym, z uwzględnieniem przerwy zimowej, np. przy robotach drogowych,
- ▶ Plan Płatności dostosowany do Harmonogramu Robót w rozbiciu miesięcznym,
- ▶ dane dotyczące planowanych podwykonawców, z podaniem ich procentowego udziału w robotach,
- ▶ potwierdzenie odpowiedniego doświadczenia w realizacji Robót o podobnym charakterze jak w Kontrakcie, w tym udokumentowane minimum, np. dwa przedsięwzięcia o tym samym charakterze i stopniu trudności porównywalnym do robót przetargowych na przestrzeni ostatnich 5 lat,
- ▶ dane dotyczące biura budowy i zaplecza dla Inżyniera,
- ▶ krótki opis Systemu Kontroli Planu

Zapewnienia Jakości na budowie,

► przedstawienie historii sporów z ostatnich 3 lat,

► Deklarację Oferenta (na specjalnym formularzu) potwierdzoną podpisem przed notariuszem, że firma nie znajduje się w żadnej z sytuacji powodujących możliwość wykluczenia z Kontraktu (tzw. Klauzule Etyczne).

Instrukcje dla Oferentów precyzują ponadto minimalne kryteria kwalifikacyjne, które musi spełniać Oferent, do których jako najistotniejsze należy zaliczyć:

► Musi być firmą zarejestrowaną i zdolną do wykonania określonych w dokumentacji przetargowej Robót.

► Średnie roczne obroty Oferenta z ostatnich 3 lat muszą wynosić ... EUR (kwota zależna od wartości Kontraktu).

► Oferent powinien wykonać co najmniej 70 proc. Robót objętych Kontraktem własnymi siłami (deklaracja bezwzględnie egzekwowana przez Inżyniera już w czasie realizacji Robót).

► Deklaracje Lidera i Partnera w przypadku konsorcjum, że każdy z nich ma zdolność do wykonania robót objętych Kontraktem własnymi siłami, roczne obroty, dostęp do linii kredytowych, w zakresie nie mniejszym niż:

- 50 proc. dla Lidera

- 10 proc. dla Partnera.

Konsorcjum jako całość musi spełniać 100 proc. kryteriów przewidzianych dla Oferenta.

► Kluczowy personel proponowany przez Oferenta musi mieć doświadczenie i kwalifikacje odpowiednie do robót objętych przetargiem (wymienia się wykaz stanowisk, wymagane doświadczenie ogólne i na stanowisku kierowniczym, w latach).

► Oferent powinien posiadać lub mieć dostęp do urządzeń i sprzętu niezbędnego do wykonania robót (wymienia się sprzęt lub urządzenia podając typ/model, parametry i wymaganą ilość).

► Oferent powinien zakończyć jako główny wykonawca co najmniej 2 projekty tego samego rodzaju, o wartości nie mniejszej niż ... EUR każdy (porównywalnej z wartością Kontraktu) w robotach analogicznych lub zbieżnych z zakresem robót na Kontrakcie, w ciągu ostatnich 5 lat.

Wartość w EUR zastępuje się na kontraktach Phare CBC, jak i innych, żądaniem konkretnych ilości w asortymencie podstawowych robót, jak np. w robotach drogowych:

► Roboty ziemne ... m³

► Roboty nawierzchniowe:

- warstwy podbudowy z kruszywa stabilizowanego mechanicznie ... m³

- warstwy wiążące z asfaltu ... m²

- warstwy ścieralne SMA ... m²

w ilościach adekwatnych do ilości występujących na Kontrakcie.

Instrukcje dla Oferentów mogą precyzować także dodatkowe wymagania stawiane Oferentom, jak np.:

► wymaganą i potwierdzoną wizytację placu przyszłej budowy,

► instrukcję odnośnie przygotowania i złożenia oferty oraz obowiązującego języka ofert,

► ustalenia wielkości Gwarancji Przetargowej i jej formy wystawienia oraz czasu ważności, który dla przetargów Phare CBC jest nie mniejszy niż 90 dni (gwarancja może być zabezpieczona w EUR lub równowartości PLN).

W odniesieniu do równowartości Gwarancji Przetargowej w PLN zaleca się konkretyzowanie tej kwoty w dokumentacji przetargowej według przeliczników EUR/PLN w okresie przygotowywania dokumentacji, albowiem znane są przypadki odrzucenia oferty tylko z powodu innego kursu EUR w dniu wystawienia Gwarancji Przetargowej dla Oferenta, zaniżonego w stosunku do równowartości EUR podanej w dokumentacji przetargowej, przeliczonej według kursu w dniu otwarcia ofert.

Formularz Oferty Przetargowej wraz z Załącznikiem

Formularz oferty przetargowej drukowany jest w Instrukcjach dla Oferentów i jego treść nie może być zmieniana przez Oferenta. W ofercie przetargowej podawana jest cena oferty bez VAT oraz ewentualny rabat wyrażony przez Oferenta w EUR i w procentach.

W tym przypadku Cenę Kontraktową, umieszczaną w umowie ze Zwycięskim Oferentem, stanowić będzie cena oferty pomniejszona o rabat. Istotne jest, iż wartość kosztorysu ofertowego (wypełnionego „Ślepego Kosztorysu”), stanowić będzie cenę oferty i z tych powodów Inżynier zobowiązany będzie do procentowego potrącania odpowiedniej części rabatu od każdego Przejściowego Świadectwa Płatności, aż do jego całkowitego spłacenia.

Niecelowe jest zatem ustalanie przez Oferenta rabatu, gdyż to działanie ma swój ukryty podtekst w kalkulacjach potencjalnego wykonawcy w przypadkach, gdy przewiduje on znaczne ilości robót dodatkowych na Kontrakcie, ponieważ udzielenie rabatu pozwala mu na zawyżenie cen jednostkowych w asortymencie

W ofercie

przetargowej

podaje się

cenę oferty

bez VAT

oraz rabat

wyrażony w EUR

i procentach

▼
Warunki Ogólne
 precyzują
 który
 dokument:
FIDIC-1992
 czy
FIDIC-2000
 ma zastosowanie
 na budowie

tach tych robót, co owocować będzie później przy rozliczaniu robót dodatkowych.

Niezwykle istotnym dokumentem jest Załącznik do Oferty, w którym precyzowane są najistotniejsze warunki Kontraktu (w nawiasach podano przykładowo dla procedur Phare CBC):

- ▶ Czas Wykonania Robót (zależny od zakresu robót i czasookresu płatności według Memorandum Finansowego)
- ▶ Okres Zgłaszania Wad (365 dni)
- ▶ Język Wiodący (angielski)
- ▶ Język Komunikatów (angielski i polski)
- ▶ Wartość Zabezpieczenia Wykonania (10 proc. zaakceptowanej kwoty Kontraktu)
- ▶ Normalne godziny pracy (6:00 do 22:00)
- ▶ Termin wydania Powiadomienia o Dacie Rozpoczęcia Robót (30 dni)
- ▶ Odszkodowanie umowne za opóźnienie robót (0,05 proc. zaakceptowanej kwoty Kontraktu za każdy dzień)
- ▶ Kwota Zaliczki (10 proc. zaakceptowanej kwoty Kontraktu)
- ▶ Limit Kwoty Zatrzymanej (5 proc. kwoty Kontraktu)
- ▶ Procent potrącenia Kwoty zatrzymanej (10 proc. każdego Przejściowego Świadczenia Płatności)
- ▶ Minimalna Kwota Przejściowego Świadczenia Płatności (100 000 EUR lub zależnie od wartości Kontraktu)
- ▶ Kwota Ubezpieczeń Robót i Sprzętu (115 proc. zaakceptowanej kwoty Kontraktu)
- ▶ Minimalna kwota ubezpieczenia osób (100 000 EUR od wypadku z nieograniczoną liczbą wydarzeń)
- ▶ Skład Komisji Rozjemstwa w Sporach (1 członek/arbiter lub Inżynier Kontraktu)
- ▶ Miejsce Arbitrażu (Warszawa).

Formularz Gwarancji przetargowej, Kwestionariusze

Formularze i Kwestionariusze mają gotową postać i Oferenci wpisują w nie swoje dane lub dane banku, który udziela gwarancji, z umocowaniem podpisami i pieczęciami uprawnionych osób.

Słowniczek Terminów i Zwrotów

Zawiera podstawowe definicje i określenia stosowane na Kontrakcie w wersji językowej: polskiej i angielskiej. Szerzej na ten temat w kolejnej publikacji.

Tabela Kryteriów Formalnych i Technicznych

Jest to niezmiernie ważny dokument, umiesz-

czany na końcu Instrukcji dla Oferentów, nie-słusznie ignorowany przez Oferentów, gdyż dokument ten jest załącznikiem do Raportu z oceny ofert przez Komisję Przetargową.

Tabela Kryteriów Formalnych zawiera przeciętnie 31 wymogów (kryteriów), natomiast Tabela Kryteriów Technicznych zawiera 20 wymogów (kryteriów), które oceniane są przez członków Komisji Przetargowej uprawnionych do głosowania, w formie:

- Yes – przy spełnieniu kryterium,
 - No – przy niespełnieniu kryterium,
 - N/A – gdy kryterium nie dotyczy Oferenta.
- Niedopełnienie któregokolwiek z wymogów (ocena „No”) stanowi podstawę do odrzucenia oferty i wykluczenia Oferenta z przetargu. Zatem nawet przy jednej ocenie „No” na 51 wymogów, oferta jest odrzucana, nawet gdyby to była oferta najtańsza i ocena „No” dotyczyła mało istotnego wymogu, jak np. załączenie 3 egz. kopii ofert, gdy wymagane były 4 egz. kopii.

Warunki Kontraktu

Dokument zawiera dwa rozdziały:

- Warunki Ogólne – precyzujące, który z dokumentów: czy FIDIC-1992, czy FIDIC-2000 ma zastosowanie na budowie,
- Warunki Szczególne – precyzujące zmiany do klauzul i subklauzul w Warunkach Ogólnych, które szczegółowo omówiono w poprzedniej publikacji.

Przedmiar Robót

Przedmiar Robót, zwany potocznie „Ślepym Kosztorysem”, służy do wyceny oferty, przez zsumowanie wszystkich pozycji przedmiaru, pomnożonych przez ceny jednostkowe, wpisane do kosztorysu przez Oferenta. Zatem Oferent musi oszacować wartość ceny jednostkowej przy uwzględnieniu wszystkich elementów, jak: koszt zakupu materiałów, koszt pracy sprzętu, koszt transportu, paliwa i energii, robociznę i zakładany zysk, przeliczony z PLN na EUR według kursu założonego przez samego Oferenta. Należy pamiętać, że wartość ceny jednostkowej w zasadzie nie zmienia się przez cały czas trwania Kontraktu, ale odstępstwa są możliwe. Uwarunkowania Subklauzuli 12.3 FIDIC-2000 w tej kwestii są bardzo liberalne w stosunku do Subklauzuli 52.3 FIDIC-1992, gdzie zmiany cen jednostkowych mogły być negocjowane, ale tylko dla prac dodatkowych i wynikających z korekt obmiarów w stosunku do Przedmiaru Robót, dla których łączna kwota dodatków

lub redukcji Ceny Kontraktowej przekraczała 15 proc. tej ceny.

Obecne uregulowania Subklauzuli 12.3 FIDIC-2000 są błędne, gdyż:

► nie przewidują możliwości zmiany cen jednostkowych przy obmiarach „In minus” w stosunku do Przedmiaru Robót, gdy ilość robót była mniejsza o 10 proc. (25 proc.) w stosunku do ilości robót przewidzianych przedmiarem,

► założenie zmian ilości elementu o więcej niż 10 proc. w stosunku do ilości w Przedmiarze Robót jest bardzo zaniżone i naraża Inżyniera na konieczność renegocjacji cen jednostkowych w bardzo wielu pozycjach kosztorysu ofertowego,

► warunek progu 0,01 proc. Zaakceptowanej Kwoty Kontraktowej dla możliwości renegocjacji cen jednostkowych jest zupełnie błędny, gdyż oznaczałby możliwość takich zmian już przy kwotach 100 EUR dla Kontraktu o wartości 1 000 000 EUR.

Dla celów praktycznych proponowane są następujące zmiany w Subklauzuli 12.3. FIDIC-2000:

► „W Subklauzuli 12.3. wykreślić w całości

ppkt a) i zastąpić nowym:

(a) (i) pomierzona ilość danego elementu będzie o ponad 25 proc. większa lub mniejsza od ilości ustalonej w Przedmiarze Robót, (ii) ta zmiana ilości pomnożona przez cenę jednostkową, ustalaną dla danego elementu, w wartości bezwzględnej przekroczy 2,5 proc. Zaakceptowanej Kwoty Kontraktowej.

Wartość progowa zmian może być ustalana w zależności od wartości Kontraktu, przy oczywistym założeniu, że czym niższa wartość Kontraktu tym wyższy procent Zaakceptowanej Kwoty Kontraktowej, jak na przykład:

Wartość kontraktu	% wartości progowej
500 000 EUR	5,0
1000 000 EUR	2,5
2500 000 EUR	1,0
5000 000 EUR	0,5

► MGR INŻ. MAREK BRZEZIŃSKI

Dyrektor Biura Inżyniera Kontraktu

Dolnośląski Zarząd Dróg Wojewódzkich we Wrocławiu

Wartość progowa

zmian

może być

ustalana

zależnie od

wartości

Kontraktu

PPU „CREON” Sp. z o.o.

ul. Energetyków 7
81-184 Gdynia
tel. (058) 661-54-00,
661-51-11
fax (058) 621-78-66
e-mail: handel@creon.pl
www.creon.pl

**JESTEŚMY DO PAŃSTWA
DYSPOZYCJI NA OBSZARZE
CAŁEGO KRAJU**

OGRZEWANIE I SUSZENIE OBIEKTÓW W BUDOWIE

Nasz potencjał grzewczy sięga 10 megawatów. Mamy do dyspozycji pełną gamę urządzeń: od małych (20 kW) nagrzewnic bez odprowadzenia spalin, przez przenośne piece nadmuchowe (100-200 kW), aż po potężne zespoły kontenerowe (500kW). Kondensacyjne osuszacze budowlane uzupełniają naszą propozycję.

Naszym klientom oferujemy jeszcze więcej: ponad 10-letnie doświadczenie w ogrzewaniu obiektów remontowanych lub budowanych. Doradzamy, wypożyczamy, sprzedajemy, wykonujemy usługi, rozwiązujemy problemy nietypowe – zima na budowie nie musi oznaczać problemów lub przestoju.

**Oferta specjalna:
systemy ogrzewania węzłów betoniarskich**

POJĘCIA – FINANSE

financial period	okres finansowy, okres rozliczeniowy, okres (rok) rozliczeniowy nie musi zgadzać się z okresem kalendarzowym	mortgage	hipoteka także: zastaw hipoteczny
to renovate	odnowić tu: odnowić kredyt	borrower application	wniosek pożyczkobiorcy o przyznanie kredytu
down payment	zaliczka, akonto	liability maturity date	data wymagalności należności, data, do której dłużnik powinien spłacić zobowiązanie
repayment (of credit, mortgage)	spłata (kredytu, hipoteki)	documentary credit, letter of credit (L/C)	akredytywa, warunkowa forma płatności, polegająca na zablokowaniu środków w momencie otwarcia akredytywy i ich wypłaceniu po przedstawieniu przez beneficjenta wymienionych w niej dokumentów i ich zweryfikowaniu przez bank. Ta forma płatności doskonale zabezpiecza zarówno wystawcę, ponieważ bank wypłaca z akredytywy po przeprowadzeniu procedury weryfikacyjnej, jak i beneficjenta, ponieważ przystępuje do realizacji zobowiązania, kiedy już środki są w dyspozycji banku
collateral	(dodatkowe) zabezpieczenie tu: zabezpieczenie kredytu		
insurance of pledged property	ubezpieczenie nieruchomości będącej przedmiotem zabezpieczenia hipotecznego		
appraisal fee	tu: opłata za oszacowanie wartości (nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie hipoteczne)		
loan lending	przyznanie kredytu (pożyczki)		
loan pricing rate	stawka oprocentowania kredytu (pożyczki)		
loan pay back schedule	harmonogram spłaty kredytu (pożyczki)		
fixed interest rates	stałe oprocentowanie kredytu, depozytu		
floating interest rates	zmiennie (płynne) oprocentowanie kredytu, depozytu		
bank transaction fee	opłata bankowa pobierana od transakcji		
execution of bargain	obsługa transakcji tu: przez bank	documentary collection	inkaso dokumentowe, bezwarunkowa forma płatności, w której bank wypłaca pieniądze w zamian za dokumenty przedstawione przez klienta, nie wnikając w ich treść i nie biorąc za nie odpowiedzialności
legalisation of bargain	legalizacja transakcji w amerykańskim, angielskim – legalization		
sale agreement	umowa sprzedaży		
term	okres, czasokres, np. na jaki zaciągnięto kredyt		
term, terms	warunek, warunki, na jakich zawarto transakcję, umowę	documentary conditional collection – cash against documents (CAD)	inkaso dokumentowe, gotówka za dokumenty, warunkowa forma płatności, w której bank weryfikuje zgodność dokumentów z wytycznymi wskazanymi przez płatnika. Różnica między tymi formami może polegać na tym, że w tej drugiej płatność może być opóźniona o wskazaną w dokumentach liczbę dni
Certificate of Deposit	certyfi­kat depozytowy dokument wystawiany przez bank przyjmujący depozyt		
identification tax code	kod identyfikacji podatkowej, odpowiednik polskiego NIP-u		
notary officer services	usługi notarialne bywają świadczone przez niektóre banki w całościowym pakiecie		
public tax	podatek państwowy		
pension fund tax	podatek na fundusz emerytalny		

S K R Ó T Y

CD	(US) certificate of deposit	certyfi­kat de­pozy­to­wy (dokument wy­dawany przez in­sty­tu­cję fi­nanso­wą przy­ju­mu­ją­cą środ­ki do de­pozy­tu w za­mian za okre­ś­lone pro­cento­wo wy­na­gro­dze­nie)	co-op	(USA) cooperative	spół­dzielnia (w an­giels­kim: co-operative)
cd.	conditional	warunkowy	Corp.	corporation	korporacja (jedna z form prawnych funk­cjo­nowania przed­się­wzię­cia)
CEA	council of economic advisors	rada doradców ekonomicznych, trzy­so­bo­wa grupa doradców pre­zy­den­ta w spra­wach doty­czą­cych poli­tyki gos­podar­czej	c.o.s.	cash on shipment	płatność przy wysyłce (to­wa­ru)
cert.	certificate	świadectwo, zaświadczenie, dyplom	c/p	carriage paid	przewóz (transport) opłacony
cert.	certified	uwierzytelniony	CPA	certified public accountant	licencjonowany księgowy
CGS	centimetre-gram-second	(system) centymetr-gram-sekunda	CPI	(USA) consumer price index	indeks cen detalicznych (miernik zmian poziomu cen podstawowych to­wa­rów i us­ług w czasie)
cgs	(US) centimetre-gram-second	(system) centymetr-gram-sekunda	CPSC	(US) Consumer Product Safety Commission	Komisja do spraw Bez­pie­czeń­stwa Wy­ro­bów (in­sty­tu­cja federalna opracowująca i kontrolująca stosowanie standardów bez­pie­czeń­stwa wy­ro­bów)
CI	engine compression ignition engine	silnik wysokoprężny, silnik dies­lo­wski	CPU	central processing unit	jednostka centralna (komputera), centralny procesor
circ.	(US) circuit	obwód (także elektryczny)	cr	creditor	wierzyciel, kredytodawca
circum.	(US) circumference	obwód (także elektryczny), okrąg	cr	(USA) credit	kredyt, zadłużenie
CM	chief mechanic	główny mechanik	CR	(USA) credit	kredyt, zadłużenie
C/O	certificate of origin	świadectwo pochodzenia (to­wa­ru)	CRES	corrosion resistant	odporny na korozję
Co.	company	spółka (jedna z form prawnych istnienia przed­się­wzię­cia)	CS	cross section	przekrój poprzeczny
c.o.d.	cash on delivery	płatność przy dostawie	ctf.	(USA) certificate	świadectwo, zaświadczenie, dyplom, certyfi­kat
COD	(USA) cash on delivery	płatność przy dostawie	ctr.	(USA) certified	uwierzytelniony
coef.	coefficient	współczynnik	cur.	(USA) center	centrum, środek
COG	centre of gravity	środek ciężkości	cw	(USA) currency	waluta
COLA	(USA) cost-of-living adjustment	indeksacja świadczeń i zarobków		clockwise	zgodnie z kierunkiem ruchu wskazówek zegara
con.	(US) conclusion	zakończenie, koniec, konkluzja, wniosek	c.w.o.	cash with order	płatność gotówką w momencie składania zamówienia
cond.	(US) conditional	warunkowy	cyl	cylindrical	cy­lind­ryczny, walcowaty
cond.	(US) condition	stan, warunek	D	density	gęstość, masa właściwa
conf.	(US) conference	konferencja	D	(US) dimension	wymiar, rozmiar
cons.	(US) constitution	konstytucja, statut, budowa, konstrukcja	D/A	deposit account	konto depozytowe, rachunek depozytowy
cons.	(US) construction	budowa, konstrukcja, budowanie, konstruowanie	dB	decibel	decybel
cons.	(US) constructed	zrobiony, wykonany, wyprodukowany, skonstruowany	dd	dated	datowany
consol.	(US) consolidated	zjednoczone (o przed­się­wzię­ciu utworzonym przez zjednoczenie dwóch lub więcej mniejszych)	DD	Deputy Director	zastępca dyrektora naczelnego
const.	constant	stały	DE	Doctor of Engineering	doktor nauk technicznych
			D.G.	Director General	dyrektor naczelny
			DI	digital input	wejście cyfrowe (komputera)
			di.	diameter	średnica
			dia	diameter	średnica

INTERsoft

dla inżynierów dla inżynierów

Jesień Nowości

Nowy

Konstruktor 4.0

- ...nowa funkcjonalność oraz ergonomia pracy
- ...zgodność z aktualnymi przepisami normowymi

Nowe programy

DUO CAD

- ...intuicyjna i prosta obsługa nie wymagająca szkoleń,
- ...pełna funkcjonalność IntelliCADA w dwóch wymiarach

R3D3 – Rama 3D

- ...analiza statyczna przestrzennych układów prętowych,
- ...zaawansowany interfejs graficzny

NetMan

- ...praca z projektem,
- ...udostępnianie danych,
- ...kompleksowa obsługa dokumentacji

kuj żelazo póki
gorące – rabaty dla
pierwszych klientów

ZAMÓW

+48 42 689 11 11

demo bezpłatnie

INTERsoft Sp. z o.o.
90-057 Łódź
ul. Sienkiewicza 85/87
www.intersoft.pl

NetMan – Zarządzanie projektami

Potrąfisz odnaleźć dokumentację projektową sprzed dwóch lat?

Kiedy na rynku pojawia się program komputerowy, który swymi możliwościami, z pozoru, wybiega w przyszłość, warto przyrzeć się mu dokładnie. Korzystanie bowiem z jego możliwości już dziś, okazuje się, z reguły, dla nas niezwykle korzystne. Umiejętność przewidywania to bardzo ważna cecha. Najlepiej obrazuje to przykład z życia: na pewno zetknęliście się Państwo niejednokrotnie z sytuacją, kiedy pozornie zaoszczędzone przez inwestora pieniądze, na etapie wykonywania projektu skutkowały w rezultacie znacznym zwiększeniem kosztów inwestycji. To oczywiście typowy przykład krótkowzroczności, z którą jednak spotykamy się na co dzień.

Program NetMan firmy INTERsoft to zupełna nowość na rynku oprogramowania. Zaangażowanie nowoczesnych technologii informatycznych zgodnych ze światowymi standardami oraz umiejętności doświadczonych zespołu programistów dało efekt w postaci nowoczesnego programu NetMan. NetMan został zaprojektowany jako podstawowe narzędzie do kompleksowej obsługi biura projektów, pojedynczych projektantów oraz grup niezależnych uczestników procesu projektowego, współpracujących ze sobą na etapie tworzenia opracowania.

Praca z projektem

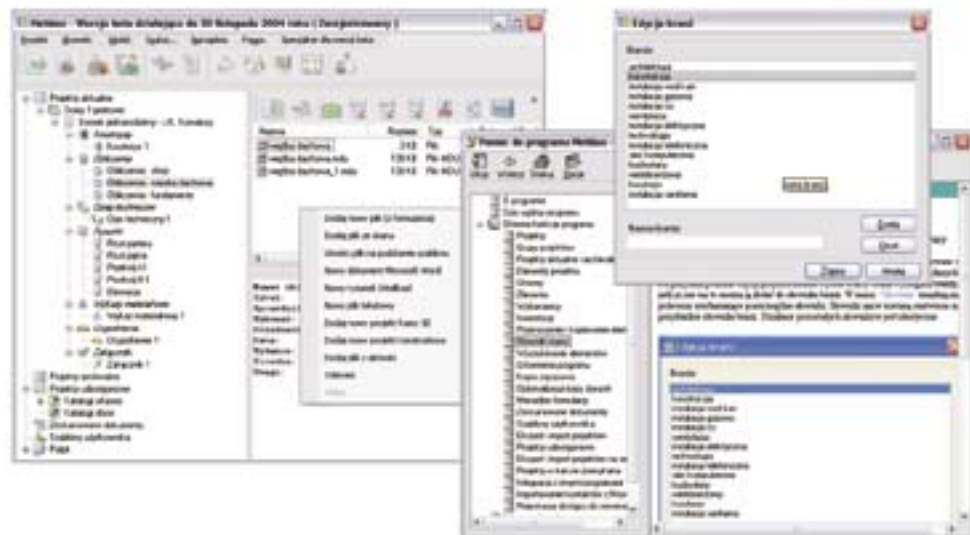
NetMan to program umożliwiający, w usystematyzowany sposób przechowywać wszelkie informacje związane z procesem projektowym. Podstawowym elementem programu jest zaawansowana baza danych, tworzona automatycznie podczas zapisywania projektu. Stworzone przez nas szablony takie jak tabela rysunkowa, wykazy materiałowe, itp., są automatycznie wypełniane aktualnymi danymi pobranymi z projektu przechowywanego w NetManie. Projekty wpisane do bazy można dowolnie grupować przypisując je do określonego inwestora, branży lub innego elementu charakterystycznego dla danej jednostki projektowej. Baza projektów obok informacji o elementach składowych porządkuje same dokumenty projektu w formie elektronicznej: pisma, rysunki, obliczenia, skany, obrazy itp. Całość struktury projektu można w każdej chwili zapisać w jednym skompresowanym pliku z możliwością jego archiwizacji na zewnętrznym nośniku, dowolnie przetransmitować lub przesyłać na inny komputer, aby potem znów automatycznie odtworzyć w pierwotnej postaci.

NetMan z dużą dbałością uwzględni wszelkie zasady tworzenia projektu budowlanego, włącznie z automatycznym tworzeniem kolejnych wydań całych jak i poszczególnych dokumentów. NetMan zawierając podstawowe formularze, szablony oraz określenia używane w procesie projektowym jest jednocześnie programem otwartym, umożliwiającym indywidualne ich uzupełnianie. Poza wymienionymi bardzo istotnymi cechami NetMan wyposażony został w szereg dodatkowych opcji znacznie ułatwiających codzienną pracę. Posiada możliwość synchronizacji z programem MS Outlook, dzięki czemu automatycznie pozwala na szybkie wykorzystywanie oraz uaktualnianie posiadanych kontaktów. Przy użyciu NetMana można również uruchamiać standardowe programy używane przez projektantów, a w przypadku programów firmy INTERsoft dodatkowo wraz z opcją przekazywanie pełnych danych projektu.

Udostępnianie danych

Drugą podstawową cechą programu jest możliwość łatwego i szybkiego udostępniania elementów projektu, a nawet jego całości, wybranym partnerom. Po udostępnieniu projektu, jego wybrane elementy są dostępne określonym użytkownikom, również po wyłączeniu komputera osoby udostępniającej. Udostępnione projekty poprzez NetMana tworzą swoiste forum wymiany informacji i dokumentów związanych z projektem takich jak rysunki, skany, dokumenty czy notatki. Są one dostępne przez 24 godziny na dobę oraz na bieżąco aktualizowane przez wybranych użytkowników. Udostępnienie projektu odbywa się w sposób intuicyjny z wykorzystaniem techniki drawdrop znanej z Eksploratora Windows, co sprawia, że zastosowane w programie skomplikowana technika przesyłania danych z identyfikacją praw użytkowników, czy podtrzymywanie połączenia, nie wymaga żadnych dodatkowych umiejętności.

Program NetMan ustanawia bez wątpienia nową jakość na rynku oprogramowania dla budownictwa. Elektroniczny projekt w NetManie, to nie tylko zbiór rysunków, umów, zleceń, dokumentów, obliczeń czy skanów, ale znacznie więcej. NetMan to kompleksowa informacja wyczerpująca całość zagadnień i powiązań związanych z projektem budowlanym, umieszczona w funkcjonalnej bazie danych z jednoczesną możliwością pełnej wymiany informacji z wybranymi partnerami.

Skuteczna eliminacja barier inwestycyjnych wymaga działań lokalnych i ogólnokrajowych

Barriere inwestycyjne, które występują w procesie przygotowania i realizacji inwestycji budowlanych mają różnorodne przyczyny i przynoszą różne skutki: od zahamowania i przedłużenia procesu inwestycyjnego, czego efektem jest wzrost ich kosztu lub obniżenie efektywności, aż do ich katastrofального zaniechania. Widocznym skutkiem tego zagrożenia jest ucieczka potencjalnych inwestorów przed nadmiernym ryzykiem kapitałowym w Polsce i wybór lokalizacji wielkich inwestycji w innym kraju.

Temat ten nie schodzi z porządku dnia od wielu lat i bulwersuje nie tylko bezpośrednio zainteresowane kręgi gospodarcze, ale całą opinię publiczną, wobec czego nie może także pozostawać obojętnym władzom rządowym i samorządowym. Reakcje władz są jednak stale nieskuteczne, ponieważ nie stwarzają one kompleksowych warunków dla tworzenia ładu przestrzennego i budowlanego harmonijnego rozwoju inwestycji, zarówno o charakterze strukturalnym, zapewniającym realizację głównych celów rozwoju społeczno-gospodarczego poszczególnych regionów i kraju, jak również w zakresie infrastruktury technicznej i społecznej, umożliwiającym realizację inwestycji strukturalnych.

W konsekwencji warunki te są w Polsce – można rzec – naturalnym efektem niedoskonałości struktury organizacyjnej władz naczelných i centralnych, a nade wszystko skutkiem zawężenia ich zainteresowania do spraw bieżących i sptyczenia ich działań do regulacji doraźnych, zmieniających się jak w kalejdoskopie i pogłębiających totalną dezorientację.

Działania organów samorządu terytorialnego sprowadzają się najczęściej do kunktatorskich zabiegów o zainteresowanie i utrzymanie, a czasem tylko wykorzystanie zainteresowania indywidualnego inwestora przez oferowanie mu możliwie atrakcyjnego aportu w postaci gruntu gminnego. Celem takich działań władz samorządowych jest uzyskanie doraźnego efektu gospodarczego w tej kadencji, bez konieczności podejmowania z własnej inicjatywy kompleksowych działań planistycznych i gospodarczych, które dopiero określa realną perspektywę i sposób realizacji celów zrównoważonego rozwoju gospodarczego jednostki osadniczej, gminy i regionu.

Ten stan powszechnej doraźności celów, podstaw i sposobów ich osiągania w skali ogólnokrajowej i lokalnej – powoduje ciągłe narastanie kompleksu barier inwestycyjnych, hamujących proces przygotowania inwestycji budowlanych, zarówno celu publicznego, jak wszelkich innych, zaspokajających palące potrzeby bieżące w zakresie budowy, rozbudowy, przebudowy substancji budowlanej.

Spośród tych barier inwestycyjnych najwyższą

przeszkodę stwarza brak posiadania obowiązujących planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego gmin, a w szczególności jednostek osadniczych, a także wadliwe zasady postępowania lokalizacyjnego, uniemożliwiające prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej przez organy gmin oraz sprawne przygotowanie inwestycji budowlanych, w tym w zakresie infrastruktury technicznej, warunkującej realizację budownictwa kubaturowego.

Z tego powodu w mojej publikacji nt. przygotowania inwestycji w stadium przedprojektowym^{x)} największy nacisk położyłem na tę właśnie problematykę. Dobrze się stało, że w tym samym czasie podobnie doceniona została waga tej problematyki w krytycznym raporcie pt. „Inwestycyjny proces budowlany. Bariery inwestycyjne oraz propozycje działań usprawniających”, opracowanym w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej i przyjętym przez Radę Ministrów 9 marca 2004 r.

W raporcie tym wskazano na konieczność urealnienia postanowień ustawy z 27 marca

Budujące prawo POLCEN

poleca

- **Zbiór Aktów Prawnych związanych z budownictwem** - teksty ujednolicone ok. 30. ustaw i 100. rozporządzeń z zakresu uprawnień budowlanych, w 4. tomach, na 1250. kartach A4, aktualizowane kwartalnie, także na CD + 3 poradniki na uprawnienia budowlane
- **Warunki techniczne dla budynków i ich usytuowanie**
- **Przygotowanie inwestycji budowlanych. Stadium przedprojektowe**
- **Prawo zamówień publicznych w budownictwie**
- **Prawo budowlane w praktyce**
- **Budownictwo i Prawo** - czasopismo
- **kursy przygotowujące** do egzaminów na uprawnienia budowlane

POLCEN Sp. z o.o.

ul. Żurawia 32/34, lok. 100, 00-515 Warszawa

tel. (0-22) 622 07 86, 622 29 62

tel./faks (0-22) 622 16 61

- polcen@pro.onet.pl • wydawnictwo@polcen.com.pl •
- www.polcen.com.pl (księgarnia internetowa) •

2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Niestety, dotychczasowa realizacja zadania wynikającego z tego raportu, doprowadziła do opracowania projektu (z 26 lipca 2004 r.) zmiany tej ustawy, która budzi kategoryczny sprzeciw i wymaga stanowczego odrzucenia.

Przywrócić logiczny system planowania przestrzennego

Projekt (z lipca 2004 r.) zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi próbę naprawienia zasadniczych błędów w systemie planowania przestrzennego w gminach, wynikających z ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 r. i utrzymanych z nieskutecznymi poprawkami w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r.

Istota zasadniczego błędu tych ustaw polega na zniesieniu obowiązku sporządzania miejscowych planów ogólnych zagospodarowania przestrzennego gmin i ograniczeniu opracowań planów miejscowych do fragmentów obszaru gmin, a praktycznie – do małych części jednostek osadniczych, dla których miały one spełnić rolę planu miejscowego szczegółowego stanowiącego, jako „prawo miejscowe”, podstawę do ustalania, na danym obszarze, lokalizacji inwestycji i warunków zabudowy.

W ustawie z 1994 r. zniesiono obowiązek opracowania miejscowych planów ogólnych, natomiast wprowadzono w to miejsce nieobligatoryjne „studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy”. Stanowiło to usankcjonowanie, jako samoistnego bytu, studialnej części prac należących uprzednio

do naturalnych czynności wstępnych, poprzedzających opracowanie projektu miejscowego planu ogólnego.

Tymczasem, przed 1994 r., dopiero w miejscowym planie ogólnym był konkretyzowany układ urbanistyczny jednostki osadniczej, przeznaczenie terenów, położenie, rola i forma przestrzeni publicznych, a w szczególności układ i klasyfikacja dróg publicznych (ulic) i innych systemów komunikacji, układ i klasyfikacja magistralnych sieci uzbrojenia inżynierskiego oraz wskazanie źródeł i lokalizacji urządzeń zasilania energetycznego, ujęć wody, usuwania ścieków i odpadów, a wreszcie ustalenie linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu.

Wobec braku zasadniczych ustaleń w programie studium, wprowadzonym ustawą z 1994 r., nie uzyskiwało ono rangi prawa miejscowego i nie stanowiło podstawy do ustalania lokalizacji inwestycji lub warunków zabudowy.

Zaprojektowana obecnie (lipiec 2004 r.) ustawa, zmieniająca ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r., nie usuwa tego podstawowego mankamentu, natomiast mnoży nieczytelne formy planowania przestrzennego i znosi w ogóle podstawy prawne postępowania lokalizacyjnego, odbierając w ten sposób organom gminy możliwość wykonania ustawowych zadań w zakresie realnego sterowania gospodarką przestrzenną i zapewnienia ładu przestrzennego.

Krytyczna ocena projektowanej zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prowadzi przede wszystkim do wniosku, że należy przerwać trwający w Polsce od 1994 r. proces rozkładu systemu

planowania przestrzennego i zaniechać jego naprawiania sposobami kuglarskimi.

Trzeba przywrócić poprzedni, klarowny i logiczny system planowania przestrzennego, ustanowiony w Polsce rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. RP z 1934 r nr 23, poz. 216) i w części I. Tworzenie i zabudowanie osiedli, tyt. I., Plany zabudowania.

Rozporządzenie Prezydenta RP z 1928 r. określało pojęcie, cele, hierarchię i treść „planów zabudowania”, dzieląc je (art. 8) na „ogólne plany zabudowania” i oparte na nich „szczegółowe plany zabudowania”, których zakres opracowania został trafnie określony w art. 10 i 11. Ten logiczny podział hierarchiczny planów utrzymała również ustawa z 31 stycznia 1961 r. o planowaniu przestrzennym, zmieniając jedynie nazwę „plan zabudowy” na „plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego”.

W omawianym projekcie zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (wersja z lipca 2004 r.) nie przywraca się tego logicznego systemu planowania przestrzennego, lecz wprowadza sztuczne i nieskorelowane wzajemnie formy planów przestrzennych, nadając im w dodatku nieadekwatne i mylące nazwy, a mianowicie:

► **plan przeznaczenia**, stanowiący hybrydę studium uwarunkowań i niepełnego planu ogólnego, który faktycznie nie będzie mógł być wystarczającą podstawą do wydawania decyzji w sprawach lokalizacji inwestycji,

► **warunki urbanistyczne**, stanowiące fragmentaryczne uzupełnienie brakujących treści opisowych planu przeznaczenia i na-

KUPON RABATOWY

TYLKO DLA CZYTELNIKÓW „INŻYNIERA BUDOWNICTWA”

Przygotowanie inwestycji budowlanych. Stadium przedprojektowe

~~49 zł~~ w cenie **42 zł**

Niniejszym zamawiam następującą liczbę egz.

IMIĘ I NAZWISKO _____

NAZWA FIRMY _____

KOD POCZTOWY/ADRES _____

TELEFON _____

NIP _____

Zamówienie realizowane jest za zaliczeniem pocztowym. Koszt przesyłki w wysokości 9,50 zł ponosi zamawiający. Wypełniony kupon prosimy przestać pod adresem redakcji:

Wydawnictwo PIIB sp. z o.o., 00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14a lub faksem pod numer (022) 336 13 41

Przygotowanie inwestycji budowlanych. Stadium przedprojektowe* -przewodnik inwestora

mgr inż. arch. Władysław Korzeniewski
format B5, str. 240, stan prawny: 15 czerwca 2004 r.

Niniejsza publikacja stanowi swoisty przewodnik inwestora po uciążliwej drodze przygotowania i realizacji inwestycji budowlanych. Przedstawia ona cele, podstawy i zasady działania inwestora w stadium wstępnym procesu inwestycyjnego, tzn. stadium przedprojektowym, poprzedzającym opracowanie projektów inwestycji, w tym projektów budowlanych, a następnie legalizacji przedsięwzięć budowlanych i ich realizacji. Omawia również zagadnienia dotyczące ograniczenia tzw. barier inwestycyjnych, w tym szczególnie wynikających z braku lub niedoskonałości miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jednostek osadniczych.

Poradnik przeznaczony jest dla:

- inwestorów podejmujących sporadyczną działalność inwestorską w każdej dziedzinie (w tym także dla inwestorów obcokrajowych, którzy podejmują taką działalność w Polsce)
- pracowników zorganizowanych służb inwestycyjnych, szczególnie inspektorów nadzoru inwestorskiego
- projektantów i wykonawców robót budowlanych
- planistów przestrzennych i pracowników organów gminy przygotowujących decyzje lokalizacyjne
- funkcjonariuszy organów administracji architektoniczno-budowlanej i inspekcji budowlanej
- pracowników banków kredytujących inwestycje budowlane.

* W opracowaniu część druga pt. Finansowo-ekonomiczne przygotowanie inwestycji budowlanych w stadium przedprojektowym – dr Ryszard Wójcicki

miastkę planu szczegółowego, które **mogą być ustalone** jedynie dla obszarów wskazanych w planie przeznaczenia,

► **plany miejscowe**, sprowadzone do problematyki i roli planu szczegółowego, które **muszą być opracowane** jedynie dla obszarów wskazanych w planie przeznaczenia, ale niepokrywających się z obszarami, dla których ustala się warunki urbanistyczne.

Zgodnie z projektem zmiany ustawy wszystkie rodzaje planów przestrzennych, po uchwaleniu w określonym trybie przez radę gminy, mają uzyskać rangę „prawa miejscowego”, ale wielość form i niekompletność zawartych w nich podstaw planistycznych gospodarki przestrzennej nie stwarza podstaw do zapewnienia harmonijnego rozwoju jednostek osadniczych i grozi utrudnieniem, zamiast oczekiwanego ułatwienia procesów realizacji gospodarki przestrzennej.

Z postanowień dotyczących zasięgu przestrzennego i treści merytorycznej tych planów oraz z przepisów dotyczących terminów ich opracowania wynika, że projekt zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie przewiduje w ogóle osiągnięcia stanu opracowania planistycznego, pozwalającego na ustalenie na ich podstawie warunków zabudowy dla inwestycji na całym obszarze gminy (jednostki osadniczej).

Porównanie systematyki i problematyki miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ustalonych w prawie budowlanym z 1928 r. i utrzymanych w ustawie o planowaniu przestrzennym z 1961 r., z przedstawionymi w projekcie z 26 lipca 2004 r., skłania mnie do przedstawienia propozycji zoptymalizowania systemu i problematyki planów miejscowych (patrz zestawienie porównawcze tab. 1) w założeniu, że zachowane będą również racjonalne zasady postępowania lokalizacyjnego, o których mowa dalej.

Zachować i urealnić postępowanie lokalizacyjne

Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nadała ustaleniom miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uchwalonym w określonym trybie, rangę obowiązującego „prawa miejscowego”, stanowiącego podstawę do przygotowania inwestycji budowlanych bez potrzeby uzyskiwania oddzielnej decyzji lokalizacyjnej.

Ustawa nie wprowadziła jednak obowiązku opracowania i uchwalenia takich planów dla

całych jednostek osadniczych, poza obszarami wskazanymi w studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy. Dlatego w rozdziale piątym pt. „Lokalizacja inwestycji celu publicznego i ustalanie warunków zabudowy w odniesieniu do innych inwestycji” zostały określone zasady i tryb wydawania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy innych inwestycji, w przypadkach ich realizacji na obszarze nieobjętym planem miejscowym.

Przepisy ustawy dotyczące postępowania w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego zostały skonstruowane w taki sposób, że ich zastosowanie zapewnia spełnienie takich samych warunków, jakie ma dać plan miejscowy. Natomiast przepisy dotyczące wydawania (w przypadkach braku planu miejscowego) decyzji organów gminy o warunkach zabudowy dla inwestycji niebędących inwestycjami celu publicznego określiły nierealistyczne warunki, w jakich mogą one być stosowane. Wskutek tego przepisy ustawy z 2003 r. nie pozwalały na ich realne zastosowanie w szerszym zakresie, nie stwarzały podstaw racjonalnej realizacji konkretnego programu inwestycyjnego i nie zapewniały pożądanego ładu przestrzennego.

Powyzsze wady ustawy z 2003 r. spowodowały jej powszechną krytykę, dobitnie wyrażoną m.in. w powołanym raporcie „Inwestycyjny proces budowlany”, stanowiącym ogólną dyrektywę do urealnienia postanowień ustawy dotyczących postępowania lokalizacyjnego w przypadkach braku planu miejscowego.

Zamiast tego, w omawianym projekcie (z lipca 2004 r.) zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, założono całkowitą likwidację systemu postępowania lokalizacyjnego, ustalonego w art. 4 ustawy i rozwiniętego w rozdziale piątym.

Zaproponowano natomiast zmianę dotychczasowego art. 4 ustawy, polegającą na ustaleniu, że bezpośrednią i wyłączną podstawą lokalizacji inwestycji i określenia warunków zabudowy, są jedynie przepisy prawa miejscowego, jakimi są ustalenia, które określa:

- 1) plan przeznaczenia łącznie z warunkami urbanistycznymi, albo
- 2) plan miejscowy, a ściślej: plan przeznaczenia i plan miejscowy.

Opracowanie i uchwalenie takiej bazy planistycznej wymagałoby odpowiednio długiego czasu, w którym nie byłoby możliwe uruchomienie procesu przygotowania jakiegokolwiek

nowej inwestycji, co oznaczałoby zamrożenie działalności inwestycyjnej. Dopiero po kilku latach mogłyby sukcesywnie powstać w kraju warunki pozwalające na podejmowanie przygotowania dokumentacji inwestycji umożliwiającej ich realizację, ale tylko na obszarach objętych takimi planami.

Wówczas jednak organ gminy, właściwy ds. planowania i zagospodarowania przestrzennego, oraz inne zainteresowane organy i strony w sprawie (właściciele i użytkownicy wieczystości) pozbawieni będą jakiegokolwiek informacji o charakterze i parametrach zamierzonych i przygotowywanych inwestycjach, dopóki nie otrzymają odpisu decyzji organu administracji architektoniczno-budowlanej o zatwierdzeniu projektu i pozwoleniu na budowę. Oznacza to, że organy gminy zostaną pozbawione prawnej możliwości realizacji świadomej polityki przestrzennej i bieżącej koordynacji działalności inwestycyjnej na obszarze jednostki osadniczej, co zwiększy bariery inwestycyjne aż do poziomu krytycznego.

Aby zapobiec takiemu stanowi dezinformacji paraliżującej procesy inwestycyjne, trzeba by wprowadzić w ustawie - Prawo budowlane obowiązek dołączenia do wniosku o pozwolenie na budowę opinii organu gminy o nienaruszeniu w projekcie budowlanym obowiązujących ustaleń prawa miejscowego i zachowaniu wymogów ładu przestrzennego. Od całkowitej eliminacji postępowania lokalizacyjnego, w zmienionym art. 36 ustawy, przewidziano tylko jedno odstępstwo, polegające na wprowadzeniu wymogu uzyskiwania „decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu” dla ponadlokalnych inwestycji liniowych celu publicznego, lokalizowanych na obszarze objętym „planem przeznaczenia” lub „planem miejscowym”.

Zastosowanie dla ustalenia lokalizacji takich inwestycji formy indywidualnej decyzji o nazwie całkowicie nieadekwatnej do treści, a identycznej z obowiązującą w latach 1994-2003 dla wszelkiego rodzaju inwestycji, jest wysoce mylące i raczej zbędne merytorycznie, ze względu na zamieszczenie równocześnie w zmienianym art. 40 delegacji upoważniającej (i zobowiązującej) właściwego ministra do wydania rozporządzenia określającego szczególne wymagania dot. obowiązujących ustaleń planu w odniesieniu do tego rodzaju inwestycji.

Ogólnie można stwierdzić, że projekt (z 26 lipca 2004 r.) ustawy zmieniającej ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu prze-

strzennym nie stwarza podstaw prawnych do realizacji realnej polityki i gospodarki przestrzennej przez organy gminy, ogranicza możliwości przygotowania inwestycji i podnosi wysokość ryzyka inwestorskiego, a także zagraża interesom właścicieli nieruchomości i użytkowników wieczystych.

Uwzględniając brak realnej możliwości uzyskania stanu „pokrycia” całych obszarów gmin, a przynajmniej obszarów jednostek osadniczych planami miejscowymi, należy odstąpić od zamiaru zniesienia wszelkich form postępowania lokalizacyjnego i utrzymać formy decyzji lokalizacyjnych

ustalone w rozdziale piątym ustawy z 2003 r., z odpowiednim skorygowaniem wadliwych przepisów dotyczących podstaw wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Przykładowo, jedną z możliwości urealnienia podstaw wydawania decyzji organu gminy o warunkach zabudowy na obszarach

Tab. 1. Zestawienie porównawcze tytułów i treści opracowań planistycznych gmin (jednostek osadniczych) odpowiadających problematyce ogólnego planu miejscowego

Art. 10 rozporządzenia prezydenta RP z 16.02.1928 r.	Art. 9 ust. 3 według projektu ustawy z 26.07.2004 r.	Propozycja optymalnego określenia tytułu i treści opracowania
<p>Ogólny plan zabudowania obejmuje:</p> <p>1) linie regulacyjne, odgraniczające obszary przeznaczone:</p> <p>a) na główne arterie komunikacyjne, razem z urządzeniami pomocniczymi,</p> <p>b) na inne urządzenia komunikacyjne, jak lotniska, porty wodne itp. oraz pod budowę budynków, zakładów i urządzeń użyteczności publicznej,</p> <p>c) na place publiczne, skwery, parki, ogrody, place sportowe i inne podobne urządzenia przeznaczone do użytku publicznego,</p> <p>d) na uprawę leśną, rolną, ogrodniczą (ewentualnie ogródków działkowych) lub inną podobną,</p> <p>e) na cele wyłącznie mieszkaniowe,</p> <p>f) na cele mieszkaniowe z dopuszczeniem zakładów przemysłowych, nie podpadających pod przepisy art. 18,</p> <p>g) na cele wyłącznie przemysłowe;</p> <p>2) podział miejscowości na strefy według sposobu zabudowania jedno lub wielopiętrowego, zwarte, grupowe, luźnego lub mieszane, ogniotrwałego lub nieogniotrwałego, gdy ten ostatni jest dopuszczalny, z określeniem najwyższej dopuszczalnej wysokości i gęstości zabudowania dla poszczególnych stref;</p> <p>3) profile podłużne i charakterystyczne poprzeczne istniejących i projektowanych przewidzianych w planie arterii komunikacyjnych.</p>	<p>Plan przeznaczenia określa w szczególności:</p> <p>1) przeznaczenie terenów i sposób ich zagospodarowania oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu, w szczególności:</p> <p>a) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,</p> <p>b) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ...,</p> <p>c) obszary wyłączone spod zabudowy,</p> <p>d) obszary ograniczonego zagospodarowania, w tym obszary zagrożone powodzią lub osuwaniem się ziemi,</p> <p>e) ustalenia dotyczące koniecznych przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji dla poszczególnych obszarów,</p> <p>f) ustalenia dla obszarów w strefach ochronnych terenów zamkniętych, dotyczące ograniczeń w zagospodarowaniu i korzystaniu z terenów;</p> <p>2) przebieg podstawowej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;</p> <p>3) obszary objęte ograniczeniami wynikającymi z przepisów odrębnych;</p> <p>4) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu miejscowego na podstawie przepisów niniejszej ustawy i przepisów odrębnych;</p> <p>5) obszary, dla których gmina może sporządzić plan miejscowy z określeniem terminu jego sporządzenia;</p> <p>6) obszary, dla których gmina może sporządzić warunki urbanistyczne;</p> <p>7) stawki procentowe, w zakresie od 10 do 30 proc., na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 33 ust. 4.</p>	<p>Ogólny plan miejscowy określa projektowany układ urbanistyczny i warunki funkcjonalno-przestrzenne rozwoju jednostki osadniczej, a w szczególności:</p> <p>1) przeznaczenie terenów i sposób ich zagospodarowania w okresie docelowym i przejściowym, z oznaczeniem terenów przeznaczonych pod inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;</p> <p>2) ustalenie linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu, w tym na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – drogi publiczne wraz z urządzeniami pomocniczymi, – inne urządzenia komunikacyjne, jak linie i dworce kolejowe, lotniska, porty wodne, mosty, – place publiczne, skwery, parki, ogrody tematyczne, tereny wystawowe i sportowe oraz inne tereny otwarte, – budynki i inne obiekty budowlane użyteczności publicznej, – tereny zabudowy wyłącznie mieszkaniowej, – tereny zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem nieuciążliwych zakładów pracy, – tereny wyłącznie przemysłowo-składowe, – obszary objęte ograniczeniami wynikającymi z przepisów odrębnych, w tym ochroną konserwatorską, – tereny rolniczo-hodowlane, ogrodnicze i leśne oraz ogrody działkowe i rekreacji indywidualnej; <p>3) podział terenów przeznaczonych pod zabudowę użyteczności publicznej, mieszkaniowej, przemysłowo-składowej i mieszanej na strefy według sposobu zabudowania zwarte, grupowe (np. bliźniacze), wolno stojące lub mieszane, z określeniem najwyższej dopuszczalnej wysokości i wskaźnika gęstości zabudowy albo udziału terenu biologicznie czynnego dla poszczególnych stref;</p> <p>4) klasyfikacja i charakterystyczne przekroje poprzeczne istniejących, modernizowanych i nowo projektowanych dróg publicznych i kolejowych, wraz z określeniem zasad wyznaczania linii zabudowy oraz zasad usytuowania obiektów i urządzeń technicznych w stosunku do granic pasa drogowego i kolejowego;</p> <p>5) klasy i strefy bezpieczeństwa sieci magistralnych uzbrojenia inżynierskiego oraz sieci i rurociągów przesyłowych w granicach jednostki osadniczej;</p> <p>6) granice obszarów wymagających opracowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szczegółowych planów miejscowych, – planów rewitalizacji (rewitalizacji) zespołów zabudowy objętych ochroną konserwatorską; <p>7) zasady kształtowania formy architektonicznej elewacji i dachu budynków i innych obiektów budowlanych przy ulicach i placach publicznych oraz w sąsiedztwie zabytków i na obszarach objętych ochroną konserwatorską;</p> <p>8) warunki zlokalizowania, poza granicami jednostki osadniczej, obiektów lub urządzeń technicznych stanowiących źródło zasilania w energię i wodę, oczyszczalni ścieków oraz miejsc gromadzenia, unieszkodliwiania i utylizacji odpadów.</p>

nieobjętych żadnym planem miejscowym jest np. ustanowienie w ustawie zasady, że organ gminy wydaje taką decyzję w oparciu o opinię gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej, w której zostaną określone profesjonalnie warunki zabudowy danej działki budowlanej z równoczesnym wska-

zaniem racjonalnych zasad zabudowy całej ulicy lub jej części. Umożliwi to zapewnienie ładu przestrzennego i niezbędnych warunków dla skutecznej realizacji racjonalnej gospodarki przestrzennej gminy, a przez to zostaną stworzone korzystne warunki przygotowania inwestycji budowlanych w przy-

padkach braku odpowiedniego opracowania planistycznego.

► **MGR INŻ. ARCH. WŁADYSŁAW KORZENIEWSKI**

x) W. Korzeniewski, Przygotowanie inwestycji budowlanych. Stadium przedprojektowe, Wyd. POLCEN Warszawa 2004 r.

Tab. 2. Zestawienie porównawcze tytułów i treści opracowań planistycznych gmin (jednostek osadniczych) odpowiadających problematyce szczegółowego planu miejscowego

Art. 11 rozporządzenia prezydenta RP z 16.02.1928 r.	Art. 14 i 18 według projektu ustawy z 26.07.2004 r.	Propozycja optymalnego określenia tytułu i treści opracowania
<p>Szczegółowe plany zabudowania obejmują:</p> <p>a) linie regulacyjne, odgraniczające obszary przeznaczone na wszelkie arterie komunikacyjne, razem z urządzeniami pomocniczymi i stanowiące granice tych obszarów,</p> <p>b) frontowe linie zabudowania,</p> <p>c) poziom ulic i placów na terenie objętym planem zabudowania,</p> <p>d) sposób zabudowania terenów budowlanych w ogóle, a w szczególności: stosunek powierzchni przeznaczonej pod zabudowę do całkowitej powierzchni poszczególnych działek; wewnętrzne linie zabudowania określające położenie wznoszonych budynków; tylne linie zabudowania, których nie mogą przekraczać tylko ściany budynków wznoszonych w głębi działek; wysokość frontowych budynków i budynków wznoszonych w głębi działek, w granicach ustanowionych w ogólnym planie zabudowania; poziome i pionowe zarysy (gabaryty) budynków i ogrodzeń oraz ich poszczególnych części; części dzielnic mieszkalnych, w których dopuszcza się urządzenie w budynkach pomieszczeń przeznaczonych na zakłady handlowe, rzemieślnicze i drobne zakłady przemysłowe, oraz bliższe określenie charakteru tych zakładów, a także rodzaje zakładów przemysłowych, dla których można wznosić budynki w poszczególnych częściach dzielnic przeznaczonych na cele przemysłowe.</p>	<p>I. Warunki urbanistyczne określają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wysokość i intensywność zabudowy, 2) parametry ulic i dojazdów, 3) wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki, 4) szerokość elewacji frontowej, geometrię dachu, kolorystykę ścian zewnętrznych i pokrycia dachu, 5) inne elementy dotyczące parametrów obiektu, dojść i ogrodzeń. <p>II. Plany miejscowe określają w ogólności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kategorie, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu; 2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania z zachowaniem ustaleń planu przeznaczenia; 3) przebieg infrastruktury technicznej i komunikacji wraz z parametrami brzegowymi; 4) ograniczenia wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych; 5) ustalenia dotyczące ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. <p>W zależności od potrzeb, plany miejscowe określają w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wysokość i intensywność zabudowy, parametry ulic i dojazdów; 2) szerokość elewacji frontowych, geometrię dachów, kolorystykę ścian zewnętrznych i pokrycia dachów oraz inne elementy dotyczące parametrów obiektów, dojść i ogrodzeń; 3) granice i sposoby zagospodarowania stref ochronnych, obszarów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych; 4) granice obszarów wymagających przekształceń lub rekultywacji; 5) granice obszarów rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej; 6) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości. 	<p>Szczegółowe plany miejscowe określają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, z zachowaniem ustaleń planu ogólnego; 2) układ i klasyfikację dróg publicznych oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej podziemnej i naziemnej wraz z geodezyjnym wyznaczeniem granic i charakterystycznych przekrojów pasów drogowych oraz wymaganych stref bezpieczeństwa dla sieci i urządzeń technicznych; 3) ograniczenia i wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych; 4) warunki zabudowania terenów budowlanych, a w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> – sposób zabudowy (zwarta, wolno stojąca lub zgrupowana przy granicach działek, (np. bliźniacza lub grupowa), – linie zabudowy frontowej i ewentualnie tylnej, – warunki dojazdu do nieruchomości od drogi publicznej, – wysokość zabudowy frontowej i dalszej, – geometria dachów, – wymagania dotyczące formy architektonicznej oraz kolorystyki elewacji i dachów zabudowy kształtującej przestrzeń publiczną, – warunki usytuowania, wysokości i formy architektonicznej ogrodzeń od strony ulic i placów, – wskaźniki intensywności zabudowy działki budowlanej i udziału terenu biologicznie czynnego, – wskaźniki i warunki zapewnienia miejsc postojowych dla samochodów; 6) ustalenia dotyczące ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego; 7) granice i sposoby zagospodarowania stref ochronnych, obszarów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych; 8) granice obszarów wymagających przekształceń lub rekultywacji; 9) granice obszarów i zasady rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej; 10) granice obszarów oraz zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości.

Postscriptum do artykułu

W artykule tym przedstawiłem obraz degrengolady systemu planowania przestrzennego w Polsce w okresie dziesięciolecia 1994 – 2004, łącznie z krytycznymi uwagami do projektu (z 26 lipca br.) zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r.

Ostra krytyka tego projektu przez kilkaset instytucji i indywidualnych opiniodawców w trakcie roboczego sondażu, doprowadziła szybko do jego zmiany. Jednakże kolejny projekt ustawy (z 4 września 2004 r.) tylko w części usuwa istotne błędy poprzedniego projektu, przywracając np. rozdział zawierający przepisy określające tryb postępowania lokalizacyjnego na terenach nieobjętych aktualnym planem miejscowym, jednakże bez konsekwentnej eliminacji mankamentów dotychczasowych regulacji.

W nowym projekcie ustawy przywrócono również „studium uwarunkowań i rozwoju przestrzennego gminy”, niemającego mocy prawa miejscowego, natomiast formy opracowania planistyczne, których ustalenia mają stanowić „prawo miejscowe” ograniczono do:

- 1) „planu przeznaczenia terenu gminy”, zwanego enigmatycznie „planem przeznaczenia”, mającego zastąpić plan ogólny zagospodarowania przestrzennego,
- 2) „planu miejscowego”, o zakresie rzeczowym planu szczegółowego, dla wybranych części terenu gminy (jednostki osadniczej).

Oznacza to, że zrezygnowano z prymitywnej namiastki planu miejscowego w formie „warunków urbanistycznych”, które razem z planem przeznaczenia miały stanowić podstawę, o randze prawa miejscowego, do projektowania i realizacji inwestycji na obszarze nieobjętym planem miejscowym, mającym charakter planu szczegółowego. Projekt z 4 września br. stanowi dalszą próbę cerowania strzępów systemu planowania przestrzennego i oznacza dalsze zagmatwanie postępowania lokalizacyjnego, piętrzącego bariery inwestycyjne i pozbawiającego organy gminy skutecznego narzędzia do racjonalnego sterowania procesami rozwoju jednostek osadniczych. Musimy skończyć z tym zamieszaniem w planowaniu przestrzennym. Przyznajmy zatem uczciwie, że opracowanie „studium uwarunkowań i rozwoju przestrzennego gminy” jest pod względem rzeczowym jedynie naturalnym etapem prac wstępnych, poprzedzających opracowanie właściwego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (jednostki osadniczej). Przyznajmy również, że plan przeznaczenia terenu może być tylko jedną z części opracowania planu ogólnego, a nie planem układu funkcjonalno-przestrzennego danej jednostki osadniczej i zbiorem przepisów prawa miejscowego oraz dyrektywnych dyspozycji dla realizacji wszelkich przedsięwzięć w zakresie modernizacji i rozwoju infrastruktury technicznej, społecznej i wszelkich inwestycji budo-

wlanych na obszarze jednostki osadniczej. Usamodzielnienie zatem takich zastępczych i niepełnych opracowań planistycznych w postaci „studium” i „planu przeznaczenia”, będzie nadal zmuszać jedynie do wydatkowania więcej czasu i energii na ich wykonanie i uchwalenie, niż potrzeba na sporządzenie jednego, prawidłowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (jednostki osadniczej). Wobec tego powróćmy wreszcie z tej błędnej drogi do sprawdzonego już od 1928 r. dwustopniowego systemu opracowania planów jednostek osadniczych, jako:

- 1) planów ogólnych, określających projektowany układ urbanistyczny i warunki funkcjonalno-przestrzenne rewitalizacji i rozwoju jednostki osadniczej, oraz
- 2) planów szczegółowych, konkretyzujących warunki kształtowania zabudowy szczególnie istotnych części jednostki osadniczej.

Organom samorządu dajmy również, lepsze niż dotychczasowe, narzędzie do zapewnienia prawidłowej realizacji uchwalonych planów przez stymulowanie i koordynację procesów modernizacji dotychczasowego stanu zagospodarowania oraz lokalizacji i realizacji nowych inwestycji. Wymaga to prowadzenia przez organy gminy odpowiedniej, perspektywicznej gospodarki terenami, wyprzedzającej realizację inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej oraz stosowania usystematyzowanych, ale prostych procedur lokalizacyjnych.

▷ MGR INŻ. ARCH. WŁADYSŁAW KORZENIEWSKI

e-bistyp

NAJWIĘKSZY VORTAL CENOWY

Ponad 100.000 cen obiektów, robót, materiałów, maszyn i urządzeń

www.e-bistyp.pl

KUPON RABATOWY DLA CZYTELNIKÓW
INŻYNIERA BUDOWLANEGO TYLKO DO 31.12.2004

30% TANIEJ

Telefon kont. _____

E-mail: _____

ABONAMENT 2005

Miesiąc 25,62 zł

Pół roku 128,10 zł

Kwartał 72,59 zł

Rok 239,12 zł

Wszystkie ceny zawierają podatek VAT.

Vortal
Oprogramowanie
dla Budownictwa

www.programy.waw.pl

K A L E N D A R I U M

▶ **NOWE PRZEPISY.**▶ **Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 lipca 2004 r. sygn. akt P 2/04 (Dz. U. nr 175, poz. 1825).**

W sprawach cywilnych, rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym na podstawie art. 505⁴ § 2 kpc, nie jest dopuszczalny zarzut potrącenia, jeżeli roszczenie pozwanego nie wynika z umowy lub jego wysokość przekracza 5000 zł. Zwolnienie się przez dłużnika z zobowiązania pieniężnego przez złożenie oświadczenia o potrąceniu – mimo że w postępowaniu cywilnym jest dozwolone – jest więc w postępowaniu uproszczonym niemożliwe. Podleganie sprawy postępowaniu uproszczonemu nie zależy wyłącznie od charakteru wierzytelności, lecz także od ukształtowania powództwa. Wierzyciel posiadający kilka wierzytelności na więcej niż 5000 zł sam decyduje, czy dochodzić ich jednym pozwem – co wyklucza postępowanie uproszczone, czy odrębnymi pozwami – co pozbawia pozwanego możliwości powoływania się na potrącenie.

Trybunał Konstytucyjny rozpoznał pytanie prawne Sądu Rejonowego w Krakowie, Wydział V Gospodarczy w sprawie konstytucyjności art. 505⁴ § 2 kodeksu postępowania cywilnego w zakresie dotyczącym zarzutu potrącenia.

Trybunał orzekł, że art. 505⁴ § 2 kodeksu postępowania cywilnego w zakresie, w jakim odnosi się do zarzutu potrącenia, nie jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

Sąd przedstawiający pytanie prawne wskazał, iż ograniczenie możliwości podnoszenia w postępowaniu uproszczonym zarzutu potrącenia jest „arbitralnym ograniczeniem prawa do obrony, podważającym zaufanie do spójności systemu prawnego”. Trybunał orzekł, że wskazane przez sąd zarzuty odnoszą się w istocie rzeczy do sposobu ukształtowania procedury sądowej, a więc mają bezpośredni związek z gwarancjami prawa do sądu. Zdaniem TK prawo do sądu nie może być wywodzone z klauzuli generalnej Konstytucji, jaką jest zasada demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji). Należy zatem uznać, że wzorzec z art. 2 Konstytucji jest nieadekwatny dla oceny przedstawionego problemu prawnego. Trybunał uznał także, iż ograniczenie dopuszczalności zarzutu potrącenia w postępowaniu uproszczonym jest w pełni uzasadnione naturą tego postępowania. Nie znajduje zarazem dostatecz-

nego uzasadnienia pogląd, iż kwestionowany przepis jest arbitralny i nieracjonalny.

▶ **Ustawa z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. nr 179, poz. 1843).**

Z przewlekłością postępowania mamy do czynienia, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne dla załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

Strona, która uważa, że jej prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu, może wnieść skargę do sądu przełożonego nad sądem, przed którym toczy się postępowanie. Skargę można wnieść także na przewlekłość postępowania egzekucyjnego lub innego postępowania dotyczącego wykonania orzeczenia sądowego.

Sąd rozpoznaje skargę w terminie dwóch miesięcy od daty złożenia skargi. W przypadku uwzględnienia skargi, sąd może, na żądanie skarżącego, przyznać rekompensatę finansową w wysokości do 10 000 zł. Strona może w odrębnym postępowaniu dochodzić także naprawienia szkody wynikłej ze stwierdzonej przewlekłości. W postępowaniu tym nie trzeba dowodzić zaistniałej przewlekłości, gdyż sąd odszkodowawczy jest związany orzeczeniem, co do stwierdzenia przewlekłości postępowania.

Natomiast strona, która nie wniosła skargi na przewlekłość postępowania, może dochodzić na podstawie art. 417 kodeksu cywilnego – naprawienia szkody wynikłej z przewlekłości, po prawomocnym zakończeniu postępowania co do istoty sprawy. Wówczas strona musi wykazać, że w sprawie zaistniała przewlekłość, która spowodowała szkodę pozostającą w normalnym związku przyczynowym z tym zdarzeniem.

Jeżeli sąd oddalił skargę na przewlekłość postępowania, z nową skargą w tej samej sprawie można wystąpić po upływie 12 miesięcy, a w sprawie egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego po upływie 6 miesięcy, od dnia wydania orzeczenia oddalającego skargę.

Wyczerpanie drogi postępowania przewidzianej w niniejszej ustawie stanowi warunek

złożenia skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na przewlekłość postępowania.

Ustawa weszła w życie 17 września 2004 r.

▶ **Rozporządzenie ministra infrastruktury z 19 lipca 2004 r. w sprawie wykazu dyplomów, certyfikatów i innych dokumentów oraz tytułów naukowych potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych w dziedzinie architektury, które są uznawane w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 179, poz. 1848).**

Wydane na podstawie art. 12 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. nr 207, poz. 2016 z późn. zm.).

W załączniku do rozporządzenia określono wykaz dyplomów, certyfikatów i innych dokumentów oraz tytułów naukowych potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych w dziedzinie architektury, wydawanych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, państwach Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, uznawanych w Rzeczypospolitej Polskiej.

W Polsce uznaje się także dokumenty uzyskane poza terytorium ww. państw, w przypadku gdy dokumenty te oraz wykształcenie i kwalifikacje zawodowe zostały uznane w jednym z tych państw. Dokumenty te, jeżeli nie są sporządzone w języku polskim, należy przedłożyć wraz z tłumaczeniem na język polski, poświadczonym przez tłumacza przysięgłego. Rozporządzenie weszło w życie 16 czerwca 2004 r.

▶ **Rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. nr 180, poz. 1860).**

Wydane na podstawie art. 237⁵ ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Rozporządzenie określa zasady, zakres szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Pracodawca ma obowiązek zapewnić pracownikowi odbycie szkolenia odpowiedniego do rodzaju wykonywanej pracy. Szkolenie wstępne, które składa się z instruktażu ogólnego i instruktażu stanowiskowego, odbywają nowo zatrudnieni pracownicy, studenci odbywający u pracodawcy

praktykę studencką oraz uczniowie szkół zawodowych zatrudnieni w celu praktycznej nauki zawodu.

Szkolenie okresowe pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadza się w formie instruktażu, nie rzadziej niż raz na 3 lata, a na stanowiskach robotniczych, na których występuje szczególnie duże zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zdrowia pracowników, nie rzadziej niż raz w roku.

Szkolenie okresowe pracodawców, a także kierowników, mistrzów i brygadzystów przeprowadza się w formie kursu, seminarium lub samokształcenia kierowanego nie rzadziej niż raz na 5 lat.

Rozporządzenie wejdzie w życie 1 lipca 2005 r.

▶ **Rozporządzenie ministra infrastruktury z 29 lipca 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia Krajowego Wykazu Zakwestionowanych Wyrobów Budowlanych (Dz. U. nr 180, poz. 1861).**

Wydane na podstawie art. 15 ust. 6 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. nr 92, poz. 881).

Rozporządzenie określa wzór Krajowego Wykazu Zakwestionowanych Wyrobów Budowlanych, dostępnego na stronie internetowej Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego – www.gunb.gov.pl

Do wykazu wpisuje się m.in. nazwę zakwestionowanego wyrobu, jego producenta, określenie partii wyrobu, a także kod decyzji, który określa, jaki nakaz został nałożony, tj. nakaz wycofania z obrotu wyrobu albo jego określonej partii, zakaz obrotu określoną partią, nakaz wycofania z obrotu wraz z obowiązkiem producenta odkupienia wyrobu oraz nakaz zniszczenia wyrobu. Wpisu w KWZWB dokonuje Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego niezwłocznie po otrzymaniu decyzji wydanej w wyniku przeprowadzonej kontroli.

Rozporządzenie weszło w życie 2 września 2004 r.

▶ **Rozporządzenie ministra finansów z 29 czerwca 2004 r. w sprawie wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego (Dz. U. nr 182, poz. 1882).**

Wydane na podstawie art. 60 § 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. nr 137, poz. 926 z późn. zm.).

Określono wzór formularza wpłaty gotówkowej

oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego, stanowiący załącznik do rozporządzenia. W załączniku do rozporządzenia zawarto szczegółowe objaśnienia dotyczące sposobu wypełnienia ww. formularzy.

Traci moc rozporządzenie ministra finansów z 15 września 2001 r. w sprawie określenia wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego (Dz. U. nr 105, poz. 1146 z późn. zm.).

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 lutego 2005 r.

▶ **Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 13 sierpnia 2004 r. w sprawie przekazania Wojewódzkim Sądom Administracyjnym w Gorzowie Wielkopolskim i Kielcach rozpoznawanych spraw z obszaru województwa lubuskiego i świętokrzyskiego należących do właściwości Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Krakowie (Dz. U. nr 187, poz. 1926).**

Postanowiono, że sprawy, w których skargi na działalność organów administracji publicznej mających siedzibę na obszarze województwa lubuskiego (świętokrzyskiego) zostały wniesione do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu (Krakowie) i postępowanie nie zostało zakończone do 1 lipca 2005 r., zostaną przekazane do wojewódzkich sądów administracyjnych w Gorzowie Wielkopolskim i w Kielcach.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2005 r.

▶ **Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 13 sierpnia 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia wojewódzkich sądów administracyjnych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz. U. nr 187, poz. 1927).**

Utworzono Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim – dla województwa lubuskiego (dotychczas właściwy był WSA w Poznaniu) oraz Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach – dla województwa świętokrzyskiego (dotychczas właściwy był WSA w Krakowie).

Rozporządzenie weszło w życie 11 września 2004 r., z tym że nowo utworzone wojewódzkie sądy administracyjne rozpoczną działalność orzeczniczą od 1 lipca 2005 r.

▶ **Rozporządzenie ministra infrastruktury z 11 sierpnia 2004 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności, oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE (Dz. U. nr 195, poz. 2011).**

Wydane na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych.

Rozporządzenie co do zasady zachowuje dotychczas obowiązujące rozwiązania zawarte w rozporządzeniu ministra infrastruktury z 2 grudnia 2002 r. w sprawie systemów oceny zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu ich oznaczania znakowaniem CE (Dz. U. nr 209, poz. 1779). Jedyne niektóre przepisy stanowią uzupełnienie wynikające z uregulowań zawartych w ustawie o wyrobach budowlanych.

W celu oznakowania wyrobu budowlanego oznakowaniem CE producent dokonuje oceny jego zgodności z normą zharmonizowaną albo europejską aprobatą techniczną bądź krajową specyfikacją techniczną państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uznaną przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi.

Systemy oceny zgodności wyrobów budowlanych zostały określone w załączniku do rozporządzenia.

Po wystawieniu deklaracji zgodności, a przed wprowadzeniem wyrobu budowlanego do obrotu, producent umieszcza na nim oznakowanie CE, które składa się ze znaku zgodności oraz numeru identyfikacyjnego notyfikowanej jednostki certyfikującej, jeżeli taka jednostka brała udział w zastosowanym systemie oceny zgodności wyrobu budowlanego. W § 12 ust. 2 rozporządzenia określono dodatkowe informacje, które powinny towarzyszyć oznakowaniu CE. Podobnie jak dotychczas, w ocenie zgodności wyrobów budowlanych uczestniczą notyfikowane, zgodnie z przepisami o systemie oceny zgodności, jednostki certyfikujące, jednostki kontrolujące oraz laboratoria. Rozporządzenie weszło w życie 22 września 2004 r.

▶ **Obwieszczenie ministra finansów z 13 sierpnia 2004 r. w sprawie wysokości kwoty wymienionej w art. 262 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa (Mon. Pol. nr 34, poz. 614).**

Ustalono, że w 2005 r. kara porządkowa przewidziana w art. 262 § 1 wynosi 2500 zł. Karę tę organ może nałożyć na stronę, pełnomocnika strony, świadka lub biegłego, którzy mimo prawidłowego wezwania organu podatkowego:

- nie stawili się osobiście bez uzasadnionej przyczyny, mimo że byli do tego zobowiązani, lub
- bezzasadnie odmówili złożenia wyjaśnień, zeznań, wydania opinii, okazania przedmiotu oględzin lub udziału w innej czynności, lub
- bez zezwolenia tego organu opuścili miejsce przeprowadzenia czynności przed jej zakończeniem.

► **Rozporządzenie ministra infrastruktury z 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. nr 202, poz. 2072).**

Zgodnie z przepisami ustawy z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, zamawiający opisuje przedmiot zamówienia na roboty budowlane za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych. Natomiast w przypadku, gdy przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, zamawiający opisuje przedmiot zamówienia za pomocą programu funkcjonalno-użytkowego. Rozporządzenie ministra infrastruktury z 2 września 2004 r. zostało wydane na podstawie art. 31 ust. 4 ustawy – Prawo zamówień publicznych i określa zakres oraz formę:

- dokumentacji projektowej,
- specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych,
- programu funkcjonalno-użytkowego.

Dokumentacja projektowa służy do opisu przedmiotu zamówienia na wykonanie robót budowlanych, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia na budowę. W skład dokumentacji wchodzi m.in.:

- projekt budowlany w zakresie uwzględniającym specyfikę robót budowlanych;
- projekty wykonawcze, które uzupełniają i uszczegóławiają projekt budowlany w zakresie i stopniu dokładności niezbędnym do sporządzenia przedmiaru robót, kosztorysu

inwestorskiego, przygotowania oferty przez wykonawcę i realizacji robót budowlanych (§ 5 rozporządzenia);

- przedmiar robót, który zawiera zestawienie przewidywanych do wykonania robót budowlanych podstawowych w kolejności technologicznej ich wykonania wraz z ich szczegółowym opisem lub wskazaniem podstaw ustalających szczegółowy opis oraz wskazaniem właściwych specyfikacji technicznych ich wykonania i odbioru robót budowlanych, z wyczeniem i zestawieniem ilości jednostek przedmiarowych robót podstawowych (§§ 6-10);
- informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, w przypadkach gdy jej opracowanie jest wymagane na podstawie odrębnych przepisów.

Roboty podstawowe – minimalny zakres prac, które po wykonaniu są możliwe do odebrania pod względem ilości i wymogów jakościowych oraz uwzględniają przyjęty stopień scalenia robót.

Specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych stanowią opracowanie zawierające w szczególności zbiory wymagań, które są niezbędne do określenia standardu i jakości wykonania robót, w zakresie sposobu wykonania robót budowlanych, właściwości wyrobów budowlanych oraz oceny prawidłowości wykonania poszczególnych robót. W specyfikacji należy uwzględnić:

- roboty budowlane w zakresie przygotowania terenu pod budowę;
- roboty budowlane w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części oraz roboty w zakresie inżynierii lądowej i wodnej;
- roboty w zakresie instalacji budowlanych;
- roboty wykończeniowe w zakresie obiektów budowlanych.

Zawartość specyfikacji określono w § 14 rozporządzenia.

Program funkcjonalno-użytkowy służy do ustalenia planowanych kosztów prac projektowych i robót budowlanych, przygotowania oferty szczególnie w zakresie obliczenia ceny oferty oraz wykonania prac projektowych. Program funkcjonalno-użytkowy zawiera: stronę tytułową (§ 17), część opisową (§ 18) oraz część informacyjną (§ 19).

Dokumentacja projektowa, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budow-

lanych oraz program funkcjonalno-użytkowy powinny zawierać – w zależności od zakresu robót budowlanych objętych przedmiotem zamówienia – nazwy i kody: grup, klas oraz kategorii robót określonych w rozporządzeniu nr 2195/2002 z 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (Dz. Urz. WE L 340 z 16.12.2002 r. z późn. zm.).

Rozporządzenie wchodzi w życie 1 października 2004 r.

► **TRWAJĄ PRACE NAD**

► Rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Projekt przewiduje wprowadzenie postępowania mediacyjnego, które ma stanowić alternatywny do sądowego postępowania cywilnego sposób rozstrzygania spraw cywilnych. Przewiduje się możliwość rozstrzygania w drodze mediacji wszystkich spraw cywilnych, które obecnie mogą być rozstrzygane w drodze ugody zawartej przed sądem.

► **ORZECZNICTWO:**

► W sytuacji gdy podatnik dokonuje zakupu nowo wybudowanego budynku mieszkalnego i korzysta z tego tytułu z ulgi, o której mowa w art. 27a ust. 1 pkt 1 lit. d) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, nie może skorzystać jednocześnie z ulgi dotyczącej zakupu gruntu, o której mowa w art. 27a ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Nie można, zawierając umowę sprzedaży z właścicielem gruntu zabudowanego budynkiem mieszkalnym, kupić samego budynku bez jednoczesnego przeniesienia własności gruntu, na którym budynek ten jest posadowiony. W ramach limitu, określonego w art. 27a ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, można zatem, korzystając z ulgi określonej w art. 27a ust. 1 pkt 1 lit. d) ustawy o podatku dochodowym, odliczyć wydatki związane zarówno z zakupem domu, jak i z zakupem gruntu, na którym dom ten został wybudowany (wyrok NSA z 26 września 2003 r., sygn. akt I SA/Łd 600/2002).

1. W przypadku gdy przedmiotem nabycia w drodze darowizny jest udział we własności budynku mieszkalnego, to przewidziana w art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku

od spadków i darowizn ulga podatkowa przysługuje w wysokości proporcjonalnej do wielkości otrzymanego udziału wyłącznie od darczyńcy zaliczonego do I grupy podatkowej. 2. W przypadku gdy przedmiotem nabycia w drodze darowizny jest udział we współwłasności budynku mieszkalnego o powierzchni użytkowej (w rozumieniu art. 16 ust. 4 i 5 cyt. ustawy) przekraczającej 110 m², przewidziana w art. 16 ust. 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn ulga powinna być obliczana w następujący sposób: od ustalonej wartości całego budynku należy odliczyć ciężące na nim długi i ciężary (art. 7 ust. 1 ustawy), następnie należy wyliczyć wartość 1 m² powierzchni użytkowej danego budynku, którą to wartość mnoży się przez ilość m², objętych w konkretnej sytuacji ulgą. Wyliczona w ten sposób wartość stanowi ulgę i podlega odliczeniu z podstawy opodatkowania (wyrok NSA z 30 września 2003 r., sygn. akt I SA/Łd 625/2002).

► Obniżenie opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego o 50 proc. ustalone w umowie o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste, zawartej w czasie obowiązywania ustawy z 14 lipca 1961 r. o gospodarce terenami w miastach i osiedlach (Dz. U. nr 32, poz. 159 ze zm.), zachowuje skuteczność także pod rządem obecnie obowiązującej ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r., nr 46, poz. 543 ze zm.), dopóki umowa stron w tym zakresie nie zostanie skutecznie

zmieniona (uchwała SN z 24 czerwca 2004 r., sygn. III CZP 23/04).

► Od wniosku o wpis w księdze wieczystej własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, nabytego na podstawie umowy od członka spółdzielni, pobiera się wpis w wysokości określonej w § 31 pkt 2 rozporządzenia ministra sprawiedliwości z 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 154, poz. 753 ze zm. - uchwała SN z 24 czerwca 2004 r., sygn. akt III CZP 29/04).

Od wniosku o wpis do księgi wieczystej prawa użytkowania wieczystego gruntu i własności budynków na rzecz współników spółki cywilnej, w sytuacji, gdy współnicy ci wnieśli tytułem wkładu do spółki swoje udziały w prawie użytkowania wieczystego i własności budynku, pobiera się wpis stosunkowy w wysokości określonej w § 31 pkt 2 rozporządzenia ministra sprawiedliwości z 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 154, poz. 753 ze zm. - uchwała SN z 28 lipca 2004 r., sygn. akt III CZP 38/04).

Zgodnie z § 31 ww. rozporządzenia pobiera się piątą część wpisu stosunkowego.

Cały wpis stosunkowy wynosi:

- 1) do 10 000 zł – 8 proc., nie mniej jednak niż 30 zł;
- 2) od 10 001 zł do 50 000 zł: od pierwszych 10 000 zł - 800 zł, a od nadwyżki ponad 10 000 zł – 7 proc.;

3) od 50 001 do 100 000 zł: od pierwszych 50 000 zł - 3600 zł, a od nadwyżki ponad 50 000 zł – 6 proc.;

4) powyżej 100 000 zł: od pierwszego 100 000 zł - 6600 zł, a od nadwyżki ponad 100 000 zł – 5 proc., nie więcej jednak niż 100 000 zł.

SPROSTOWANIE

W Kalendarium opublikowanym w numerze 5/2004 na stronie 26, szpalta 1), wiersze 4 i 5 od dołu zamiast: „Zniesiono wymóg zachowania odległości 20 m między budynkami jednorodzinnymi” **powinno być:** „Zniesiono wymóg zachowania odległości 20 m między budynkami wielorodzinnymi”.

Chodziło tutaj o § 13 ust. 3 rozporządzenia ministra infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, w brzmieniu obowiązującym przed 27 maja 2004 r.: „Odległość, o której mowa w ust. 2 pkt 1, mierzona od przesłanianych okien pomieszczeń mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych i pomieszczeń przeznaczonych do zbiorowego pobytu dzieci, nie może być mniejsza niż 20 m.”

► KONRAD ŁACIŃSKI

Pracownik Departamentu Orzecznictwa
w Ministerstwie Infrastruktury

Notyfikowane jednostki w Polsce

Zgodnie z informacją Departamentu Architektury i Budownictwa Ministerstwa Infrastruktury publikujemy listę polskich jednostek notyfikowanych, uczestniczących w ocenie zgodności wyrobów budowlanych z Dyrektywą Rady 89/106/EWG. Przy dokonywaniu oceny zgodności wyrobów budowlanych ze zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi, producenci mogą korzystać z usług jednostek notyfikowanych wszystkich państw członkowskich. Ich pełny wykaz jest dostępny na stronie: europa.eu.int/comm/enterprise/nando-is/cpd, która zawiera ponadto: wykaz Decyzji określających systemy oceny zgodności wyrobów budowlanych, wykaz wyrobów budowlanych objętych mandatami Komisji Europejskiej dla CEN, normy zharmonizowane i wytyczne dla europejskich aprobat technicznych.

- Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej
- Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Elementów Wyposażenia Budownictwa METALPLAST
- Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej
- Instytut Mechaniki Precyzyjnej
- Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego IMBIGS
- Instytut Mineralnych Materiałów Budowlanych Oddział w Krakowie IMMB O/Kraków
- Instytut Nafty i Gazu (ING)
- Instytut Techniki Budowlanej
- Instytut Techniki Budowlanej (Building Research Institute)
- Instytut Techniki Grzewczej i Sanitarnej (ITGS)
- Polskie Centrum Badań i Certyfikacji SA (PCBC)
- Research and Development Center for Concrete Industry CEBET.

Problemy naukowo-badawcze budownictwa

Mosty i tunele

Konferencje Krynickie od pół wieku są ważnym wydarzeniem naukowym i technicznym dla środowiska budowlanego. Jubileuszowa, 50. konferencja odbyła się w dniach 12-17 września z udziałem ponad 500 osób. Organizatorami konferencji byli: Komitet Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk, Komitet Nauki Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa oraz Wydział Inżynierii Lądowej Politechniki

Komitet Honorowy

prof. dr hab. inż.
Michał Kleiber

- Minister Nauki i Informatyzacji
Przewodniczący Komitetu Badań
Naukowych

prof. dr hab. inż.
Andrzej M. Brandt

- Przewodniczący KILiW PAN

prof. dr hab. inż.
Roman Ciesielski

- Honorowy Przewodniczący
KILiW PAN

prof. dr inż.

Andrzej Ajdukiewicz

- Przewodniczący KN PZITB

prof. dr hab. inż.

Zbigniew Grabowski

- Przewodniczący Polskiej Izby
Inżynierów Budownictwa

mgr inż. Tadeusz Nawracaj

- Przewodniczący PZITB

prof. dr hab. inż.

Stanisław Mańkowski

- Rektor Politechniki Warszawskiej

prof. dr hab. inż.

Lech Czarnecki

- Proroktor Politechniki
Warszawskiej

prof. dr hab. inż.

Grzegorz Jemielita

- Dziekan Wydziału Inżynierii
Lądowej PW

Warszawskiej. Zwyczajowo odbywały się jednocześnie sesje obu części konferencji: ogólna i problemowa.

Do części ogólnej konferencji: PROBLEMY NAUKOWO-BADAWCZE BUDOWNICTWA Komitet naukowy zakwalifikował 141 referatów opublikowanych w tomach II-V materiałów konferencyjnych:

Tom II - **teoria konstrukcji; konstrukcje metalowe**

Tom III - **konstrukcje betonowe; materiały budowlane; geotechnika; referaty sponsorowane**

Tom IV - **bezpieczeństwo pożarowe; fizyka budowli; organizacja i zarządzanie; zagadnienia wybrane**

Tom V - **mosty, inżynieria komunikacyjna**

Referaty wygłoszone w części problemowej opublikowano w I tomie materiałów konferencji krynickiej **MOSTY I TUNELE:**

1. Jan Biliszczuk, Wojciech BARCIK, Maciej Hildebrand: *Obiekty mostowe wybudowane w Polsce w latach 1999-2004*
2. Michel Bustamante, Philippe Reiffsteck: *Nowoczesne metody fundamentowania mostów - doświadczenia francuskie* (referat w języku ang.)
3. Roman Ciesielski, Krzysztof Stypuła: *Problemy dynamicznych oddziaływań na środowisko budowy i eksploatacji metra w Warszawie*
4. Eugeniusz Dembicki: *Metody wzmocnienia podłoża gruntowego dla potrzeb budowy dróg i mostów*
5. Kazimierz Furtak, Wojciech Radomski: *Remonty i modernizacje obiektów mostowych*
6. Józef Głomb: *Mosty wczoraj, dziś i jutro*
7. Wojciech Grodecki: *Budownictwo podziemne jednym z czynników zapewnienia zrównoważonego rozwoju*
8. Adam Kaszyński, Jerzy Kozicki, Edward Zabawa: *Bezpieczeństwo mostów w ciągach dróg krajowych*
9. Zbigniew Kotlarek: *Strategia rozwoju*

ju sieci dróg krajowych w Polsce w latach 2004-2013

10. Jerzy Lejk: *Dokończenie budowy I linii metra w Warszawie*

11. Cezary Madryas: *Mikrotunelowanie w infrastrukturze sieciowej miast*

12. Zbigniew Młynarek, Jędrzej Wierzbicki: *Nowoczesne metody rozpoznawania podłoża dla potrzeb budowy mostów i tuneli*

13. Andrzej S. Nowak: *Deterministyczne i probabilistyczne metody w projektowaniu i eksploatacji mostów*

14. Rudolf Pöttler: *Nowoczesne metody projektowania tuneli* (referat w języku ang.)

15. Wojciech Puścikowski: *Konstrukcje i metody budowy tunelu drogowego na Wislostradzie w Warszawie*

16. Wojciech Radomski: *Tendencje rozwojowe mostownictwa - świat i Polska*

17. Jerzy Werle: *Realizacja pylonów P-8 i P-9 w Warszawie, oraz płyty współpracującej mostu Siekierkowskiego*

18. Andrzej Wichur, Andrzej Tokarz, Ryszard Żyliński: *Górnictwo metody wykonywania budowli podziemnych*

19. Alexander Wargon: *Tunel pod zatoką portową w Sydney, Australia*

20. Witold Wołowicki: *Rola i znaczenie badań w mostownictwie*

21. Henryk Zobel: *Mosty kompozytowe*

22. Christoph Motzko, Achim Hitzel, Detlef Heck: *Systemowe zarządzanie utrzymaniem mostów*

Wszystkie materiały opublikowane zostały w formie książkowej i na płycie CD. Dostępne są w Komitecie Organizacyjnym Konferencji:

POLITECHNIKA WARSZAWSKA
WYDZIAŁ INŻYNIERII LĄDOWEJ
„KRYNICA 2004”

Al. Armii Ludowej 16, pok. 225
00-637 WARSZAWA
telefon (+48 22) 825 65 32, 660 65 56
faks (+48 22) 825 65 32
e-mail: krynica2004@il.pw.edu.pl
www.il.pw.edu.pl/~Krynica

Wydawnictwo POLSKI CEMENT

„Polski Cement” jest jednym z najmłodszych polskich wydawców budowlanych o ściśle sprecyzowanym profilu tematycznym. Jego edytorskie oblicze jednoznacznie unaoczniają zaprezentowane tu, wybrane przez nas publikacje.

Wydawnictwo Polski Cement Sp. z o. o., 30-003 Kraków, ul. Lubelska 29, tel. (0-12) 423-33-55, tel./faks (0-12) 423-33-45
e-mail: wydawnictwo@polskicement.com.pl <http://www.polskicement.com.pl>

Adam M. Neville: Właściwości betonu, przekład z IV gruntownie zmienionego i rozszerzonego wydania angielskiego, II wyd. polskie, s. 874, rys. 334, tabl. 120, format B5, oprawa kartonowa foliowana.

Pierwsze polskie wydanie książki A. M. Neville'a (przekład z II wyd. ang. opublikowane przez „Arkady” w 1997 roku) prezentowało stan wiedzy o betonie do początku lat 70. Obecnie mamy przed sobą w istocie nową książkę, uwzględniającą postęp w technologii betonu, jaki nastąpił w latach 80. i 90.

Autor tego dzieła, profesor uniwersytetów brytyjskich i kanadyjskich, znany ekspert budowlany, stworzył syntezę wiedzy o właściwościach betonu z ponad 1500 źródłowych publikacji (także polskich) według wzbudzających zaufanie kryteriów. Oto niektóre z nich: „Autor wybiera to, co najważniejsze lub najbardziej interesujące”, „nacisk w książce jest położony na scalony obraz właściwości betonu i na podstawy naukowe przyczyn w myśl zasady: nagromadzenie faktów tak samo nie jest nauką, jak stos kamieni nie jest budynkiem.”,

a w konkluzji stwierdza: „ostatecznym celem książki jest umożliwienie lepszego wykonawstwa betonu”.

Objętość II polskiego wydania w porównaniu z I znacznie wzrosła. Zawiera ono nowe ważne rozdziały: „Efekty termiczne w betonie” oraz „Mrozoodporność i działanie chlorków”, a wszystkie „dawne” rozdziały zostały rozszerzone i gruntownie zaktualizowane z uwzględnieniem zwłaszcza dziedzin rozwijających się ostatnio najszybciej (m.in. nowych dodatków i domieszek oraz betonów: wysokowartościowych, pracujących w warunkach ekstremalnych o szczególnych właściwościach). Treść uzupełniają spisy norm amerykańskich, brytyjskich i europejskich oraz skorowidz (ponad 5000 haseł!).

Dzieło Neville'a zostało dotychczas przetłumaczone na 12 języków. Nowy przekład prof. A. Ajdukiewicza, dra A. Deglera i prof. J. Kasperkiewicza pod redakcją naukową pierwszego z wymienionych tłumaczy, poddaje w wątpliwość znaną maksymę Bernarda Shaw głoszącą, że: „przekład jest jak kobieta, albo piękny albo wierny”.

Lech Czarnecki, Peter H. Emmons: Naprawa i ochrona konstrukcji betonowych. Przedmowa A. M. Neville'a. Wyd I, s. 436, rysunków, schematów, nomogramów i algorytmów ponad 400, fot. barwnych 63, tabl. 87, format A4, oprawa twarda foliowana.

Jest to książka wyjątkowa z co najmniej czterech powodów:

1. Jej autorami są: Polak, profesor, kierownik Zakładu Inżynierii Materiałów Budowlanych Politechniki Warszawskiej, autor kilkudziesięciu publikacji z dziedziny chemii budowlanej oraz Amerykanin, inżynier-praktyk, założyciel i prezes największej amerykańskiej korporacji zajmującej się naprawami i ochroną konstrukcji budowlanych, realizator lub współrealizator kilku tysięcy przedsięwzięć naprawczych.

2. Książka podsumowuje wieloletnie studia i praktyczne doświadczenia obu autorów oraz syntetyzuje przedmiotową wiedzę zawartą w prawie czterystu opracowaniach innych autorów z ostatniego 20-lecia, a także uwzględnia odpowiednie normy polskie i europejskie.

3. Problematyka napraw potraktowana jest w niej całościowo według następującego wieloetapowego procesu wnioskowania: stan konstrukcji (objawy uszkodzeń, ich przyczyny, mechanizmy niszczenia), przestanki decyzji

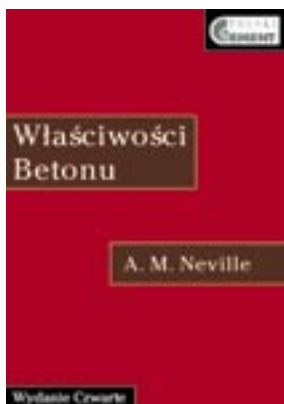
o naprawie i sposobie jej przeprowadzenia, materiały naprawcze, ich rodzaje i kryteria doboru, metody przeprowadzania oraz ocena jakości napraw.

4. Przyjęta koncepcja ilustracyjnego prezentowania procesów chemicznych i fizycznych mechanizmów zniszczeń oraz metod i technik napraw ułatwia wizualną percepcję treści.

Książkę tworzą 2 części: I. „Podstawy materiałowo-technologiczne”, II. „Inżynieria napraw”.

W części I teksty, ilustracje, algorytmy, nomogramy i tablice są „równorzędnymi partnerami”, natomiast w części II rysunki odgrywają rolę pierwszoplanową. Ta część książki jest zbiorem ponad 150 logicznie uporządkowanych konkretnych przykładów (swoistych wzorców) przeprowadzania diagnostyki oraz napraw, wzmocnień i ochrony konstrukcji przy użyciu różnych metod, materiałów i urządzeń. Głównymi nośnikami treści są w niej poglądowe rysunki i – w miarę potrzeby – schematy i tablice. Zintegrowane z nimi lapidarne teksty są właściwie tylko opisami lub komentarzami. Prawie każda strona jest jakby obrazem jednostki informacyjnej na monitorze komputera.

Monografia jest obfitym źródłem cennych informacji nie tylko dla specjalistów od napraw.

Andrzej Ajdukiewicz, Jakub Mames: Konstrukcje z betonu sprężonego. Wyd. I, s. 588, il. 443 (w tym znaczna liczba barwnych rys. i fot.), tabl. 56, format A4, oprawa twarda foliowana.

Obaj autorzy mają już w swoim bogatym dorobku kilka wspólnie opracowanych podręczników o konstrukcjach sprężonych. To najnowsze wspólne dzieło wyróżnia się zarówno pod względem treści, formy i objętości. Znajdujemy w nim najnowszą wiedzę o materiałach stosowanych w konstrukcjach sprężonych, m.in. betonach nowej generacji (wysokowartościowych i ultra-wysokowartościowych), cięgnach niemetalicznych, nowych technologiach i urządzeniach do sprężania. Autorzy uwzględniają też najnowszą Polską Normę (PN-B-03264: 2002), uaktualnione treści Eurokodów

oraz normę amerykańską, a także nowe zagadnienia dotyczące sprężania cięgnami bez przyczepności i problematykę konstrukcji zespolonych z udziałem elementów sprężonych.

Całkowicie nowe są rozdziały o projektowaniu ściskanych konstrukcji sprężonych oraz na temat diagnostyki konstrukcji sprężonych z ważnymi dla ekspertów procedurami diagnostycznymi.

Bardzo cenne dla projektantów oraz dla studentów są również procedury obliczeniowe i przykłady liczbowe elementów kablo- i strunobetonowych oraz konstrukcji zespolonych, a także zilustrowane ponad 200 rysunkami i kolorowymi fotografiami przykłady realizacji konstrukcji sprężonych z niemal całego świata.

Włodzimierz Kiernożycki: Betonowe konstrukcje masywne – teoria, wymiarowanie, realizacja. Przedmowa prof. Wiesława Kurdowskiego. Wyd. I, s. 320, il. 216, tabl. 42, format B5, oprawa twarda foliowana.

Monografia jest dziełem naukowca, praktyka i pedagoga, autora kilkudziesięciu publikacji krajowych i zagranicznych. Wykorzystując wyniki licznych własnych badań i praktycznych doświadczeń zebranych podczas wznoszenia masywnych konstrukcji w Polsce i w Niemczech, a także uwzględniając najważniejsze wnioski z ponad 190 innych źródłowych opracowań, autor książki analizuje wszelkie aspekty, zjawiska i problemy, jakie muszą być uwzględniane przy projektowaniu i realizacji masywnych konstrukcji betonowych.

Omawia kolejno: rodzaje i właściwości cementów, właściwości mechaniczne betonu (świeżego, młodego, twardniejącego), jego właściwości termofizyczne, uszkodzenia młodego betonu w wyniku wpływów technologicznych, obciążenia termiczne twardniejącego

betonu, naprężenia termiczne w różnych elementach konstrukcji, wpływ czynników technologiczno-materiałowych na wyężenie betonu, mechanizm tworzenia się rys i wymagania dotyczące stosowania zbrojenia z uwagi na oddziaływanie wywoływane samoociepianiem betonu (wraz z liczbowym przykładem obliczeń). Ponadto formułuje praktyczne zalecenia dotyczące całego procesu realizacji od doboru składników mieszanki betonowej aż po pielęgnację betonu oraz opisuje zrealizowane masywne monolityczne konstrukcje w Polsce i w Niemczech.

Książka powinna zainteresować nie tylko technologów betonu i budowniczych masywnych obiektów w tradycyjnym rozumieniu tego określenia, ale również szerokie grono projektantów i wykonawców monolitycznych konstrukcji w budynkach użyteczności publicznej, przemysłowych i wielu innych, w których występują elementy betonowe o grubości 40 cm i większej do wykonanych przy użyciu szybkozastawianego cementu wysokiej klasy.

Antoni Szydło: Nawierzchnie drogowe z betonu cementowego – teoria, wymiarowanie, realizacja. I wyd., s. 288, wielobarwnych rys. i fot. 143, tabl. 67, format B5, oprawa twarda.

W dotychczasowym polskim dorobku edytorskim można odnotować właściwie tylko dwie kompleksowe publikacje na temat betonowych nawierzchni drogowych. Pierwsza, autorstwa E. Bratro: Betonowe nawierzchnie drogowe, wydana we Lwowie w 1939 roku przez Związek Polskich Fabryk Portland Cementu, druga A. Kobylińskiego i K. Sokalskiego: Nawierzchnie betonowe, opublikowana w 1955 roku przez Wydawnictwo Komunikacyjne.

Ta monografia opracowana przez znanego naukowca, projektanta i doświadczonego eksperta wypełnia dotkliwą pustkę.

Autor omawia kolejno: wpływ obciążeń i warunków klimatycznych, modele nawierzchni, wybrane metody wymiaro-

wania nawierzchni (m.in. amerykańską, brytyjską, francuską, niemiecką), katalogi typowych konstrukcji nawierzchni (polski, francuski, niemiecki i amerykański), podłoże gruntowe, podbudowa nawierzchni, rodzaje nawierzchni, projektowanie i wytwarzanie mieszanek betonowych, betonowanie oraz wykańczanie nawierzchni, jak również badanie i utrzymanie nawierzchni.

Dzięki przejrzystemu i komplementarnemu układowi treści, licznym praktycznym zaleceniom, krytycznym ocenom zastosowań krajowych i zagranicznych, wielobarwnym ilustracjom, nomogramom i przykładom obliczeń oraz dołączonej płycie CD, na której zamieszczono program do projektowania oraz technologię wykonywania nawierzchni betonowych, książka ma walory dla nauczycieli akademickich, projektantów i wykonawców oraz przedsiębiorców i administracji drogowej.

CIECHOCINEK

X Konferencja Naukowo-Techniczna odbędzie się pod hasłem „Inżynier budowlany w zarządzaniu kontraktami w zamówieniach publicznych”. Zgłoszone referaty dotyczą m.in. problemów związanych z sytuacją polskiego inżyniera budowlanego po akcesji Polski do UE; zadań projektanta w przygotowaniu inwestycji budowlanych w zamówieniach publicznych; obliczania wartości zamówienia z uwzględnieniem specyfikacji technicznych – wykonania i odbioru robót budowlanych; rola i odpowiedzialność kosztorysanta w procesie realizacji inwestycji w zamówieniach publicznych, wybrane zagadnienia organizacji kontroli realizacji kontraktu na roboty budowlane wg wzorów FIDIC.

Termin: 14-15 października, Ciechocinek
Organizator: OWEOB PROMOCJA Sp. z o.o., ul. Hoża 50, 00-682 Warszawa
tel./faks 22/ 622 13 06;
e-mail: m.miskiewicz@sekocenbud.pl

WARSZAWA

W dniu 19 października br. odbędzie się w Warszawie XI Seminarium (panelowe) na temat: „Problemy jakości konstrukcji spawanych w budownictwie i przemyśle wg norm europejskich”, organizowane przez Sekcję Spawalniczą SIMP przy współudziale Polskiej Izby Konstrukcji Stalowych. Zostaną wygłoszone następujące 20-minutowe referaty:

- ▶ „Elementy zapewnienia jakości prac spawalniczych w budownictwie stalowym”.
- ▶ „Wymagania stawiane personelowi spawalniczemu w budownictwie”.
- ▶ „Wymagania dotyczące zakresu kontroli i oceny poziomu jakości złączy spawanych”.
- ▶ „Przygotowanie zawodowe inżyniera spawalnika i inżyniera budownictwa”.

▶ „Relacje między spawalnictwem a inżynierem budowlanym – przykłady z produkcji”.

Na pytania, wypowiedzi i dyskusję przeznaczono 3 godziny.

Szczegółowe informacje można uzyskać pod numerami telefonu: 827 02 44 i 813 07 35 lub w Biurze Seminarium przy ul. Czackiego 3/5, V p., pokój 509.

WARSZAWA

Międzynarodowe Targi Ogrzewnictwa, Wentylacji i Klimatyzacji HVAC POLAND 2004 to wydarzenie o randze międzynarodowej. Jednym z głównych celów organizatorów jest pozyskanie jak największej liczby wystawców oraz kluczowych zwiedzających z całego świata. To pozwoli wystawcom z Europy Wschodniej na prawdziwą konkurencję zachodnim rynkami. Dlatego też, CEE MTW Sp. z o.o., organizator Targów HVAC POLAND, zadbał o to, aby impreza miała charakter stricte międzynarodowy. I tak w Warszawie będzie miało miejsce spotkanie firm z całego świata. Już teraz udostępniono listę firm z 12 krajów, a wśród nich najważniejsi gracze na rynku, min. Carrier, Toshiba, LG Electronics, Uniwersal, Konwektor, KOSS, a także egzotyczna ciekawostka na targach, lider na rynku w Ghanie, firma ANB. Wybiegając w przyszłość, można śmiało stwierdzić, iż HVAC POLAND stanie się najważniejszym wydarzeniem dla branży w roku 2004.

Termin: 17 – 19 listopada, Warszawskie Centrum EXPO XXI

W celu uzyskania dodatkowych informacji prosimy o kontakt z:

Mariusz Kleta Project Manager, CEE Międzynarodowe Targi Warszawskie, tel. 4567 053, 4567 050,
e-mail: mariusz.kleta@expocee.pl,
www.hvacpoland.com

PROJEKT BUDOWLANY VADEMECUM PROJEKTANTA I INWESTORA

Wyd. I, 2004 r. Praca zbiorowa,
redaktor wydania: Borysław Czarakiewicz
Wydawca: Małopolska Okręgowa Izba Architektów,
Małopolska Okręgowa Izba Inżynierów
Budownictwa

To pierwsza publikacja opracowań sporządzonych wyłącznie przez praktyków budowlanych, reprezentujących całe środowisko – od biur projektowych po urzędy administracji państwowej związane ze sferą budownictwa. Szczególnie interesująca dla czytelników Vademecum może być opis fazy realizacyjnej oraz odbioru, w których występuje pełne spektrum problemów branż zrzeszonych w izbach samorządowych. Zawód zaufania publicznego wymaga dużej wiedzy, ciągłego podnoszenia kwalifikacji, poznawania nowych rozwiązań i technologii; wymaga także znajomości przepisów z różnych dziedzin prawa i umiejętnego poruszania się wśród zawiłości procedur inwestycyjnych. Polecane Państwu Vademecum, ze względu na zakres tematyczny i wartość merytoryczną, odpowiada pilnym potrzebom i z pewnością będzie po-omocne w wykonywaniu zawodu architekta i inżyniera budownictwa.

„SKALSKI” Sp. z o.o.
30-019 Kraków
ul. Mazowiecka 37/10
www.skalski.com.pl
e-mail: info@skalski.com.pl
tel. 012/ 423 30 40
fax 012/ 632 32 20

- HALE W KONSTRUKCJACH STALOWYCH I ŻELBETOWYCH
- CENTRA LOGISTYCZNE
- MAGAZYNY
- OBIEKTY SPORTOWE

OFERUJEMY:

- pełny zakres usług budowlanych
- realizację inwestycji w generalnym wykonawstwie
- budowę z własnych środków na zasadzie kilkuletniej współpracy
- projektowanie wg życzeń klienta
- montaż hal w konstrukcjach stalowych, systemowych i indywidualnych
- wyszukiwanie gruntów, uzyskiwanie pozwolenia na budowę w dowolnym miejscu Polski

GRUPA SKALSKI:

- SKALSKI Sp. z o.o.
Oficjalny Partner ASTRON Building Systems
- MS Sp. z o.o. - deweloper
- Firma Budowlano Handlowa SKALSKI - usługi budowlane
- SKALSKI EXPORT Sp. z o.o.

- HART w Zawadzkie k/Opola
o pow. 3.100 m²
NAGRODA W KONKURSIE
„BUDOWA ROKU 2000”

- Biuro Inwestycji Kapitałowych w Broniszach
o pow. 13.000 m²
NAGRODA W KONKURSIE
„BUDOWA ROKU 2003”

- Sanglass w Mielcu
o pow. 8.850 m²
NAGRODA W KONKURSIE
„BUDOWA ROKU 2001”

- T.C. Dębica w Tarnowie
o pow. 30.500 m²
NAGRODA W KONKURSIE
„BUDOWA ROKU 2001”

Czasopisma specjalistyczne

Kontynuujemy prezentację propozycji tytułów branżowych.

CIEPŁOWNICTWO OGRZEWNICTWO WENTYLACJA

Redakcja: ul. Czackiego 3/5, pokój 216
00-950 Warszawa, skr. poczt. 1004
tel./faks (0-22) 828 27 26 , tel. (0-22) 826 43 35
www.sigma-not.pl, e-mail: redakcja.cow@neostrada.pl,
cieploogrzewwent@sigma-not.pl

Na naszej stronie www.sigma-not.pl Czytelnicy znajdą spisy treści poszczególnych numerów. Autorzy artykułów publikowanych na łamach naszego czasopisma otrzymują 4 punkty od Ministerstwa Nauki i Informatyzacji (dawniej Komitetu Badań Naukowych).

W numerze październikowym naszego czasopisma ukazały się m.in. następujące artykuły:

- ▶ Sytuowanie podzielników ciepła na grzejnikach konwekcyjnych - Witold Wasilewski,
- ▶ Analiza rozwiązań i efektywności energetycznej zagranicznych budynków helioaktywnych - Katarzyna Dudko,
- ▶ Deklarowana i faktyczna charakterystyka ciepła małych budynków mieszkalnych - Leszek Laskowski,
- ▶ Mikroklimat pomieszczeń -prognozy rozwoju i kierunki badań - Gerard J. Besler, Maciej Besler,
- ▶ Zastosowanie modelowania numerycznego do prognozowania pionowego rozkładu temperatury w obiekcie z ogrzewaniem podłogowym - Marzena Nadolna, Piotr Ziembicki, Paweł Malinowski.

Zachęcamy do prenumeraty czasopisma.

Redakcja: ul. Świętokrzyska 14a, pok. 322, 00-050 Warszawa
tel. (0-22) 55-64-308, faks (0-22) 55-64-301
e-mail: spektrum.sep@sep.com.pl

Czasopismo adresowane do inżynierów i techników ze wszystkich dziedzin elektryki - od energetyki, elektrotechniki, instalacji i urządzeń elektrycznych po elektronikę, telekomunikację i informatykę.

Zawiera informacje o organizowanych przez SEP konferencjach, seminariach, szkoleniach, wystawach i innych formach aktywności stowarzyszeniowej. Na jego łamach zamieszczane są materiały informacyjne o nowinkach technicznych i oferty licznych producentów i usługodawców.

„Spektrum” publikuje kalendarz ciekawszych imprez technicznych oraz przeglądy publikacji,

prezentuje produkty i firmy wyróżnione na targach i wystawach oraz firmy rekomendowane przez SEP, umożliwia czytelnikom prezentowanie swoich poglądów i głosów w dyskusjach na tematy najważniejsze dla środowiska elektryków.

Na łamach „Spektrum” ukazują się informacje nadane przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa, której członkowie mogą prenumerować to czasopismo na ulgowych zasadach, takich samych jak dla członków SEP.

W zeszycie 6-7/ 2004 „Spektrum” warto zwrócić uwagę na następujące materiały:

- ▶ III lubuska konferencja naukowo-techniczna MITEL-2004, poświęcona materiałom i technologii w elektrotechnice.
- ▶ Międzynarodowe Targi Energetyki ENEX.
- ▶ MATELEC 2004 - możliwość wyjazdu (informacja o możliwościach wyjazdu na tę największą hiszpańską ekspozycję sprzętu elektrycznego, która odbędzie się w październiku br. w Madrycie).
- ▶ Pojęcie zamówień sektorowych w energetyce.
- ▶ Informacje PIIB.
- ▶ Projekt nowego statutu SEP.

Zapraszamy do lektury.

PRZEGLĄD budowlany

MIEŚCZNIK POLSKIEGO ZWIĄZKU INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW BUDOWNICTWA

Redakcja: ul. Świętokrzyska 14a, pok. 201
00-050 Warszawa
tel./faks (0-22) 826-67-00, 828-27-20
e-mail: biuro@przegladbudowlany.pl
www.przegladbudowlany.pl

W dziesiątym numerze „Przeglądu Budowlanego” piszemy o najczęstszych przyczynach awarii i ka-

tastrof budowlanych. Głęboka analiza najczęściej popełnianych błędów pozwala ocenić wpływ rozwiązań projektowych i wykonawczych na bezpieczeństwo i trwałość konstrukcji. W tym numerze odpowiadamy również na pytania Czytelników związane z interpretacją Prawa budowlanego oraz staramy się przybliżyć terminy związane z nowoczesnymi systemami zarządzania w budownictwie. Czym jest outsourcing i jakie ma zastosowanie w budownictwie? O tym możecie Państwo przeczytać w październikowym numerze „Przeglądu Budowlanego”.

Zapraszamy do lektury!

Inżynieria
i Budownictwo

Przegląd Budowlany

Gaz, Woda i Technika
Sanitarna

Ciepłownictwo,
Ogrzewnictwo,
Wentylacja

Gospodarka Wodna

Wiadomości
Melioracyjne
i Łąkarskie

INPE

Spektrum – magazyn
informacyjny SEP

Drogownictwo

Wiadomości naftowe
i gazownicze

Inżynieria Morska
i Geotechnika

Materiały Budowlane

Wiadomości IPB

▼
Czasopismo
Polskiego Związku
Inżynierów
i Techników
Sanitarnych

GAZ, WODA i TECHNIKA SANITARNA

Redakcja: ul. Czackiego 3/5, pok. 404
00-043 Warszawa, skr. poczt. 1004
tel./faks (0-22) 827-02-49, 336-14-07
www.sigma-not.pl
e-mail: gwits@poczta.onet.pl

Szanowni Czytelnicy! Oddając do rąk Państwa kolejny numer czasopisma pragniemy zwrócić uwagę na dwa artykuły z zakresu gazownictwa. Jeden z nich dotyczy emisji metanu z sieci rozdzielczej gazu ziemnego, a drugi metody ultradźwiękowej pomiaru prędkości fazy gazowej w przepływach dwufazowych ciecz – gaz.

Kolejny artykuł poświęcony jest zagadnieniu usprawnienia funkcjonowania i eksploatacji systemów kanalizacji grawitacyjnej przy wykorzystaniu dodatkowego jej uzbrojenia. W artykule poświęconym wodom deszczowym Autorzy zwracają uwagę na możliwości i warunki wykorzystania tych wód w budynkach mieszkalnych i użyteczności

publicznej, podając jednocześnie zasady określania objętości zbiorników do gromadzenia wód deszczowych. Autorki kolejnego artykułu prezentują zagadnienie określenia zdolności sorpcyjnych diatomitów i klinoptylołtów do usuwania związków ropopochodnych, bazując na przeprowadzonych badaniach. Interesujący dla Czytelników okaże się zapewne artykuł poświęcony wykorzystaniu modyfikowanych zeolitów naturalnych w uzdatnianiu wód powierzchniowych o podwyższonej barwie i mętności.

Dyskusyjna jest treść kolejnego artykułu, w którym Autorzy prezentują zagadnienie usuwania związków organicznych i biogenych w minioczyszczalniach ścieków z osadem czynnym. Ten dyskusyjny charakter polega na tym, gdyż zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie jest konieczne usuwanie związków biogenych w tych oczyszczalniach ścieków pod warunkiem, że ścieki nie są odprowadzane do jezior bądź ich dopływów.

Ostatni z prezentowanych artykułów poświęcony jest osadom ściekowym, a konkretnie osadowi nadmiernemu w kontekście kondycjonowania tegoż osadu przy użyciu ultradźwięków przed ich stabilizacją beztlenową.

▼
Czasopismo
Stowarzyszenia
Inżynierów
i Techników
Przemysłu
Materiałów
Budowlanych

Redakcja: ul. Świętokrzyska 14a, pok. 409, 00-950 Warszawa
skr. poczt. 1004, tel./faks (0-22) 826-20-27, 827-52-55
tel. (0-22) 828-23-91
e-mail: materiałybudowlane@neostrada.pl
www.materiałybudowlane.info.pl

Miesięcznik „Materiały Budowlane” – technologie – rynek – wykonawstwo to źródło wiedzy o nowych wyrobach i technologiach budowlanych, ciekawych realizacjach, normalizacji i certyfikacji, nowych uwarunkowaniach związanych z przystąpieniem Polski do UE, aktualnych przepisach prawnych i ekonomicznych z dziedziny budownictwa, rynku budowlanym. W każdym wydaniu znajdują Państwo wiele interesujących informacji.

W „Materiałach Budowlanych” nr 8/2004 dominowała tematyka dotycząca ochrony środowiska oraz erozji w ciekach i zbiornikach wodnych. W tych dwóch blokach tematycznych ukazały się m.in. artykuły:

- ▶ „Ochrona betonu w zbiornikach na ścieki i substancje agresywne”;
- ▶ „Charakterystyki energetyczno-ekologiczne wyrobów budowlanych”;
- ▶ „Termiczne przekształcanie odpadów komunalnych”;
- ▶ „Przepuszczalne bariery reaktywne” – innowacyjna metoda oczyszczania wód gruntowych;

- ▶ „Materiały budowlane w ochronie brzegów i den”;
- ▶ „Geokompozyt z superabsorbentem w ubezpieczeniach biotechnicznych”;
- ▶ „Budowle wodne wzmocnione komórkowym systemem ograniczającym”;
- ▶ „Ochronić ląd” – współczesne metody ochrony brzegów morskich;
- ▶ „Geotuba – nowoczesna technologia w budownictwie hydrotechnicznym”.

W sierpniowym wydaniu miesięcznika „Materiały Budowlane” – technologie – rynek – wykonawstwo zachęcamy również do lektury kolejnego odcinka Podręcznika Fizyki Budowli, w którym kontynuowane jest omawianie podstaw przenoszenia ciepła. W dziale „Praktyka budowlana” ukazał się bardzo interesujący artykuł o wzmacnianiu podłoża pod budowę fabryki metodą Vacuum™ – konsolidacji podciśnieniowej. W dziale „Dachy” polecamy publikację o roli taśm samoprzylepnych w układaniu membran dachowych, a w dziale „Drogi, mosty” – artykuł dotyczący podpisania pięciu nowych kontraktów na budowę kolejnych odcinków autostrady A2. Informacje dotyczące systemów oceny zgodności wyrobów budowlanych wg Dyrektywy 89/106/EWG znajdują Państwo w dziale „Normalizacja i certyfikacja”.

Członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, którzy dotychczas nie są stałymi Czytelnikami miesięcznika „Materiały Budowlane”, zachęcamy do prenumeraty. Zainteresowanych prosimy o kontakt z redakcją. Dla członków PIIB mamy specjalną ofertę.